

12.01.2015

Kokousaika 12.01.2015 16:00 - 17:04

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Rauhamäki, Tatu kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Pajamäki, Osku 1. varapuheenjohtaja
Kari, Emma 2. varapuheenjohtaja
Hakola, Juha
Karhuvaara, Arja
Kousa, Tuuli
Oskala, Hannu
Puhakka, Sirpa
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Rissanen, Laura
Taipale, Kaarin
Torsti, Pilvi
Kivekäs, Otso varajäsen

Muut

Puoskari, Mari kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry kaupunginvaltuuston 1.
varapuheenjohtaja
saapui 16.07, poissa: 37 ja 38 §:t
Paavolainen, Sara kaupunginvaltuuston 2.
varapuheenjohtaja
Pajunen, Jussi kaupunginjohtaja
Sauri, Pekka apulaiskaupunginjohtaja
Penttilä, Hannu apulaiskaupunginjohtaja
Viljanen, Ritva apulaiskaupunginjohtaja
Sutinen, Pia vs. apulaiskaupunginjohtaja
Korhonen, Tapio kansliapäällikkö
Pohjaniemi, Marju henkilöstöjohtaja
Saxholm, Tuula rahoitusjohtaja
Summanen, Juha hallintojohtaja
Sarvilinna, Sami kaupunginlakimies
Kari, Tapio viestintäpäällikkö
Peltonen, Antti hallintopäällikkö
poistui 16:17, poissa: 43 - 53 §:t

12.01.2015

Andersson, Victor	kaupunginsihteeri
Erroll, Katri	vs. kaupunginsihteeri
Härmälä, Timo	kaupunginsihteeri
Matikainen, Kristiina	kaupunginsihteeri
Mickwitz, Leena	kaupunginsihteeri
Nyfors, Maria	kaupunginsihteeri
Rautanen, Marja-Liisa	kaupunginsihteeri
Thodén, Annikki	vs. kaupunginsihteeri
Vallittu, Anja	kaupunginsihteeri
Lindén, Timo	vs. apulaiskaupunginsihteeri
Menna, Lauri	hallintoasiantuntija

Puheenjohtaja

Tatu Rauhamäki	kaupunginhallituksen puheenjohtaja 37 - 53 §:t
----------------	---

Esittelijät

Jussi Pajunen	kaupunginjohtaja 37 - 38 ja 41 - 44 §:t
Hannu Penttilä	apulaiskaupunginjohtaja 39 - 40 ja 46 - 51 §:t
Pekka Sauri	apulaiskaupunginjohtaja 45 §
Ritva Viljanen	apulaiskaupunginjohtaja 52 - 53 §:t

Pöytäkirjanpitäjä

Lauri Menna	hallintoasiantuntija 37 - 53 §:t
-------------	-------------------------------------

12.01.2015

§	Asia	
37	Kj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
38	Kj/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
39	Kaj/1	V 28.1.2015, Keskustakirjaston hankesuunnitelma
40	Kaj/2	V 28.1.2015 Asuntotonttien ja autopaikkatonttien vuokrausperusteet (Viikinmäki, tontit 36113/1, 36117/1 ja 3, 36119/1 ja 3, 36263/1 sekä 36264/1 ja 3, Tapaninkylä, tontti 39062/20)
41	Kj/3	Liputuksesta kaupungin virastoissa ja laitoksissa annettujen ohjeiden muuttaminen
42	Kj/4	Kaupunginhallituksen lausunto tarkastuslautakunnalle erillisraportista 2014
43	Kj/5	Vastaus sote-uudistuksen kuntakyselyyn
44	Kj/6	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
45	Kj/7	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
46	Kj/8	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
47	Kaj/1	Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikön virkaan ottaminen
48	Kaj/2	Lapinlahden sairaalan säilyttävien toimenpiteiden hankesuunnitelma (os. Lapinlahdentie 6)
49	Kaj/3	Ulkosaarten Rysäkarin rakennuskiellon pidentäminen (nro 12324)
50	Kaj/4	Helsingin liikkumisen kehittämissuunnitelman hyväksyminen
51	Kaj/5	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
52	Sj/1	Kulttuuritoimen selvitysryhmän raportti 31.3.2014
53	Sj/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

12.01.2015

Kj/1

§ 37

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Oskalan ja Hakolan sekä varatarkastajiksi jäsenet Puhakan ja Karhuvaaran.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Perälän ja Männistön sekä varatarkastajiksi jäsenet Puhakan ja Karhuvaaran.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

12.01.2015

Kj/2

§ 38

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

12.01.2015

Kaj/1

§ 39

V 28.1.2015, Keskustakirjaston hankesuunnitelma

HEL 2014-011026 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

A

hyväksyä Helsingin keskustakirjaston 5.9.2014 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 17 250 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 98 000 000 euroa heinäkuun 2014 kustannustasossa,

B

oikeuttaa kiinteistölautakunnan sitomaan määrärahoja tuleville vuosille hankkeen toteuttamisen edellyttämälle ajalle enimmäishinnan puitteissa edellyttäen, että hankkeen kokonaisrahoitus järjestyy, ja

C

kehottaa kiinteistövirastoa hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa tutkimaan mahdollisuudet tarvittaessa etsiä säästökohteita hankkeessa mm. jättämällä toteuttamatta ensi sijassa hankesuunnitelmassa esitettyjä kirjastotoimen alaan kuulumattomien toimintojen tiloja.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Keskustakirjaston hankesuunnitelma liitteineen 5.9.2014, Klkn lisäykset 16.9.2014
- 2 Keskustakirjaston arviointiraportti 12.12.2014

Päätösehdotus

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Helsingin keskustakirjasto on suunniteltu toteutettavan Töölönlahden kortteliin 2014 sijoittuvana uudisrakennuksena. Hallitus on valinnut hankkeen Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlien merkkihankkeeksi.

Hanke on merkitty vuoden 2015 talousarvion ja taloussuunnitelman 2015–2017 liitteenä olevaan talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaan vuosiksi 2015–2024 kaupungin 66 milj. euron kustannusosuuden mukaisesti toteutettavaksi vuosina 2015–2019. Rakennustyöt ajoittuvat ohjelmassa vuosille 2015–2018.

Opetus- ja kulttuuriministeriö saa myöntää Suomen itsenäisyyden 100-vuotiskirjaston rakentamiseen valtionavustusta Helsingin kaupungille yhteensä enintään 30 000 000 euroa vuosina 2014 - 2018. Valtio on ilmoittanut rahoitusosuuden saamisen ehtona olevan, että rakennustyöt aloitetaan vuoden 2015 kuluessa ja että rakennus on käyttöönotettavissa 6.12.2018.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää lisäksi voimassa olevan asemakaavan mukaiseen keskustatunnelin rakentamiseen varautumista 2 000 000 eurolla vuonna 2016. Varautuminen rahoitetaan talousarvion kohdasta Esirakentaminen, täyttötöyt ja alueiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet.

Hankesuunnittelua on seurannut ja valvonut hankkeelle nimetty ohjaustyöryhmä. Hankesuunnitelma on laadittu kiinteistöviraston tilakeskuksen ja kaupunginkirjaston yhteistyönä. Myös kaupunginkansliaa, kaupunkisuunnitteluvirastoa, rakennusvirastoa, rakennusvalvontavirastoa, varhaiskasvatusvirastoa sekä kirjaston yhteistyökumppaneita on kuultu suunnitteluprosessin aikana. Hankkeen rinnalle on perustettu viestintäryhmä, puurakentamisen kehittämisryhmä sekä ICT-ryhmä.

Esittelijän perustelut

Keskustakirjaston hankesuunnitelma

Keskustakirjasto sijoittuu kaupunkikuvallisesti poikkeuksellisen vaativalle ja symbolisesti merkittävälle paikalle Helsingin ydinkeskustaan Eduskuntataloa vastapäätä Töölönlahden kulttuurirakennusten yhteyteen. Toteutuessaan kirjastorakennus viimeistelee Kansalaistorin itäreunan.

Hankesuunnitelma perustuu vuosina 2012 - 2013 järjestetyn 2-vaiheisen kansainvälisen arkkitehtuurikilpailun ehdotukseen ”Käännös”,

jonka tuomaristo valitsi voittajaksi 544 kilpailutyön joukosta. Hankesuunnitteluvaiheen aikana rakenteelliset ja talotekniset periaateratkaisut ovat kehittyneet sekä sisällölliset ja toiminnalliset tavoitteet täsmentyneet.

Keskustakirjasto tarjoaa kaikille avoimen, maksuttoman julkisen tilan, jonka vuosittaiseksi kävijämääräksi on arvioitu 2,5 miljoonaa. Rakennuksesta tulee suomalaisen kirjastotoiminnan lippulaiva, joka tarjoaa alustan uuden kirjastokonseptin toteuttamiselle. Siitä tehdään ”jokamiehen innovaatiopaja”, jonka yksi tavoite on törmäyttää ihmisiä ja ideoita luovasti kirjaston perinteisempiä palvelumuotoja unohtamatta. Kirjasto saa aikaan aktiivisuutta, josta voi sukeutua uusi ammatti tai muuta elinkeinotoimintaa perinteisten kulttuurin ja tiedon saavutusten lisäksi. Matalan kynnyksen, mutta korkeatasoisen tarjonnan paikkana kirjasto tarjoaa positiivista tasaveroisuutta myös niille ryhmille, joille muuten kertyy helposti syrjäytymiskokemuksia. Keskustakirjasto vahvistaa kaupungin vetovoimaisuutta merkittävänä matkailukohteena.

Rakennuksen pääkäyttäjä on kaupunginkirjasto, joka vuokraa tiloja eteenpäin useille yhteistyökumppaneille. Elokuvateatterin kapasiteetista noin puolet vuokrataan Kansalliselle audiovisuaaliselle instituutille. Aalto-yliopisto järjestää sopimus pohjaisesti kirjaston tiloissa omaa ja yhteistoimintaa, kuten työpajoja ja tietoisuuksia. Kaupungin omista toimijoista keskustakirjaston resursseja käyttävät ainakin Kulttuurikeskus ja varhaiskasvatusvirasto. Kirjasto vuokraa ravintola-kahvilan ja saunan ulkopuolisten hoidettaviksi. Yleisluontoiset tilojen maksullisen ja maksuttoman käytön periaatteet määritellään myöhemmin. Liiketilän kannattavin käyttötapa on selvitettävänä. Rakennus on lähes kokonaan yleisön käytössä.

Kirjaston tilat ovat pääosin avointa, monikäyttöistä ja muunneltavaa tilaa. Rakennus jakautuu kolmeen, keskenään eriluonteiseen kerrokseen. Maantasokerros liittyy Kansalaistoriin katetun ulkotilan välityksellä ja sisältää monikäyttöistä kohtaamis- ja oleskelutilaa lehtineen, näyttelytilaa sekä elokuvateatterin, monitoimisalini, kahvila-ravintolan ja leikkipuiston tukialueen. Keskimmäiseen kerrokseen sijoittuu rajattavia/avattavia oppimisen ja tekemisen tiloja, kiinteä studioryhmä, sauna sekä henkilökunnan tilat. Kolmanteen kerrokseen sijoittuvat perinteisemmät kirjastotoiminnot; aineistot ja lasten maailma. Kolmas kerros jatkuu ulos Kansalaistorille 70 m leveällä parvekkeella. Elokuvateatteri, monitoimisali, kahvila-ravintola ja liiketila sekä saunatilat ovat käytettävissä myös kirjaston aukioloaikojen ulkopuolella. Tilat ovat saavutettavia, selkeästi opastettuja ja esteettömiä.

Rakennuksesta tulee energiatehokas ja materiaalitehokas. Hankesuunnitteluvaiheen energiatehokkuustavoite on A-luokka, joka

vastaa E-lukua alle 90 kWhE/m²/vuosi. Hankesuunnitteluvaiheen materiaalitehokkuustavoite on kilpailuohjelmassa asetetun tavoitteen mukainen: maanpäällisten päärakenteiden aiheuttama hiilijalanjälki 150 vuoden tarkastelujaksolla on enintään 280 kg CO₂-ekv/ohm².

Voimassa olevan asemakaavan mukainen keskustatunnelivaraus kulkee rakennuspaikan alitse.

Hankkeen laajuus ja kustannukset

Keskustakirjasto on laajuudeltaan 17 250 brm², 12 116 htm² ja 9 768 hym².

Hankkeen rakentamiskustannukset ovat yhteensä 98 000 000 euroa (alv. 0 %) kustannustasossa 7/2014. Tästä 2 000 000 euroa aiheutuu voimassa olevan asemakaavan edellyttämästä keskustatunneliin varautumisesta. Lisäksi edellä mainittu kokonaisrakentamiskustannus sisältää väestönsuojapaikkojen oston Töölönlahden pysäköintilaitokselta 1 000 000 euroa, elokuvateatterin varusteluun 750 000 euroa, taidehankinnat 100 000 euroa ja käyttäjän erillishankinnat 6 500 000 euroa.

Vuokravaikutus

Kokonaisvuokrameno kaupunginkirjastolle on 436 000 euroa kuukaudessa ja 5 227 000 euroa vuodessa. Vuokra-ala on 12 116 m². Kirjasto vuokraa tiloja ulkopuolisille ja uskoo muilta käyttäjiltä saatavan vuokria arviolta 42 000 euroa kuukaudessa, 509 000 euroa vuodessa. Lasipalatsin Kaupunkiverstaan ja Kirjasto Kympin poistuvat vuokratulot ovat 508 000 euroa vuodessa.

Pääomavuokra on 351 000 euroa kuukaudessa (28,95 euroa/m²/kk), noin 4 200 000 euroa vuodessa, ja ylläpitovuokra on 85 000 euroa kuukaudessa (7 euroa/m²/kk), noin 1 000 000 euroa vuodessa.

Pääomavuokra sisältää tontin vuokran sekä rakennuskustannuksista 3 % korolla ja 30 vuoden poistoajalla lasketun vuokran. Valtion osuus 30 000 000 euroa on otettu huomioon laskelmassa.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan 16.9.2014 antamassa lausunnossa sekä sen pohjana olleessa liiteaineistossa oli virheellinen tieto koskien ylläpito- ja käyttötalouslaskelman pohjana ollutta vuosivuokraa. Tämä virhe on korjattu hankesuunnitelmaan lukuun 11 Ylläpito- ja käyttötalous: vuotuisten käyttömenojen lisäys on yhteensä 7 750 000 euroa, josta vuosivuokra on 5 230 000 euroa ja keskustakirjaston nettolisäys kirjaston talouteen on 6 700 000 euroa vuodessa.

Toimintamenojen kattaminen

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Kaupunginvaltuuston 12.11.2014 hyväksymässä vuoden 2015 talousarviossa ja vuosien 2015-2017 taloussuunnitelmassa edellytetään, että keskustakirjastohankkeen toteutuessa vähintään puolet käyttötalouden toimintamenojen nousupaineesta katetaan kirjastotoimen toimintamenojen sisältä tai uusilla kirjastotoimen ulkopuolisilla tulolähteillä.

Käyttötalouden kulujen nousun estämiseksi tulee päätöksen mukaan etsiä ulkoisia rahoituskanavia ja pyrkiä muodostamaan keskustakirjastosta hallintomalliltaan säätiö, mikäli perusteltua. Samalla tavoitteeksi asetetaan, että kumppanuuksien ja kaupallisten toimijoiden avulla lisätään vuotuisia tuloja.

Mikäli keskustakirjaston investointi uhkaa ylittää ennusteen, tulee kuluja karsia ja säästöjä etsiä investoinnin toteuttamiseksi siihen varatuin määrärahoihin.

Hankkeen rahoitus

Hanke on merkitty vuoden 2015 talousarvion ja taloussuunnitelman 2015–2017 liitteenä olevaan talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaan vuosiksi 2015–2024 kaupungin 66 milj. euron kustannusosuuden mukaisesti toteutettavaksi vuosina 2015–2019. Rakennustyöt ajoittuvat ohjelmassa vuosille 2015–2018.

Opetus- ja kulttuuriministeriö saa myöntää Suomen itsenäisyyden 100-vuotiskirjaston rakentamiseen valtionavustusta Helsingin kaupungille yhteensä enintään 30 000 000 euroa vuosina 2014 - 2018. Valtio on ilmoittanut rahoitusosuuden saamisen ehtona olevan, että rakennustyöt aloitetaan vuoden 2015 kuluessa ja että rakennus on käyttöönotettavissa 6.12.2018.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää lisäksi voimassa olevan asemakaavan mukaiseen keskustatunnelin rakentamiseen varautumista 2 000 000 eurolla vuonna 2016. Varautuminen rahoitetaan talousarvion kohdasta Esirakentaminen, täyttötöyt ja alueiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Tavoitteena on, että pohjarakentaminen alkaa syyskuussa 2015 ja maanpäällisten osien rakentaminen marraskuussa 2016 siten, että tilat ovat käyttöönotettavissa marraskuun 2018 loppuun mennessä.

Elinkeinopoliittinen ja yhteiskunnallinen vaikutusarviointi

Kaupunginkanslian elinkeino-osasto on yhteistyössä kiinteistöviraston tilakeskuksen kanssa valmistellut vaikutusarvioinnin hankkeesta.

Vaikutusarvioinnissa tarkastellaan Helsingin keskustakirjaston elinkeino- ja yhteiskunnallisia vaikutuksia. Raportissa esitetyt luvut ja arviot kuvaavat oletettujen vaikutusten suuruusluokkia yleisellä tasolla.

Kasvavien kävijämäärien, monipuolisten sisältöjen ja kunnianhimoisten toimintatapojen myönteinen vaikutus yleiseen sivistys- ja osaamistasoon lienee kirjastohankkeen toteutuksen tärkein tavoite. Hanke voi onnistuessaan vaikuttaa myös esimerkiksi keskustan elävyyteen ja kirjastoalan strategiseen kehittämiseen.

Keskustakirjaston rakentamisvaiheen työllisyysvaikutus koko kansantalouden tasolla on arviolta 1200–1500 henkilötyövuotta ja tuotannollinen vaikutus 200–230 miljoonaa euroa. Rakentamisvaiheen arvioitu verovaikutus on yhteensä 10–15 miljoonaa euroa, josta valtion osuus on noin puolet.

Laskelmia keskustakirjaston toimintavaiheen työllisyys-, vero- ja tuotannollisista vaikutuksista ei ole sisällytetty raporttiin, sillä toimintavaiheen euromääräisten vaikutusten arvioidaan olevan suuruusluokaltaan vähäisiä. Hyvin karkeasti arvioituna vuotuiset työllisyysvaikutukset ovat alle viisikymmentä henkilötyövuotta ja tuotannolliset vaikutukset muutama miljoonaa euroa. Verovaikutusten suuruusluokan arvioidaan olevan alle miljoona euroa vuodessa.

Henkilötyövuosissa ja euroissa mitattavien taloudellisten vaikutusten lisäksi hanke synnyttää taloudellista arvoa, jonka suuruusluokkaa ei luotettavasti voida etukäteen arvioida. Raportissa on kuvattu hankkeella tavoiteltavia potentiaalisia hyötyjä, joiden kautta taloudellinen arvo syntyy.

Keskustakirjasto luo mahdollisuuksia yrittäjyydelle tarjoamalla aloittaville ja yksinyrittäjille työtiloja. Kirjaston myötä lisääntyvät ihmisvirrat voivat vaikuttaa myönteisesti alueen yritysten toimintaedellytyksiin. Uusi kirjastotila lisänee muuta kuin lainaamiseen keskittyvää kirjastoverkoston kokonaiskäyttöä.

Hankkeen merkittävimmät riskit liittyvät haastavaan tekniseen toteutukseen ja rakennuskustannusten ylittymiseen. Hanke edellyttää kirjastolta muutosvalmiutta ja onnistumista uusien toimintakonseptien toteutuksessa.

Raportti vaikutusarvioinnista on liitteenä 2.

Lopuksi

Hanke on suurena puurakenteisena kilpailutyönä ainutkertainen ja siksi toteutukseltaan vaativa ja kustannuksiltaan vaikea arvioida.

Jatkosuunnittelussa onkin syytä varautua tarvittaessa reagoimaan kustannusten nousuun ja tutkimaan mahdolliset säästökohteet. Tällaisia voisivat ensisijaisesti olla hankesuunnitelmassa esitetyt kirjastotoimen alaan varsinaisesti kuulumattomat tilat ja toiminnot, kuten esimerkiksi elokuvateatteri, monitoimisali ja saunatilat.

Samoin tulee suunnittelussa ja toteutuksessa erityisesti kiinnittää huomiota suunnittelu- ja toteutusratkaisuihin seuraavien rakennuksen koko elinkaaren ajan vaikuttavien käyttökustannusten minimointiin.

Ehdotus hankesuunnitelman hyväksymisestä on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepääällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Keskustakirjaston hankesuunnitelma liitteineen 5.9.2014, Klkn lisäykset 16.9.2014
- 2 Keskustakirjaston arviointiraportti 12.12.2014

Tiedoksi; Kunnallisvalitus, valtuusto

Kiinteistölautakunta
Kulttuuri- ja kirjastolautakunta
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 30.10.2014 § 517

HEL 2014-011026 T 10 06 00

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Helsingin keskustakirjaston 5.9.2014 päivätyn, 16.9.2014 kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lisäyksin täydennetyt hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 17 250 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 98 000 000 euroa heinäkuun 2014 kustannustasossa.

Kiinteistölautakunta päätti oikeuttaa kiinteistöviraston tilakeskuksen jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta päätöksen lainvoimaisuutta.

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaa kiinteistölautakunnan sitomaan määrärahoja tuleville vuosille hankkeen toteuttamisen edellyttämälle ajalle enimmäishinnan puitteissa edellyttäen, että hankkeen kokonaisrahoitus järjestyy.

16.10.2014 Pöydälle

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Päivi Etelämäki, arkkitehti, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi
Irmeli Grundström, hankepäällikkö, puhelin: 310 42319
irmeli.grundstrom(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 16.09.2014 § 109

HEL 2014-011026 T 10 06 00

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti hyväksyä osaltaan keskustakirjaston hankesuunnitelman ja esitti lausuntonaan seuraavaa:

Kaupunginkirjasto on ollut tiiviisti mukana valmistelemassa keskustakirjaston hankesuunnitelmaa, joka pohjautuu kansainvälisen arkkitehtuurikilpailun vuonna 2013 voittaneen ALA –arkkitehtitoimiston ehdotukseen. Valmistelutyön aikana uudelle kirjastolle asetettavat sisällölliset ja toiminnalliset tavoitteet ovat täsmentyneet. Suunnitellut tilaratkaisut mahdollistavat kokonaan uudenlaisen kirjaston, joka tulee olemaan valtakunnallisesti ja kansainvälisesti innostava toimija ja samalla kaupungin elinvoiman rakentaja.

Keskustakirjasto rakentaa kaupunkia. Se tarjoaa maksuttoman julkisen tilan, jonka kävijämääräksi ennustetaan vuositasolla kaksi ja puoli miljoonaa. Hankesuunnitelmassa esitetyt tilaratkaisut on suunniteltu vastaamaan tällaisen kävijämäärän tarpeisiin. Näin suuri kävijämäärä tulee muuttamaan koko kaupunkikeskustan ja Töölönlahden alueen ilmapiiriä. Alueesta tulee entistä korostetummin kaikille avoin tila, johon on helppo tulla. Kävijämäärää koskevaa arviota tukevat esimerkiksi Kirjasto 10:n sekä akateemisen Kaisa-kirjaston suuret kävijäluvut.

Kirjasto 10:n 800 neliömetrin yleisötilaa käyttää joka päivä 2 000 ja Kaisaa 6 000 - 7 000 vierailijaa.

Hankesuunnitelman mukainen keskustakirjasto jakautuu kolmeen eri kerrokseen, jotka ovat luonteeltaan erilaiset. Maantasokerroksessa voi hoitaa pikaisesti lainojen palautukset ja varausten noudot. Sinne sijoittuvat tapahtuma- ja näyttelytilat, elokuvateatteri ja kahvila-ravintola. Lasiseiniensä ansiosta se liittyy luontevasti Kansalaistoriin. Ensimmäisen kerroksen pohjoispäädyn perhekirjasto tukee myös rakennuksen eteen suunniteltua keskustaleikkipuistoa. Toisessa kerroksessa on tekemisen tiloja: monimuotoinen kaupunkitoimisto ja kaupunkiverstas, uusien palvelujen kokeilutila Living lab, studioita, erilaisia luokka- ja kokoontumishuoneita, pelitiloja ja sauna loungeineen. Kolmannessa kerroksessa on perinteinen rauhallinen aineistoalue sekä kaksikerroksinen lasten maailma. Lukupaikkoja on sekä avoimessa että äänieristetyssä tilassa. Suuri kansalaisparveke aukeaa Eduskuntatalon suuntaan.

Rakennus on lähes kokonaan yleisön käytössä. Henkilökuntatilaa on varattu vain talossa työskenteleville ja yhteistyökumppaneille. Kirjaston hallinto ja varastot pysyvät Pasilassa.

Kokonaispinta-ala eli bruttoala 17 250 m², huoneistoala 12 116 m² ja hyötypinta-ala 9 768 m².

Suunnittelua ovat ohjanneet kaupunkistrategian ja Töölönlahden asemakaavan mukaiset suunnitteluperiaatteet. Erityisesti ovat painottuneet ekologisuuden ja kansalaisten osallistumisen periaatteet. Energiatohokkuudessa on hankesuunnitelmavaiheessa saavutettu aiempaa tiukempi A-luokkatavoite. Kansalaisia ja sidosryhmiä on kuultu koko suunnittelukauden ajan eri muodoissa. Syntyneitä dokumentteja käytetään osana suunnitteluaineistoa.

Helposti saavutettava ja monipuolisesti virikkeellinen julkinen tila lisää merkittävästi kaupungin hyvinvointia, luovuutta ja yleistä kapasiteettia. Varsinkin kirjaston uudet toimintamuodot mobilisoivat uutta toimeliaisuutta ja kaupunkikulttuuria. Keskustakirjastosta tehdään jokaisen ulottuvilla oleva versio korkeakouluihin, yrityshautomoihin ja muihin rajattuihin ympäristöihin rakennettavista fyysisistä innovaatioympäristöistä, joiden tavoite on törmäyttää ihmisiä ja ideoita luovasti. Kirjasto saa aikaan aktiivisuutta, josta voi sukeutua uusi ammatti tai muuta elinkeinotoimintaa perinteisten kulttuurin ja tiedon saavutusten lisäksi.

Matalan kynnyksen mutta korkeatasoisen tarjonnan paikkana kirjasto tarjoaa positiivista tasaveroisuutta myös niille ryhmille, joille muuten kertyy helposti syrjäytymiskokemuksia. Tutkimusten mukaan kirjastot

ovat tärkeitä paikkoja erityisesti maahanmuuttajille, nuorille ja työttömille. Helsingin kaupunkistrategiassa painotetaan näiden ryhmien aseman parantamista.

Keskustakirjasto vahvistaa kaupungin vetovoimaisuutta merkittävänä matkailukohteena. Siinä kiinnostavat arkkitehtuuri, puu- ja lasirakentaminen, energiatehokkuus sekä uuden konseptin mukainen kirjastotoiminta.

Kiinteistöviraston Tilakeskuksen omistaman rakennuksen pääkäyttäjä on kaupunginkirjasto, joka vuokraa tiloja eteenpäin useille yhteistyökumppaneille. Elokuvateatterin kapasiteetista noin puolet vuokrataan Kansalliselle audiovisuaaliselle instituutille. Aalto-yliopisto järjestää sopimus pohjaisesti kirjaston tiloissa omaa ja yhteistoimintaa kuten työpajoja ja tietoisuuksia. Kaupungin omista toimijoista keskustakirjaston resursseja käyttävät ainakin Kulttuurikeskus ja Varhaiskasvatusvirasto. Kirjasto vuokraa ravintola-kahvilan ja saunan ulkopuolisten hoidettaviksi. Yleisluontoiset tilojen maksullisen ja maksuttoman käytön periaatteet määritellään myöhemmin. Liiketilän kannattavin käytötapa on selvitettävänä.

Ensimmäisen aloitteen uudenlaisen kirjaston, kaupunkikuvassa näkyvän kirjallisuuden ja lukemisen talon rakentamisesta Helsingin keskustaan esitti silloinen kulttuuriministeri Claes Andersson vuonna 1998 osana Kamppi - Töölönlahti –aluetta koskevaa keskustelua. Ehdotus sai laajan vastakaian. Keskustelun seurauksena kulttuuri- ja kirjastolautakunta teetti kirjastolla alustavan hankesuunnitelman, joka valmistui kulttuuripääkaupunkivuonna 2000. Kaksi vuotta myöhemmin valtuusto hyväksyi keskustakirjaston sijoittumisen Töölönlahden alueelle osana asemakaavan jatkosuunnittelua. Joulukuussa 2006 kulttuuri- ja kirjastolautakunta hyväksyi uuden tarveselvityksen ja ehdotti hankkeen käynnistämistä. Ensimmäisenä vaiheena valmistui v. 2008 selvityshenkilö Mikko Leistin raportti Metropolin sykkivä sydän. Se johti v. 2010 valmistuneen hankesuunnitelman tekemiseen. Sijaintipaikan varmistuttua järjestettiin kansainvälinen arkkitehtuurikilpailu, johon tuli 544 ehdotusta. Kilpailutuloksen julistamistilaisuudessa 14.6.2013 kulttuuriministeri Paavo Arhinmäki julkisti valtioneuvoston ja sittemmin eduskunnan päätöksen nimetä keskustakirjasto Suomen 100-vuotisen itsenäisyyden merkkihankkeeksi ja rahoittaa sitä 30 miljoonalla eurolla.

Valmistuttuaan keskustakirjasto aiheuttaa kirjastolle yhteensä 7,6 miljoonan euron vuosittaisen bruttomenojen lisäyksen. Kuluista on vuokraa 5,1 miljoonaa euroa (josta pääomavuokrien osuus 4,2 miljoonaa euroa), sähköä, turvallisuutta ja siivousta 0,8 miljoonaa euroa, henkilöstökuluja 400 000 euroa ja kalustuksen ja teknisen

varustuksen ylläpitoa 1,3 miljoonaa euroa. Kirjasto 10:n ja Lasipalatsin tiloista luopuminen vähentää kuluja 508 000 euroa vuodessa. Vuokratuloiksi on arvioitu 509 000 euroa. Nettomenolisäys on 6,6 miljoonaa euroa vuodessa. Pasilan kirjaston tilankäyttöä selvitetään, mutta kirjasto säilytetään alueella.

Hanke on aikataulutettu alkamaan vuoden 2015 aikana pohjarakennustöillä kuten pilaantuneiden maa-ainesten puhdistamisella. Opetus- ja kulttuuriministeriön avustus edellyttää, että rakennustyöt aloitetaan vuonna 2015. Maanpäällisiä osia rakennetaan marraskuusta 2016 elokuuhun 2018, ja rakennuksen käyttöönottoajankohdaksi on suunniteltu 30.11.2018.

Rakennuksen hankesuunnitelman mukainen hinta on 96 miljoonaa euroa (alv. 0 %). Hinta sisältää kaluste- ja laitehankinnat 6 500 000 euroa, joita ei ollut sisällytetty ensimmäiseen alustavaan hankesuunnitelmaan. Kokonaisrakentamiskustannus sisältää myös väestönsuojapaikkojen oston Töölönlahden pysäköintilaitokselta 1 000 000 euroa, sekä 750 000 euroa elokuvateatterin varusteluun. Rakennuskustannusten lisäksi asemakaavan edellyttämä varautuminen keskustatunneliin maksaa 2 miljoonaa euroa.

Kaupunginvaltuusto on osoittanut Talonrakennushankeiden rakentamishjelmassa vuosille 2014-18 hankkeelle rahaa yhteensä 48 miljoonaa euroa (TA 8020104). Yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön varaaman 30 miljoonan euron avustuksen kanssa rahoituksesta on koossa 78 miljoonaa euroa.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle, että kaupungin vuosien 2015-18 talousarvioihin sisällytettäisiin keskustakirjastorakennuksen rahoituksesta puuttuva 18 miljoonaa euroa ja lisäksi kahden miljoonan euron määräraha keskustatunneliin varautumiseen. Lisäksi lautakunta edellyttää, että keskustakirjaston myötä lähikirjastoverkkoa ei supisteta ja niissä taataan riittävät henkilöstöresurssit.

Käsittely

16.09.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: kohta (13) viimeinen lause korvataan seuraavasti; Pasilan kirjaston tilankäyttöä selvitetään, mutta kirjasto säilytetään alueella.

Kannattajat: Risto Kolanen

Vastaehdotus:

Johanna Sydänmaa: Esitän kappaleen (17) poistamista ja sen korvaamista seuraavasti: Kulttuuri- ja kirjastolautakunta esittää, että kaupunginvaltuuston tulisi etsiä keinoja 18 (+2 keskustatunneli) miljoonan rahoitusvajeen umpeen kuromiseksi, jottei hankkeen toteutuminen aikataulullisesti vaarannu.

Kannattajat: Timo Vuori

Vastaehdotus:

Sami Mutttilainen: kohta (17) Lisätään lause loppuun. Lisäksi lautakunta edellyttää, että keskustakirjaston myötä lähikirjastoverkkoa ei supisteta ja niissä taataan riittävät henkilöstöresurssit.

Kannattajat: Johanna Sumuvuori

Lautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Juha-Pekka Väisänen: Lisäys sivu 3 laatikko otsikolla "Hankkeen tarpeellisuus" loppuun lause;

Laajemmin uusi kirjastokonsepti vahvistaa kansalaisuutta ja edistää osallistuvaa demokratiaa.

Lisäys sivu 11 kappale "Yhteistyökumppanit" loppuun:

Kirjasto tekee yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan, kansalaisjärjestöjen ja ns. kolmannen sektorin erilaisten toimijoiden kanssa.

Kannattajat: Risto Kolanen

Lautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Esitän kappaleen (17) poistamista ja sen korvaamista seuraavasti: Kulttuuri- ja kirjastolautakunta esittää, että kaupunginvaltuuston tulisi etsiä keinoja 18 (+2 keskustatunneli) miljoonan rahoitusvajeen umpeen kuromiseksi, jottei hankkeen toteutuminen aikataulullisesti vaarannu.

Jaa-äännet: 6

Jaana Alaja, Risto Kolanen, Sami Mutttilainen, Jukka Relander, Johanna Sumuvuori, Juha-Pekka Väisänen

12.01.2015

Kaj/1

Ei-äänet: 2
Johanna Sydänmaa, Timo Vuori

Tyhjä: 0

Poissa: 1
Päivi Storgård

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: kohta (13) viimeinen lause korvataan seuraavasti; Pasilan kirjaston tilankäyttöä selvitetään, mutta kirjasto säilytetään alueella.

Jaa-äänet: 1
Johanna Sydänmaa

Ei-äänet: 5
Jaana Alaja, Risto Kolanen, Sami Muttalainen, Johanna Sumuvuori,
Juha-Pekka Väisänen

Tyhjä: 2
Jukka Relander, Timo Vuori

Poissa: 1
Päivi Storgård

Esittelijä

kirjastotoimen johtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Tuula Haavisto, kirjastotoimen johtaja, puhelin: 310 85500
tuula.haavisto(a)hel.fi
Anna-Maria Soininvaara, kirjastotoimen apulaisjohtaja, puhelin: 310 85400
anna-maria.soininvaara(a)hel.fi
Pirjo Lipasti, johtava suunnittelija, puhelin: 310 85592
pirjo.lipasti(a)hel.fi

§ 40

**V 28.1.2015 Asuntotonttien ja autopaikkatonttien vuokrausperusteet
(Viikinmäki, tontit 36113/1, 36117/1 ja 3, 36119/1 ja 3, 36263/1 sekä
36264/1 ja 3, Tapaninkylä, tontti 39062/20)**

HEL 2014-014599 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

A

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Helsingin kaupungin 36. kaupunginosan (Viikki) asemakaavaan ja asemakaavanmuutokseen nro 11250 sekä asemakaavaan ja asemakaavanmuutokseen nro 11380 sisältyvät jäljempänä mainitut tontit, suunnitellut tontit ja niiden sijaan tulevat tontit tonttiosaston osastopäällikön määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2080 saakka seuraavin ehdoin:

1

Asuntotonttien (A) 36113/1, 36117/1 ja 3, 36119/1 ja 3, 36263/1 sekä 36264/1 ja 3 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 27 euroa.

2

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä vuokraa.

Asuntotontille mahdollisesti toteutettavien liike- tai niihin verrattavien tilojen osalta esitetään perittäväksi samaa maanvuokraa kuin asuntotontilta.

3

Asuntotonttien maanvuokraan myönnetään 20 %:n alennus 31.12.2019 saakka alueen keskeneräisyydestä johtuen ja alueen rakentumisen edistämiseksi.

4

Asuntotonttien vuosivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille

rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

5

Muuten noudatetaan tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Hitaskohteiden osalta noudatetaan lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päättämiä asuntojen hinta- ja laatutason sääntelyä koskevia ehtoja.

B

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Helsingin kaupungin 39. kaupunginosan (Tapaninkylä) asemakaavaan ja asemakaavanmuutokseen nro 12132 sisältyvä suunniteltu tontti 39062/20 ja sen sijaan tuleva tontti tonttiosaston osastopäällikön määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2080 saakka seuraavin ehdoin:

1

Asuntotontin (A) 39062/20 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 30 euroa.

2

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä vuokraa.

Asuntotontille mahdollisesti toteutettavien liike- tai niihin verrattavien tilojen osalta esitetään perittäväksi samaa maanvuokraa kuin asuntotontilta.

3

Muuten noudatetaan tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja. Lisäksi noudatetaan kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päättämiä asuntojen hinta- ja laatutason sääntelyä koskevia ehtoja.

C

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Helsingin kaupungin 36. kaupunginosan (Viikki) asemakaavaan ja asemakaavanmuutokseen nro 11250 sisältyvät autopaikkatontit 36117/2 ja 36119/2 lautakunnan määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2080 saakka seuraavin ehdoin:

12.01.2015

Kaj/2

1

Autopaikkatonttien (LPA) 36117/2 ja 36119/2 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana neliömetrihintana yhtä (1) euroa.

2

Muuten noudatetaan tavanomaisia autopaikoitusalueiden vuokrausehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystään siten, että esittelijän perusteluista poistetaan 3. ja 8. kappale sekä liite 2 (Kopio asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta nro 11781).

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun esityksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kopio asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta nro 11250
- 2 Kopio asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta nro 11380
- 3 Kopio asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta nro 12132
- 4 Tonttitiedot

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

A

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Helsingin kaupungin 36. kaupunginosan (Viikki) asemakaavaan ja asemakaavanmuutokseen nro 11250 sekä asemakaavaan ja asemakaavanmuutokseen nro 11380 sisältyvät

jäljempänä mainitut tontit, suunnitellut tontit ja niiden sijaan tulevat tontit tonttiosaston osastopäällikön määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2080 saakka seuraavin ehdoin:

1

Asuntotonttien (A) 36113/1, 36117/1 ja 3, 36119/1 ja 3, 36263/1 sekä 36264/1 ja 3 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 27 euroa.

2

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä vuokraa.

Asuntotontille mahdollisesti toteutettavien liike- tai niihin verrattavien tilojen osalta esitetään perittäväksi samaa maanvuokraa kuin asuntotontilta.

3

Asuntotonttien maanvuokraan myönnetään 20 %:n alennus 31.12.2019 saakka alueen keskeneräisyydestä johtuen ja alueen rakentumisen edistämiseksi.

4

Asuntotonttien vuosivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

5

Muuten noudatetaan tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja. Hitaskohteiden osalta noudatetaan lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päättämiä asuntojen hinta- ja laatutason sääntelyä koskevia ehtoja.

B

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Helsingin kaupungin 39. kaupunginosan (Tapaninkylä) asemakaavaan ja asemakaavanmuutokseen nro 12132 sisältyvä suunniteltu tontti 39062/20 ja sen sijaan tuleva tontti tonttiosaston

osastopäällikön määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2080 saakka seuraavin ehdoin:

1

Asuntotontin (A) 39062/20 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 30 euroa.

2

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä vuokraa.

Asuntotontille mahdollisesti toteutettavien liike- tai niihin verrattavien tilojen osalta esitetään perittäväksi samaa maanvuokraa kuin asuntotontilta.

3

Muuten noudatetaan tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja. Lisäksi noudatetaan kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päättämiä asuntojen hinta- ja laatutason sääntelyä koskevia ehtoja.

C

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Helsingin kaupungin 36. kaupunginosan (Viikki) asemakaavaan ja asemakaavanmuutokseen nro 11250 sisältyvät autopaikkatontit 36117/2 ja 36119/2 lautakunnan määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2080 saakka seuraavin ehdoin:

1

Autopaikkatonttien (LPA) 36117/2 ja 36119/2 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana neliömetrihintana yhtä (1) euroa.

2

Muuten noudatetaan tavanomaisia autopaikoitusalueiden vuokrausehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Tiivistelmä

Viikinmäen kaava-alueiden 11250 ja 11380 asuntotonteille 36113/1, 36117/1 ja 3, 36119/1 ja 3, 36263/1 sekä 36264/ 1 ja 3 esitetään

vuokrausperustetta, joka vastaa nykyarvoltaan noin 517 euron kerrosneliömetrihintaa. Sen vaikutus asumiskustannuksiin on noin 2,10 e/m²/kk, ja ns. ARA-alennus huomioiden noin 1,70 e/m²/kk.

Viikinmäen alueen keskeneräisyydestä johtuen ja alueen rakentumisen edistämiseksi tonttien maanvuokraan esitetään määräaikaista 20 %:n alennusta tonttien vuokra-ajan alkamisesta 31.12.2019 asti.

Samalla esitetään vahvistettavaksi vakiintuneeseen hinnoitteluun perustuvat vuokrausperusteet alueen kahdelle autopaikkatontille.

Tapaninkylästä on varattu asuntotontti 39062/20 hintasäänneltyjen omistusasuntojen toteuttamista varten. Koska tontin rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuonna 2015, myös tälle tontille esitetään vahvistettavaksi vuokrausperusteet. Esityksen mukaan vuokrausperusteena pidetään pääoma-arvoa, joka nykytasossa vastaa kerrosneliömetrihintaa 575 euroa. Esitetyn maanvuokran vaikutus asumiskustannuksiin on noin 2,30 e/kk/m².

Esittelijän perustelut

Voimassa olevat varaukset ja vuokrasopimukset

Viikinmäki

Viikinmäen tontti 36113/1 on varattu E-House Oy:lle asuntohankkeiden suunnittelua varten 31.12.2016 saakka.

Tontit 36117/1 ja 3 sekä 36119/1 ja 3 on varattu Asuntosäätiölle vapaarahoitteisten omistusasuntojen rakennuttamiseen noudattaen Hitas I -ehtoja sekä ehdolla, että tonteilla järjestetään yhteistyössä kaupungin kanssa arkkitehtuurikutsukilpailu. Kohteiden rakentamista ei ole vielä aloitettu.

Tontti 36120/3 on vuokrattu pitkäaikaisesti Asunto Oy Helsingin Vuollejokisimpukalle vapaarahoitteisten omistusasuntojen rakennuttamiseen Hitas I -ehdoin 1.10.2012 - 31.12.2070 väliseksi ajaksi, ja tontti 36121/2 samoin pitkäaikaisesti Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle valtion tukemien vuokra-asuntojen rakentamista varten 1.3.2013 - 31.12.2070 väliseksi ajaksi.

Tontti 36263/1 oli aluksi varattu asiantuntijaohjattua ryhmärakennuttamista varten vapaarahoitteiseen asuntotuotantoon ilman Hitas-ehtoja. Koska hanke ei käynnistynyt, varaus merkittiin päättymään ja tontti siirrettiin jatkuvaan tonttihakuun.

Asiantuntijaohjattua ryhmärakennuttamista varten vapaarahoitteiseen ilman Hitas-ehtoja tapahtuvaan tuotantoon varatut tontit 36264/1 - 3

voidaan varauspäätöksen mukaan toteuttaa sääntelemättömänä vuokra-asuntotuotantona.

Tapaninkylä

Tontti 39062/20 on varattu Optimikodit Oy:lle hintasäänneltyjen omistusasuntojen suunnittelua varten 31.12.2016 saakka.

Asemakaava- ja tonttitiedot

Voimassa olevan asemakaavan nro 11250 mukaan tontit 36113/1, 36117/1 ja 3 sekä 36119/1 ja 3 kuuluvat asuinrakennusten korttelialueeseen (A) ja tontit 36117/2 ja 36119/2 autopaikkojen korttelialueeseen (LPA). Asemakaava on liitteenä 1.

Voimassa olevan asemakaavan nro 11781 mukaan tontit 36120/3 ja 36212/2 kuuluvat asuinrakennusten korttelialueeseen (A). Asemakaava on liitteenä 2.

Voimassa olevan asemakaavan nro 11380 mukaan tontit 36263/1 sekä 36264/1 ja 3 sekä kuuluvat asuinrakennusten korttelialueeseen (A). Asemakaava on liitteenä 3.

Voimassa olevan asemakaavan nro 12132 mukaan tontti 39062/20 kuuluu asuinrakennusten korttelialueeseen (A). Asemakaava on liitteenä 4.

Tonttien pinta-alat, osoitteet ja rakennusoikeudet ilmenevät liitteestä 5.

Aikaisemmat vuokrauserusteet

Kaupunginvaltuuston tammikuussa 2012 vahvistamien vuokrauserusteiden mukaan Viikinmäen asuntotontit 36117/1 ja 3, 36119/1 ja 3, 36120/3 ja 36121/2, 36263/1 sekä 36264/1 ja 3 voitiin vuokrata kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2070 saakka pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 33 euroa.

Vahvistettu vuokrauseruste vastaa rakennusoikeuden nykyarvoa noin 632 euroa. Viikinmäen maasto ja kaavalliset ratkaisut tekevät rakentamisesta alueella erittäin vaativaa. Vahvistettua vuokrauserustetta voidaan siksi pitää varsin korkeana. Osaa tonteista ei ole vielä vuokrattu lainkaan, eikä vuokrattujen kahden tontin jo rakennetuista asunnoistakaan ole vielä kyetty myymään kuin osa.

Tonteille tulisikin vahvistaa uusi vuokrauseruste, joka vastaa aikaisempaa paremmin Viikinmäen kaupunkikuvallisiin vaatimuksiin

sekä tämän hetken markkinatilanteeseen, ja näin edistää hankkeiden toteutumista ja yleisesti alueen rakentumista.

Vuokrausperusteet

Uudet vuokrausperusteet

Ehdotuksen mukaisille Viikinmäen asuntotonteille esitetään vuokrausperusteena käytettäväksi virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavaa kerrosneliömetrihintaa 27 euroa. Nykyisellä hintatasolla tämä vastaa noin 517 euron kerrosneliömetrihintaa. Vuokrausperusteiden laskennallinen vaikutus asumiskustannuksiin on noin 2,10 e/kk/m² (ns. ARA-alennus huomioiden noin 1,70 e/kk/m²).

Tapaninkylän asuntotontille 39062/20 esitetään vuokrausperusteena käytettäväksi virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavaa kerrosneliömetrihintaa 30 euroa. Nykyisellä hintatasolla tämä vastaa laskennallisesti noin 575 euron kerrosneliömetrihintaa. Vuokrausperusteiden laskennallinen vaikutus asumiskustannuksiin on noin 2,30 e/kk/m².

Vertailutiedot

Aikaisemmin toteutukseen tulleiden Viikinmäen tonteille on vahvistettu vuokrausperusteet virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavien 28 ja 30 euron kerrosneliömetrihintojen mukaisesti. Tonteille on rakennettu korkotuettuja asumisoikeus- ja vuokra-asuntoja.

Tapaninkylässä vuokrausperusteena on viime vuosina pidetty virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavaa 30 euron suuruista kerrosneliömetrihintaa asuntokerrosalan osalta. Tonteille on rakennettu tai rakennetaan vapaarahoitteisia rivitaloasuntoja Hitas II -ehdoin.

Muut ehdot

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä vuokraa.

Asuntotontille mahdollisesti toteutettavien liike- tai niihin verrattavien tilojen osalta esitetään perittäväksi samaa maanvuokraa kuin asuntotontilta.

Alueen keskeneräisyydestä johtuen ja alueen rakentumisen edistämiseksi asuntotonttien maanvuokraan myönnetään 20 %:n alennus 31.12.2019 asti.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Asuntotonttien vuosivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

Muuten noudatetaan tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja. Hitaskohteiden osalta noudatetaan lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päättämiä asuntojen hinta- ja laatutason sääntelyä koskevia ehtoja.

Autopaikkatonttien vuokra

Autopaikkatonttien 36117/2 ja 36119/2 vuosivuokran ehdotetaan perustuvan vakiintuneen käytännön mukaisesti virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavaan 1 euron suuruiseen tonttineliohinnasta.

Vuokra-aika

Vuokra-ajaksi ehdotetaan noin 65 vuotta, eli 31.12.2080 päättyvää vuokratuottoa.

Lopuksi

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kopio asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta nro 11250
- 2 Kopio asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta nro 11781
- 3 Kopio asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta nro 11380
- 4 Kopio asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta nro 12132
- 5 Tonttitiedot

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 11.12.2014 § 615

HEL 2014-014599 T 10 01 01 02

Kiinteistökartta 103/679 499 ja 129/683 499, Ristiretkeläistenkatu 4, 6, 10, 12 ja 19, Harjannetie 13, 17, 21 ja 33, Bysantinkuja 1, 2, ja 6, Hiirakonkuja 8

Esitys

A

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan vuokraamaan Helsingin kaupungin 36. kaupunginosan (Viikki) asemakaavaan ja asemakaavanmuutokseen nro 11250 sekä asemakaavaan ja asemakaavanmuutokseen nro 11380 sisältyvät jäljempänä mainitut tontit, suunnitellut tontit ja niiden sijaan tulevat tontit tonttiosaston osastopäällikön määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2080 saakka seuraavin ehdoin:

1

Asuntotonttien (A) 36113/1, 36117/1 ja 3, 36119/1 ja 3, 36263/1 sekä 36264/1 ja 3 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 27 euroa.

2

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä vuokraa.

Asuntotontille mahdollisesti toteutettavien liike- tai niihin verrattavien tilojen osalta esitetään perittäväksi samaa maanvuokraa kuin asuntotontilta.

3

Asuntotonttien maanvuokraan myönnetään 20 %:n alennus 31.12.2019 saakka alueen keskeneräisyydestä johtuen ja alueen rakentumisen edistämiseksi.

4

Asuntotonttien vuosivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille

rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

5

Muuten noudatetaan tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Hitaskohteiden osalta noudatetaan lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päättämiä asuntojen hinta- ja laatutason sääntelyä koskevia ehtoja.

Samalla lautakunta päättää oikeuttaa osastopäällikön myöntämään 30 %:n alennuksen maanvuokrasta asemakaava-alueen 11781 jo vuokratuille asuntotonteille 36120/3 ja 36121/2 31.12.2019 saakka.

B

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan vuokraamaan Helsingin kaupungin 39. kaupunginosan (Tapaninkylä) asemakaavaan ja asemakaavanmuutokseen nro 12132 sisältyvä suunniteltu tontti 39062/20 ja sen sijaan tuleva tontti tonttiosaston osastopäällikön määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2080 saakka seuraavin ehdoin:

1

Asuntotontin (A) 39062/20 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 30 euroa.

2

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä vuokraa.

Asuntotontille mahdollisesti toteutettavien liike- tai niihin verrattavien tilojen osalta esitetään perittäväksi samaa maanvuokraa kuin asuntotontilta.

3

Muuten noudatetaan tavanomaisia asuntotonttien vuokrausehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja. Lisäksi noudatetaan kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päättämiä asuntojen hinta- ja laatutason sääntelyä koskevia ehtoja.

C

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan sisällyttämään asemakaavaan ja asemakaavanmuutokseen nro 11380 sisältyvien vapaarahoitteisena vuokra-asuntotuotantona toteutettavien tonttien 36264/1 - 3 maanvuokrasopimuksiin alla olevat osto-optiota koskevat ehdot:

1

Vuokralaisella on tonttiin osto-oikeus, joka on voimassa enintään viisi vuotta maanvuokrasopimuksen mukaisen vuokra-ajan alkamisesta. Vuokralaisella on mahdollisuus käyttää osto-oikeutta aikaisintaan sen jälkeen, kun tontille rakennettavat rakennukset on rakennusvalvontaviranomaisen toimesta hyväksytty käyttöön otettaviksi ja asunnot on otettu vapaarahoitteiseen vuokra-asuntokäyttöön.

2

Kauppahinta osto-oikeutta käytettäessä perustuu virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavaan yksikköhintaan 30 euroa/kerrosneliömetri ja kaupantekohetkellä voimassa olevan lainvoimaisen rakennusluvan mukaiseen käytettyyn kerrosalaan. Kauppahinta määräytyy kaupantekohetkellä viimeksi julkaistulla elinkustannusindeksin pisteluvulla korjatun edellä mainitun yksikköhinnan mukaan.

Kaupungilla on kuitenkin kaikissa tapauksissa oikeus periä vähintään edellä mainittuun yksikköhintaan perustuvaa kauppahintaa, joka saadaan kertomalla edellä mainittu yksikköhinta luvulla 19,16 (10/2014, ind. 19,16, 575 euroa).

Myös liiketilojen, monikäyttötilojen sekä julkisia lähipalveluja tai yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien tilojen osalta peritään samaa kauppahintaa kuin asuintilojen osalta.

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien, asemakaavamääräysten mukaan sallittujen asuntojen ulkopuolisten asumista palvelevien tilojen osalta ei peritä kauppahintaa.

3

Mikäli vuokralainen käyttää osto-oikeuttaan, mainitut asunnot on pidettävä joka tapauksessa vapaarahoitteisessa vuokra-asuntokäytössä vähintään 10 vuotta rakennuksen käyttöönotosta.

Hitas-sääntelyä ei noudateta.

4

Muilta osin tontin kaupassa noudatetaan kaupungin normaalisti käyttämiä kiinteistökaupan ehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja ja tarkentavia kauppahinnan määräytymistä koskevia ehtoja.

D

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutetaan vuokraamaan Helsingin kaupungin 36. kaupunginosan (Viikki) asemakaavaan ja asemakaavanmuutokseen nro 11250 sisältyvät autopaikkatontit 36117/2 ja 36119/2 lautakunnan määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2080 saakka seuraavin ehdoin:

1

Autopaikkatonttien (LPA) 36117/2 ja 36119/2 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana neliömetrihintana yhtä (1) euroa.

2

Muuten noudatetaan tavanomaisia autopaikoitusalueiden vuokrausehtoja sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Jessina Haapamäki, kiinteistölakimies, puhelin: 310 74463
jessina.haapamaki(a)hel.fi

12.01.2015

Kj/3

§ 41

Liputuksesta kaupungin virastoissa ja laitoksissa annettujen ohjeiden muuttaminen

HEL 2014-014983 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti muuttaa 31.1.2005, 123 § antamia ohjeita liputuksesta kaupungin virastoissa ja laitoksissa siten, että ohjeen 2 kohta ja 6 kohdan 2 kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

2. Liputuspäivät Kaupungintalolla

Edellä mainittujen yleisten liputuspäivien lisäksi Kaupungintalolla järjestetään liputus seuraavina päivinä:

Helmikuun 6. Saamelaisten kansallispäivä
Huhtikuun 8. Romanian kansallispäivä
Huhtikuun 16. Tanskan kansallispäivä
Toukokuun 17. Norjan kansallispäivä
Kesäkuun 6. Ruotsin kansallispäivä
Kesäkuun 9. Ahvenmaan itsehallintopäivä
Kesäkuun 17. Islannin kansallispäivä

Liputus järjestetään Suomen lipun lisäksi em. kansallislipuilla sekä em. itsehallintoalueen lipulla ja saamelaisten kansallispäivänä heimolipulla.

6. Lisätietoja

Lisätietoja antaa lisäksi kaupunginkanslian hallinto-osasto.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ohjeet liputuksesta kaupungin virastoissa ja laitoksissa 31 1 2005

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

12.01.2015

Kj/3

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on 31.1.2005, 123 § antanut ohjeet liputuksesta kaupungin virastoissa ja laitoksissa. Virallisten ja vakiintuneiden liputuspäivien lisäksi kaupunki liputtaa oman päätöksensä mukaisesti seitsemänä päivänä. Näistä Helsinki-päivänä liputetaan kaikissa virastoissa ja liikelaitoksissa. Pohjoismaiden kansallispäivinä, saamelaisten kansallispäivänä ja Ahvenanmaan itsehallintopäivänä liputetaan kaupungintalolla.

Valtuutettu Thomas Wallgren ja 24 muuta valtuutettua esitti valtuustoaloitteessaan 9.4.2014, että kaupungintalolla liputettaisiin myös romanien kansallispäivänä. Tämä olisi yhdenvertaisuuden ja etnisen moninaisuuden nimissä perusteltua, koska myös saamelaisten kansallispäivänä liputetaan.

Kaupunginhallitukselle esitellyssä aloitevastausehdotuksessa ei esitetty liputtamista romanien kansallispäivänä. Kaupunginhallitus palautti 17.11.2014, 1192 § aloitteen uudelleen valmisteltavaksi siten, että kaupunginkanslia valmistelee liputusohjeen muutoksen siten, että Helsingin kaupungintalolla järjestetään jatkossa kunnialiputus myös kansainvälisenä romanien kansallispäivänä

Organisaatiomuutosten vuoksi 6 kohdan toisessa kappaleessa oleva kaupunginkanslian yleinen osasto tulee muuttaa muotoon kaupunginkanslian hallinto-osasto.

Voimassa olevat ohjeet ovat liitteenä 1.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ohjeet liputuksesta kaupungin virastoissa ja laitoksissa 31 1 2005

Tiedoksi; muutoksenhaku: oikaisuvaatimus, kaupunginhallitus

Kaupunginkanslia

12.01.2015

Kj/4

§ 42

Kaupunginhallituksen lausunto tarkastuslautakunnalle erillisraportista 2014

HEL 2014-014571 T 00 03 00

Lausunto

Kaupunginhallitus päätti antaa tarkastuslautakunnalle erillisraportista vuodelta 2014 seuraavan lausunnon:

Erillisraportissa todetaan, että

- Virastojen ja liikelaitosten tulee talousarvioehdotusta laatiessaan ottaa huomioon kaupungin strategiaohjelman linjaukset ja toimenpiteet siten, että sitovat toiminnalliset tavoitteet ohjaavat toimintaa strategiaohjelman osoittamaan suuntaan. Lauta- ja johtokuntien tulee talousarvioehdotuksen hyväksyessään varmistaa, että näin on toimittu.
- Kaupunginkanslian tulee talousarvioprosessin yhteydessä varmistaa, että hallintokunta on sitovia toiminnallisia tavoitteita asettaessaan ottanut huomioon kaupungin strategiaohjelman linjaukset ja toimenpiteet.
- Hallintokuntien tulee hyödyntää sitovien toiminnallisten tavoitteiden asettamisessa strategiaohjelman ja sitä toteuttavien toimenpideohjelmien toimenpiteitä.
- Kaupunginkanslian talousarvioehdotuksesta tulee jatkossa tehdä virastopäällikön päätös.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen siitä, että hallintokuntien tulee asettaa sitovat toiminnalliset tavoitteensa niin, että ne talousarvion laatimisoheiden mukaisesti ohjaavat toimintaa strategiaohjelman osoittamaan suuntaan.

Kaupunginhallitus toteaa, että hallintokunnille sisällytetään vuoden 2016 talousarvion laatimisoheisiin velvoite kuvata millä tavalla talousarvioesityksen sitovaa toiminnallista tavoitetta asetettaessa on otettu huomioon kaupungin strategiaohjelman linjaukset ja toimenpiteet.

Kaupunginhallitus toteaa, että strategiaohjelman ja sitä toteuttavien toimenpideohjelmien toimenpiteitä voi hyödyntää sitovien toiminnallisten tavoitteiden asettamisessa. Ensisijaisesti sitovan toiminnallisen tavoitteen tulee kuitenkin olla relevantti talousarvion mukaisen toiminnan kannalta, eikä kaikilta tavoitteilta aina välttämättä

12.01.2015

Kj/4

edellytetä suoranaista yhteyttä strategiaohjelmaan. Erillisraportissa mainituissa Kuntaliiton talousarviosuosituksissa todetaan myös, että tavoitteet on pyrittävä asettamaan siten, että ne kattavat tehtäväalueen perustehtävät ja ovat toteutettavissa niihin osoitetuilla voimavaroilla. Kaupungin tavoitekokonaisuudessa ja talousohjauksessa on siis löydettävä tasapaino strategisen muutoksen ja vakaina pysyvien perustehtävien välillä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginkanslian talousarvioehdotuksesta ei tarvita erillistä virastopäällikön päätöstä, koska viraston talousarvioehdotus ja sen käytettäväksi määriteltyjen kaupunkiyhteisten määrärahojen talousarvioehdotukset sisältyvät kaupunginjohtajan talousarvioehdotukseen ja hyväksytään kaupunginhallituksessa talousarvioesityksen käsittelyn yhteydessä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46768
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarkastuslautakunnan erillisraportti 2014, Talkhyväksynyt 10.12.2014.pdf
- 2 Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, Kaupunginhallitus.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tarkastuslautakunta pyytää 21.1.2015 mennessä kaupunginhallituksen lausuntoa 10.12.2014 (106 §) hyväksymästään erillisraportista vuodelta 2014.

Helsingin kaupungin hallinnon ja talouden tarkastussäännön 8.3 §:n mukaan lautakunta voi harkintansa mukaan laatia valtuustolle arviointikertomuksen lisäksi erillisiä raportteja kaupungin toiminnan ja talouden hoidon kannalta merkittävissä asioissa. Näistä hankitaan ennen raportin toimittamista valtuuston käsiteltäväksi kaupunginhallituksen ja asianomaisten toimielinten lausunnot, jotka toimitetaan valtuustolle yhdessä raportin kanssa.

12.01.2015

Kj/4

Erillisraportissa on selvitetty strategiaohjelman ja talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden kytkeytymistä toisiinsa. Erillisraportti 2014 on esityslistan liitteenä.

Esittelijä toteaa, että tarkastuslautakunnan erillisraportissa esitetyistä arvioista olisi annettava päätösehdotuksen mukainen lausunto.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46768
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarkastuslautakunnan erillisraportti 2014, Talkhyväksynyt 10.12.2014.pdf
- 2 Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, Kaupunginhallitus.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Tarkastuslautakunta

Päätöshistoria

Tarkastuslautakunta 10.12.2014 § 106

HEL 2014-014571 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä erillisraportin vuodelta 2014 ja hankkia siitä kaupunginhallitukselta lausunnon 21.1.2015 mennessä toimitettavaksi kaupunginvaltuustolle yhdessä erillisraportin kanssa.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Pirjo Hakanpää

Lisätiedot

Timo Terävä, arviointipäällikkö, puhelin: 310 43126
timo.terava(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

12.01.2015

Kj/5

§ 43

Vastaus sote-uudistuksen kuntakyselyyn

HEL 2014-000072 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi liitteessä yksi olevat vastaukset sote-uudistuksen kuntakyselyyn.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vastaukset kuntakyselyyn
- 2 Suomen kuntaliitto, kuntakysely Sote-uudistuksesta (HE 324-2014 vp) 2014, lähete
- 3 Kuntakysely Sote-uudistuksesta, lomake
- 4 HE 324 - 2014 VP

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Otteet

Ote
Kuntaliitto

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntaliiton hallitus on 4.12.2014 kokouksessaan päättänyt tehdä kuntakyselyn niistä asioista, jotka ovat sote-lakiluonnoksesta 16.10.2014 annetun lausuntokierroksen jälkeen muuttuneet. Kyselyssä keskitytään sote-uudistusta koskevan hallituksen esityksen rahoitusmalliin ja esityksen taloudellisiin vaikutuksiin sekä sote-alueen kuntayhtymien ja tuotantovastuussa olevien kuntayhtymien hallinto- ja päätöksentekomallien toimivuuteen erityisesti kuntien omistajaohjauksen ja kansanvaltaisuuden näkökulmasta.

12.01.2015

Kj/5

Kaupunginjohtajan vastaukset, kuntakyselypyyntö, kyselylomake ja hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 324 -2014 VP) ovat liitteinä.

Kuntaliitto pyytää vastauksia viimeistään tiistaina 20.1.2015. Kyselyyn tulee vastata sähköisellä kyselyllä, jossa on kohdennettuja kysymyksiä erityisesti hallituksen esityksen niihin kohtiin, jotka ovat sote-lakiluonnoksesta 16.10.2014 annetun lausuntokierroksen jälkeen olennaisesti muuttuneet.

Sote lakiesitysluonnoksen käsittely sosiaali- ja terveyslautakunnassa 17.9.2014, kaupunginhallituksessa 13.10.2014 ja kaupunginvaltuustossa 8.10.2014 sisältyvät päätöshistoriaan.

Vastaukset on valmisteltu yhteistyössä sosiaali- ja terveysviraston, kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston sekä oikeuspalvelujen kanssa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vastaukset kuntakyselyyn
- 2 Suomen kuntaliitto, kuntakysely Sote-uudistuksesta (HE 324-2014 vp) 2014, lähete
- 3 Kuntakysely Sote-uudistuksesta, lomake
- 4 HE 324 - 2014 VP

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Otteet

Ote
Kuntaliitto

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveysvirasto
Kaupunginkanslia
Esittelijä

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 13.10.2014 § 1033

HEL 2014-000072 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan Helsingin kaupungin lausunnon sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain hallituksen esityksen luonnoksesta:

Järjestämislain tarkoituksena on 1§:n mukaan

1. edistää ja ylläpitää väestön hyvinvointia ja terveyttä;
2. edistää sosiaali- ja terveydenhuollon laatua;
3. varmistaa asiakkaan ja potilaan oikeus hyvään sosiaali- ja terveydenhuoltoon;
4. luoda edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen riittävälle ja yhdenvertaiselle saatavuudelle koko maassa;
5. varmistaa toimiva ja eheä sekä vaikuttava ja kustannustehokas sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenne; sekä
6. edistää sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toiminnallista ja rakenteellista integraatiota sekä vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluja alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Lakiesitystä on tarkasteltava näiden tavoitteiden toteutumisen näkökulmasta. Tämä tarkastelu puuttuu lakiesityksen perusteluista. Uudistusta koskeva vaikutusarviointi, jonka on laatinut Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, valmistui vasta myöhemmin syyskuun puolivälissä.

Lakiesityksen mukaan rahoitus- ja järjestämisvastuu eriytyy palvelujen järjestämisen siirtyessä sosiaali- ja terveysalueelle (sote-alue) kunnan säilyessä rahoittajana. Tämä vaikuttaa kunnan mahdollisuuteen ohjata rahoittamiaan palveluja korostaen järjestäjän roolia rahoitusohjauksessa. Lisäksi sosiaali- ja terveystoimen palvelujen järjestämisvastuun siirtyminen sote-alueelle voi heikentää integraatiota sosiaali- ja terveystoimen ja kunnan muiden toimialojen välillä, millä on merkitystä erityisesti laaja-alaisessa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä, mikä säädetään erityisesti kunnan tehtäväksi. Myös uusi sosiaalihuoltolaki painottaa alueellista sosiaalityötä.

Kuntien rahoitusosuudet määräytyvät painotetun kapitaatioperiaatteen mukaisesti sote-alueelle määrätyn talousarviokehityksen puitteissa. Lain tavoitteiden mukainen yhdenvertaisuus edellyttää väestön tarpeiden

sekä sosiaali- ja terveystalouden tuotantoedellytysten ja -kustannusten eriytymisen huomioimista sote-alueen talousarviokehityksen määrittelyssä ja valtionosuuksista päätettäessä. Toisaalta sote-alueella tulee siirtymävaiheessa huolehtia, että turhia investointeja ei toteuteta.

Lakiesityksessä järjestämistä ja tuottamista ei ole täysin erotettu, sillä 15 §:n mukaan sote-alueella voi olla myös omaa tuottamisvastuuta ja kunnalla tai kuntayhtymän tuottamisvastuuseen sisältyy osittain järjestämistä vastaavia piirteitä. Jos järjestäminen ja tuottaminen olisivat aidosti erillään, sote-alueet toimisivat vain järjestäjinä, eivät tuottajina. Sote-alueen ensisijainen tehtävä on keskittyä järjestämistä vastaavaan toteuttamiseen liittyviin tehtäviin, vahvaan johtamiseen ja päätöksentekoon. Sote-alueen vahvuus tuotantovastuussa olevien kuntien ja kuntayhtymien ohjauksessa heikkenee, mikäli järjestämistä ja tuottamista ei tehdä riittävän selkeästi.

Tukipalveluiden tuottamiselle sote-alueen toimista ei ole myöskään välittömiä toiminnallisia perusteluja. 15 § osoittaa, että kokonaisuus järjestäminen – tuottamisvastuu – tuottaminen on epätarkkarajainen kokonaisuus, joka tulee selventää lakiesityksessä. Järjestämistä ja tuottamista erottaminen pitäisi toteuttaa niin, että sote-alue voisi ottaa tuottamisvastuun kaikista palveluista, myös tukipalveluista, vain niissä poikkeustapauksissa, joissa mikään tuottamisvastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä ei niitä pysty toteuttamaan järjestämispäätöksessä edellytetyllä tavalla. Tällöinkään sote-alue ei saisi tuottaa palveluja itse, vaan sen pitäisi hankkia ne muilta tuottajilta.

Järjestämispäätös on keskeisessä asemassa palvelujen tuotantotavoista päätettäessä, sillä monet lakiehdotuksesta puuttuvat asiakokonaisuudet on siirretty sote-alueen ratkaistavaksi järjestämispäätöksessä. Tämän vuoksi lain tarkoituksen toteutuminen on täysin riippuvainen sote-alueen johtamis-, päätöksenteko- ja toimeenpanokyvystä.

Tuottamisvastuuta koskevan 14 §:n 1 momentin mukaan tuottamisvastuuseen on kuuluttava ehkäisevät, korjaavat ja hoitavat, kuntouttavat sekä muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut yhtenäisenä kokonaisuutena. Pykälässä ei mainita erikseen perusterveydenhuoltoa, sosiaalihuoltoa ja erikoissairaanhoidon.

Perusteluosan mukaan tuottamisvastuu on kattava ja käsittää kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät. Palvelut ja tuottamisvastuu voidaan antaa sellaiselle kunnalle ja kuntayhtymälle, jolla on toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset vastata kaikista

sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluista.

Uudenmaan alueen suuri väestö ja alueella sijaitseva maan johtava yliopistollinen keskussairaala on voitava ottaa huomioon tuotantovastuussa olevista kunnista ja kuntayhtymistä päätettäessä, minkä lakiehdotusluonnos näyttäisi mahdollistavan. Husin tulee saada kuntayhtymän tuottajan rooli erityispalvelujen (nykyiset Husin palvelut) ja vaativimpien kehitysvamma- ja muiden vaativimpien sosiaalipalvelujen tuottajana.

Lakiesitys ei kuitenkaan riittävän selvästi mahdollista erilaisia tuottamisrakenteita eikä esimerkiksi selkeästi tue tuottajien välistä kilpailua, vaikka siihen rahoituksen ohjauksella olisi mahdollisuus. Myös potilaiden ja asiakkaiden valinnanvapauden ohjausvaikutusta ei ole otettu huomioon lakiehdotuksessa. Lain 6 §:n viittaus ei määrittele riittävän selkeästi potilaiden ja asiakkaiden valinnanvapautta sosiaali- ja terveystalouden tuottajien valinnan suhteen.

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että tuleva lainsäädäntö mahdollistaa paikallisesti tarkoituksenmukaiset tuottajavastuussa olevat kunnat ja kuntayhtymät. Yksittäisen potilaan ja asiakkaan palvelut ovat tuotettavissa siten, että palvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, vaikka samalle potilaalle palveluja tuottaisi useampi kuin yksi kunta tai kuntayhtymä. Tällöin integraatiosta vastaa lain edellyttämällä tavalla ja sen tavoitteiden mukaisesti järjestäjä, ei tuottaja.

Lain eräänä tarkoituksena on kustannustehokas sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenne. Tämän tavoitteen toteutumista arvioitaessa on otettava huomioon, että sote-alueen laajan tehtäväkentän mukaisen päätöksenteon valmistelu asettaa korkeat tiedolla johtamisen vaatimukset. Tämä vaatii paljon myös päätöksenteon valmisteluorganisaatiolta.

Kuntien tehtävien säätämisestä lailla todetaan mm. esityksen sivulla 109/I seuraavaa: "Edellä olevan perusteella, erityisesti järjestämislaissa säädetyn tuottamisvastuun osalta on tarpeen arvioida, täyttääkö esityksen mukainen järjestämislain 14 § perustuslain 121 §:n 2 momentin mukaisen vaatimuksen lailla säätämisestä." Tämä arvio olisi pitänyt tehdä jo ennen esitysluonnoksen lausuntokierrosta.

Esityksessä ja sen perusteluissa lain suhde perustuslakiin jää puutteelliseksi, koska siinä ei ole käsitelty sitä, että sote-alue voi päättää järjestämis päätöksellä, ei lailla, kunnille tulevista tehtävistä.

Lakiehdotuksen ongelmana on, että se saattaa heikentää edustuksellisen demokratian toimivuutta sosiaali- ja terveystalouksista päätettäessä. Järjestämis- ja tuottamisvastuun jakaminen kahdelle tai useammalle eri kuntayhtymälle voi tuottaa päätöksentekojärjestelmän, joka on kuntalaisten kannalta etäinen ja vaikeasti hahmotettava.

Kaupunginhallitus kannattaa sitä, että lain perusteluissa (s. 51) korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämiseen ei esitetä muutoksia.

Vastaukset sähköisen kyselylomakkeen kysymyksiin

7. 5 §:ssä säädetään palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä palvelujen käyttäjiä, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan keskittää. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaus: Kyllä.

8. 7 §:ssä säädetään palvelujen kielestä. Turvaako säännös asianmukaisesti palvelujen käyttäjien kielelliset oikeudet?

Vastaus: Kyllä. Myös 21 § ja 24 § ovat säännöksiä jotka ovat kielellisten oikeuksien toteuttamisen kannalta tärkeitä ja kannatettavia.

9. 8 ja 9 §:ssä säädetään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä. Vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä kuuluu ensisijaisesti kunnille. Sote-alueen ja tuottamisvastuussa olevan kunnan ja kuntayhtymän on otettava päätöksissään huomioon niiden vaikutukset väestön hyvinvointiin ja terveyteen sekä annettava kunnille asiantuntija-apua. Onko säännösten mukainen työnjako tarkoituksenmukainen?

Vastaus: Kyllä.

10. Muita huomioita 1 luvun säännöksistä.

9 §:ssä säädetään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä alueellisesti ja palvelujen tuotannossa. Tässä on otettava huomioon yhteys uuteen sosiaalihuoltolakiin, jossa säädetään rakenteellisesta sosiaalityöstä. Rakenteellisen sosiaalityön avulla on mahdollista hyödyntää sosiaalihuollon asiantuntemusta eri väestöryhmien hyvinvointitiedon tuottamisessa.

2 luku Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen

11. 11 §:ssä säädetään järjestämisvastuusta. Onko säännöksen mukainen järjestämisvastuun sisältö mielestänne tarkoituksenmukainen?

Vastaus: Kyllä.

Järjestämisvastuun sisältö on sinänsä tarkoituksenmukainen, mutta lakiehdotuksessa järjestämis- ja tuottamisvastuut eivät ole täysin erotettuja toisistaan, koska sote-alueelle on jätetty 15 §:ssä mahdollisuus järjestämissäätöksessä määriteltyjen palvelujen tuotantoon.

12. 12 §:ssä säädetään järjestämissäätöksestä. Järjestämissäätöksen tarkoituksena on määritellä, miten sote-alue huolehtii järjestämisvastuun toteuttamisesta. Sote-alue päättää järjestämissäätöksen sisällön sote-alueen sekä tuottamisvastuussa olevien kuntien ja kuntayhtymien välisten neuvottelujen perusteella. Onko järjestämissäätöksen laatimismenettely tarkoituksenmukainen?

Vastaus: Kyllä.

13. Pidättekö tarkoituksenmukaisena, että järjestämissäätöksessä määritellään kaikki säännöksen mukaiset asiat (kohdat 1–13)?

Vastaus: Ei.

14. Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, valitkaa listasta ne säännöksen kohdat, joita ei mielestänne tulisi määritellä järjestämissäätöksessä:

1. Asiakaslähtöisen integraation toteutumisen keinot
2. Lähipalvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden varmistaminen
3. Valtakunnallisten tavoitteiden ja kehittämisohjelmien toteuttaminen
4. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet, vastuut ja yhteistyö
5. Palvelujen laatu- ja palvelutaso sekä yhtenäiset käytännöt
6. Väestön kielellisten oikeuksien toteutuminen
7. Tuottamisvastuussa olevat kunnat, kuntayhtymät ja niiden tehtävät
8. Ympäri vuorokautisesta päivystyksestä vastaavat kunnat ja kuntayhtymät
9. Sote-alueen omalla tuotantovastuulla olevat tukipalvelut sekä muut sote-alueen tuotantoon otetut palvelut
10. Rahoituksen ja voimavarojen kohdentaminen tuottamisvastuussa oleville kunnille ja kuntayhtymille

12.01.2015

Kj/5

11. Palveluhankintojen sekä palvelusetelin käytön keskeiset periaatteet ja laajuus
12. Palvelurakennetta koskevat tehtävät
13. Kohtien 1–12 seuranta ja arviointi

Vastaus: Järjestämispäätöksessä määriteltävät keskeisimmät kohdat 7-12 tulee todeta listan alussa. Sote-alueen oma palvelutuotanto aiheuttaisi järjestämis- ja tuottamisvastuiden sekoittumista.

15. Pitäisikö järjestämispäätöksessä päättää jostain muusta kuin säännöksen mukaisista asioista?

Vastaus: Ei.

16. 13 §:ssä säädetään sote-alueen muista kuin järjestämispäätöksen mukaisista tehtävistä, joiden tarkoituksena on erityisesti antaa sote-alueelle toimivalta säännöksessä mainittujen toimintojen suunnitteluun, yhteensovittamiseen ja kehittämiseen. Pidätekö tarkoituksenmukaisena, että sote-alueella on kaikki säännöksen mukaiset tehtävät?

Vastaus: Ei.

17. Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, valitkaa listasta ne säännöksen mukaiset tehtävät, joita sote-alueella ei mielestänne tulisi olla.

1. Kunta- ja kuntayhtymäraajat ylittävän yhteistyön varmistaminen
2. Valtakunnallisten strategisten linjausten toimeenpano ja kehittämistoiminnan suunnittelu
3. Tutkimustoiminnan suunnittelu, yhteensovittaminen ja yhteistyön varmistaminen
4. Työvoimatarpeen ennakointi ja koulutuksen suunnittelu ja kehittäminen
5. Henkilöstön tehtävärakenteen ja työnjaon sekä suunnittelun yhteensovittaminen
6. Tiedonhallinnan sekä asiakas- ja potilastietojen yhteensovittaminen ja kokonaisarkkitehtuurin määrittely
7. Hyvinvointi- ja terveysseurantatietojen kerääminen ja hyödyntäminen

Kohta 5 tulee poistaa. Järjestäjän ei pidä määritellä tuottajan henkilöstöpolitiikkaa. Tehtäviin tulee lisätä 54 §:n mukainen sote-alueen varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Kohdassa 6 sote-alueen yhtenä tehtävänä on tiedonhallinnan sekä asiakas- ja potilastietojen yhteensovittaminen ja kokonaisarkkitehtuurin määrittely. ”Kokonaisarkkitehtuurin määrittely” on epämääräinen ja liian heikko ilmaus ja tulee korvata esimerkiksi ”kokonaisarkkitehtuurin määrittelyn johtaminen tiiviissä yhteistyössä tuotantovastuussa olevien toimijoiden kanssa”. Lisäksi vastuuta ei tule rajata koskemaan ainoastaan asiakas- ja potilastietojen käsittelyä ja siinä hyödynnettäviä tietojärjestelmäratkaisuja vaan myös muita sote-palvelujen suunnittelussa, toteuttamisessa ja seurannassa syntyviä kattavia tietojärjestelmäratkaisuja.

18. Muita huomioita luvusta 2

Järjestämispäätös on keskeisessä asemassa palvelujen tuotantotavoista päätettäessä, sillä monet lain tasolta puuttuvat kysymykset on siirretty sote-alueen ratkaistavaksi järjestämispäätöksessä.

On välttämätöntä, että lainsäädäntö mahdollistaa luonnoksen mukaisesti paikallisesti tarkoituksenmukaisen tuotantovastuun. Yksittäisen potilaan ja asiakkaan palvelut ovat tuotettavissa siten, että palvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, vaikka samalle potilaalle palveluja tuottaisi useampi tuottajavastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä tai niiden alihankkija. Tämä edellyttää vahvaa ohjausta järjestämispäätöksellä.

3 luku Sosiaali- ja terveydenhuollon tuottaminen

19. 14 §:ssä säädetään kunnallisesta tuottamisvastuusta. Säännöksen mukaan sote-alue päättää tuottamisvastuun antamisesta kunnalle ja kuntayhtymälle, jolla on sosiaali- ja terveydenhuollon tuottamisvastuun edellyttämä oma henkilöstö ja muut voimavarat. Velvoite omasta henkilökunnasta ei kuitenkaan koske sitä osaa toiminnasta, joka toteutetaan esimerkiksi ostopalveluna. Onko tuottamisvastuusta säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaus: Ei.

Pykälän 1. momentin mukaan tuottamisvastuuseen on kuuluttava ehkäisevät, korjaavat ja hoitavat, kuntouttavat sekä muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut yhtenäisenä kokonaisuutena. Pykälässä ei mainita erikseen perusterveydenhuoltoa, sosiaalihuoltoa ja erikoissairaanhoidtoa.

Perusteluosan mukaan tuottamisvastuu on kattava ja käsittää kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät ja palvelut. Tuottamisvastuu voidaan antaa sellaiselle kunnalle ja kuntayhtymälle, jolla on toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset vastata kaikista sosiaalihuollon ja perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluista.

Pykälän 2. momentin mukaan sosiaali- ja terveystalouden voi päätätä, että 1. momentissa määriteltyä palvelukokonaisuutta suppeampi tuottamisvastuu annetaan sitä varten perustetulle kuntayhtymälle, jos siihen on asiakkaiden tarpeista tai palvelujen toteuttamisesta johtuva erityinen syy. Perusteluissa tätä kutsutaan ”teemalliseksi kuntayhtymäksi”. Esimerkkejä tällaisesta kuntayhtymästä ei ole annettu.

On välttämätöntä, että tuleva lainsäädäntö mahdollistaa paikallisesti tarkoituksenmukaiset tuotantovastuussa olevat kunnat ja kuntayhtymät. Yksittäisen potilaan ja asiakkaan palvelut ovat tuotettavissa siten, että palvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, vaikka samalle potilaalle palveluja tuottaisi useampi kuin yksi kunta tai kuntayhtymä. Tästä integraatiosta vastaa järjestäjä, ei tuottaja.

20. 15 §:ssä säädetään sote-alueen tuottamisvastuusta. Sote-alueella on tuottamisvastuu järjestämispäätöksessä määritellyistä tukipalveluista, joita voivat olla esimerkiksi tietohallintoon liittyvät tehtävät. Onko tarkoituksenmukaista, että sote-alue voi säännöksen mukaisesti päätätä ottaa tukipalveluja koskevan tuottamisvastuun itselleen?

Vastaus: Kyllä.

Järjestäjällä ei tule olla omaa tuotantoa. Lisäksi jää epäselväksi, mitä tukipalveluita tässä tarkoitetaan, sillä esimerkkinä mainitaan perusteluissa vain tietohallintoon ja yhteishankintoihin liittyvät tehtävät. Tukipalvelujen vaikean rajaamisen vuoksi on perusteltua, että tämä säännösehdotus sote-alueen mahdollisuudesta tukipalvelujen tuotantovastuuseen täsmennetään niin, että sillä ei tarkoiteta tuotantoa omana toimintana.

21. Muita huomioita luvusta 3

Ei muita huomioita.

4 luku Hallinto

22. 19 §:n mukaan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymään ja sen hallintoon sovelletaan mitä kuntalain 10 luvussa säädetään

12.01.2015

Kj/5

kuntayhtymästä, jollei lailla toisin säädetä. Onko tämä tarkoituksenmukaista?

Vastaus: Kyllä.

23. 23 §:ssä säädetään päätöksenteosta kuntayhtymän toimielimissä. Säännöksen mukaan kuntien äänimäärä perustuu kunnan asukaslukuun. Mikäli kunnat eivät ole toisin sopineet, käytössä on äänileikkuri, jonka perusteella mikään kunta ei voi saada yli puolta kuntayhtymän äänistä. Onko tämä hyväksyttävää?

Vastaus: Ei

Äänileikkuri ei ole hyväksyttävä.

24. Muita huomioita luvusta 4.

Säädökset sote-alueen kuntayhtymän hallinnosta sulkevat pois kuntalain laajat mahdollisuudet hallinnon järjestämiseksi. Kun STM:n valmistelumateriaalien mukaan tavoitteiden toteuttamiskeinoista yksi on selkeä ja tehokas hallinto, kuntayhtymän hallintomallia ei tulisi rajoittaa kuntalakea enemmän ja esimerkiksi mahdollisesti valittavan yhtymäkokouksen kokoonpanosta ei tulisi antaa kuntalakea tarkempia määräyksiä. Lakiesityksen luonnoksessa esitetyn lisäksi tulee voida harkita myös yhtymäkokousmallin käyttöönottoa.

5 luku Ohjaus, suunnittelu ja kehittäminen

25. 28 §:ssä säädetään sosiaali- ja terveysministeriön sekä sote-alueen välisestä neuvottelumenettelystä. Neuvottelujen tarkoituksena on ohjata sosiaali- ja terveysalueen toimintaa palvelurakenteen kehittämisessä sekä edistää ministeriön ja sote-alueen välistä yhteistyötä. Pidätkö säännöksen mukaista neuvottelumenettelyä tarkoituksenmukaisena?

Vastaus: Kyllä.

Kansallinen ohjaus on kannatettavaa, mutta tämän ohjauksen sisältö on kirjoitettu lakiin epäselvästi. Ohjauksen täytyy mahdollistaa kuitenkin palvelujen innovatiivisuus ja kokeilutoiminta ilman sitovaa normiohjausta.

26. 29 §:ssä säädetään sote-alueen ja tuottamisvastuussa olevan kunnan tai kuntayhtymän välisestä tulohajauksesta. Pidätkö tarkoituksenmukaisena, että sote-alueen ja tuottamisvastuussa olevan alueen välillä sovelletaan tulohajauksia?

12.01.2015

Kj/5

Vastaus: Kyllä.

27. Turvaako 30 § asianmukaisesti asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet palvelujen järjestämiseen liittyvään valmisteluun ja päätöksentekoon?

Vastaus: Ei. Poistetaan sanat: "mahdollisuuksien mukaan". Asiakasosallistumisen järjestämisen tulee olla velvoittava.

28. Muita huomioita luvusta 5

Ei muita huomioita.

6 luku Rahoitus

29. 33 §:ssä säädetään sote-alueen rahoituksesta ja kustannusten jakautumisesta. Säännöksen mukaan kuntien maksuosuus perustuu asukasmäärään, jota on painotettu valtionosuuslaskennassa käytettävillä iällä ja sairastavuudella. Kunnat voivat sopia sote-alueen perustamissopimuksessa myös muiden valtionosuuslaskentaperusteiden huomioimisesta. Pidättekö tarkoituksenmukaisena, että kunnilla on säännöksen mukainen päätösvalta?

Vastaus: Kyllä.

30. 34 §:ssä säädetään tuottamisvastuussa olevan kunnan ja kuntayhtymän rahoituksesta. Järjestämispäätöksessä määritellään kaikille tuottamisalueille yhdenmukaisista korvauserusteista. Tuotantoalueen rahoituksessa on kuitenkin huomioitava järjestämispäätöksessä määritellyt palveluntuotannon vaikuttavuus- ja tehokkuusvaatimukset, jolloin korvauserusteet voivat vaihdella tuotantoalueittain. Pidättekö tätä tarkoituksenmukaisena?

Vastaus: Kyllä.

31. 36 §:ssä säädetään hoidon ja kustannusten korvaamisesta eräissä tilanteissa. Onko säännöksen mukainen kustannusten korvaamisperiaate tarkoituksenmukainen?

Vastaus: Kyllä.

32. 37–39 §:ssä säädetään valtion koulutuskorvauksista. Koulutuskorvausten maksuedellytykset säilyvät säännösten perusteella nykyisellään. Ovatko säännökset tarkoituksenmukaisia?

12.01.2015

Kj/5

Vastaus: Kyllä.

33. 40–46 §:ssä säädetään valtion korvauksista tutkimustoimintaan. Tutkimusrahoituksen kohdentamisperusteet säilyvät säännösten perusteella nykyisellään. Ovatko säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaus: Kyllä.

34. Muita huomioita luvusta 6

Pykälät 37–46 ovat sinänsä tarkoituksenmukaisia, mutta valtion tulee korvata koulutuksesta ja tutkimuksesta koituvat kustannukset täysimääräisesti. Tällä hetkellä rahoitusvaje on useita kymmeniä miljoonia euroja vuodessa.

Valtion on kiinnitettävä huomiota jatkossa myös sosiaalihuollon koulutuksen ja tutkimuksen tarpeisiin kuten lakiehdotuksen perusteluissa (s. 84) todetaan.

7 luku Viranomaisvalvonta

35. Huomioita 7 luvun säännöksistä

Ei muita huomioita

8 luku Erinäiset säännökset

36. Huomioita 8 luvun säännöksistä

Lakiesityksen 54 §:ssä säädetään sote-alueen varautumisvelvollisuudesta yhteistyössä kuntien ja sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymien kanssa. Pykälästä on seurauksena moniportainen ohjaus, koska ehdotetun muotoilun mukaan tuottamisvastuussa olevan kunnan sosiaali- terveydenhuollon organisaatiota ohjataan osana sekä kunnan häiriötilanteisiin varautumista että sosiaali- ja terveysalueen häiriötilanteisiin varautumisen kokonaisuutta. Pykälä tulee muotoilla siten, että sosiaali- ja terveysalue ohjaa alueensa tuottamisvastuussa olevien kuntien ja kuntayhtymien varautumista sosiaali- ja terveydenhuollon toimenpiteitä edellyttäviin häiriötilanteisiin. Helsingin erityispiirteet maan pääkaupunkina aiheuttavat erityisen syyn yhteen sovittaa sote- valmiussuunnitelmat erityisesti Helsingin kaupungin yleisen valmiussuunnitelman kanssa.

55 §:n mukaan erityisen merkittävässä häiriötilanteissa sosiaali- ja terveysministeriö voi ottaa sosiaali- ja terveydenhuollon johto- ja koordinaatiovastuun itselleen. Tämä muuttaisi normaaliolojen

12.01.2015

Kj/5

johtovastuita, mikä on vastoin peruseriaatetta, että poikkeusoloissakin pyritään toimimaan organisaatioita muuttamatta.

Rekisterinpitomalli (§ 59) on kannatettava, mutta lakiesityksessä ei oteta kantaa rekisterien muodostumiseen, niiden lukumäärään tai rekisteriin kuuluvien tietojen käsittelyn suostumussäädöksiin. Tätä kokonaisuutta tulisi täsmentää ja mainita tullaanko lakiluonnoksen kanssa samalla aikataululla ja rinnalla käynnistämään rekistereitä ja niiden käyttöä koskevan lainsäädäntökokonaisuuden arviointi ja mahdollinen muutostyö vastaamaan sote-järjestämislain tavoitteita.

Voimaanpanolaki

37. Kysymys vain kuntien valtuustoille: Voimaanpanolain 3 §:ssä on tarkoitus säätää sote-alueen kuntayhtymiin kuuluvista kunnista. Jokaisen kunnan on kuuluttava yhteen viidestä sote-alueen kuntayhtymästä. Eduskuntapuolueiden puheenjohtajien 23.3.2014 tekemän sopimuksen perusteella muodostettavat sote-alueet rakentuvat nykyisten erityisvastuualueiden pohjalta. Mikäli sote-alue muodostetaan nykyiseen erityisvastuualueeseen kuuluvista kunnista, kuuluuko kuntanne palvelujen järjestämisen kannalta perusteltuun sote-alueeseen? (Liite: Erityisvastuualueisiin kuuluvat kunnat)

Vastaus: Kyllä.

38. Kysymys vain kuntien valtuustoille: Mikäli kuntanne ei katso perustelluksi kuulua nykyisen erityisvastuualueen perusteella muodostettavaan sote-alueeseen, minkä erityisvastuualueen pohjalta muodostettavaan sote-alueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua?

- HYKS-erva
- KYS-erva
- OYS-erva
- TAYS-erva
- TYKS-erva

Ks. vastaus kohta 37.

39. 8 §:ssä säädetään henkilöstön asemasta. Pykälään ei sisälly kuntarakennelain mukaista viiden vuoden irtisanomissuojaa henkilöstölle. Onko henkilöstön asemasta säädetty asianmukaisesti?

Vastaus: Ei kantaa

Helsinki on noudattanut periaatetta, että Helsinki ei irtisano henkilöstöä tuotannollisista ja taloudellisista syistä.

12.01.2015

Kj/5

40. 9 §:ssä säädetään omaisuusjärjestelyistä. Onko omaisuusjärjestelyistä säädetty asianmukaisesti?

Vastaus: Ei.

Ehdotettu säädösteksti ei ole riittävän täsmällinen omaisuusjärjestelyjen osalta.

41. 11§:ssä säädetään sosiaali- ja terveystalouden rahoituksen siirtymäjärjestelystä. Säännökseen on säädetty kunnan rahoitusosuutta koskeva kolmen vuoden siirtymäaika, mikäli kunnan rahoitusosuus muuttuu nykyisestä. Onko rahoitusosuutta koskeva kolmen vuoden siirtymäaika riittävä?

Vastaus: Kyllä

42. 12 §:ssä säädetään kunnille ja kuntayhtymille myönnettävästä muutostuesta. Onko säännöksen mukainen muutostuki riittävä?

Vastaus: Ei

On tärkeää, että muutostuki vastaa muutoksesta aiheutuvista kustannuksista.

43. Muita huomioita voimaannpanolaista

Ei muita huomioita.

Laki varainsiirtoverolain väliaikaisesta muuttamisesta

44. Onko varainsiirtoverolain väliaikaisesta muuttamisesta säädetty mielestänne tarkoituksenmukaisesti?

Vastaus: Kyllä

Lopuksi

45. Mitä uudistuksen toimeenpanossa tulee erityisesti huomioida?

Ei muita huomioita.

46. Voitte lopuksi tuoda esiin yleisiä näkökulmia hallituksen esitysluonnokseen liittyen. Listatkaa alkuun mielestänne kolme tärkeintä näkökulmaa.

1. Lakiesityksen tärkein uudistus verrattuna nykytilaan on kantokyvyltään ja väestömäärältään riittävän suurten järjestämisvastuussa olevien alueiden syntyminen.

Järjestämislaki integroi nykyisen pirstaleisen sosiaali- ja terveystalouden järjestämistä yhteisen kokonaisuuteen sekä peruspalvelujen että erikoistason palvelujen osalta samalle johdolle ja samaan talousarvioon. Tämä antaa sote-alueelle vahvan aseman sosiaali- ja terveystalouden ohjauksessa lain tavoitteiden mukaisesti, mitä on pidettävä myönteisenä mahdollisuutena. Uusi rakenne ei saa tätä kuitenkaan välittömästi aikaan, vaan sote-alueen on käytettävä monipuolisesti järjestämispäätöksen ja talousarvion antamia ohjauskeinoja ja vahvaa johtamista.

2. Lain tulee mahdollistaa riittävän monipuoliset tuotantorakenteet ja nykyisen toimivan tuotantorakenteen jatkuvuus, koska uudistuksen aikataulu on nopea.
3. Lakiesityksen perusteluista puuttuu lähes täydellisesti arvio taloudellisista, hallinnollisista, asiakas- ja potilas- sekä henkilöstövaikutuksista. Vaikutusarvio olisi pitänyt olla käytettävissä hyvissä ajoin ennen erittäin merkittävästä lakiesityksestä lausumista.

Samalla kaupunginhallitus totesi, että lakiehdotuksen rahoitusperiaatteet korostavat ikääntymistä ja sairastavuutta. Uudessa järjestelmässä suuri paino pitäisi laittaa ennaltaehkäisyyn ja sitä tukevien toimenpiteiden taloudellisten edellytysten turvaamiseen. Jatkossa tämä asiaa on selvitettävä ennen kuin lopullisista rahoitusperiaatteista päätetään.

Vastaus: (Tähän kohtaan tulee sähköiseen kyselylomakkeeseen lausunnon alun sanallinen osuus).

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Onnistuessaan hyvällä sosiaali- ja terveydenhuollon vertikaalisella ja horisontaalisella integraatiolla sekä huolellisesti toteutetulla talousohjauksella voisi olla huomattavia välillisiä kansalaisten yhdenvertaisuutta sekä sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia parantavia vaikutuksia.

29.09.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

22.09.2014 Pöydälle

15.09.2014 Ehdotuksen mukaan

12.01.2015

Kj/5

08.09.2014 Pöydälle

10.03.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

03.03.2014 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thodén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 08.10.2014 § 321

HEL 2014-000072 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti tehdä seuraavan periaatepäätöksen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain hallituksen esityksen luonnoksesta annettavasta Helsingin kaupungin lausunnosta sekä kehottaa kaupunginhallitusta noudattamaan periaatepäätöstä antaessaan kaupungin lausunnon sosiaali- ja terveysministeriölle:

Järjestämislain tarkoituksena on 1§:n mukaan

1. edistää ja ylläpitää väestön hyvinvointia ja terveyttä;
2. edistää sosiaali- ja terveydenhuollon laatua;
3. varmistaa asiakkaan ja potilaan oikeus hyvään sosiaali- ja terveydenhuoltoon;
4. luoda edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen riittävälle ja yhdenvertaiselle saatavuudelle koko maassa;
5. varmistaa toimiva ja eheä sekä vaikuttava ja kustannustehokas sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenne; sekä
6. edistää sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toiminnallista ja rakenteellista integraatiota sekä vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluja alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Lakiesitystä on tarkasteltava näiden tavoitteiden toteutumisen näkökulmasta. Tämä tarkastelu puuttuu lakiesityksen perusteluista.

Uudistusta koskeva vaikutusarviointi, jonka on laatinut Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, valmistui vasta myöhemmin syyskuun puolivälissä.

Lakiesityksen mukaan rahoitus- ja järjestämisvastuu eriytyy palvelujen järjestämisen siirtyessä sosiaali- ja terveystaloudelle (sote-alue) kunnan säilyessä rahoittajana. Tämä vaikuttaa kunnan mahdollisuuteen ohjata rahoittamiaan palveluja korostaen järjestäjän roolia rahoitusohjauksessa. Lisäksi sosiaali- ja terveystalouden palvelujen järjestämisvastuun siirtyminen sote-alueelle voi heikentää integraatiota sosiaali- ja terveystalouden ja kunnan muiden toimialojen välillä, millä on merkitystä erityisesti laaja-alaisessa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi, mikä säädetään erityisesti kunnan tehtäväksi. Myös uusi sosiaalihuoltolaki painottaa alueellista sosiaalityötä.

Kuntien rahoitusosuudet määräytyvät painotetun kapitaatioperiaatteen mukaisesti sote-alueelle määrätyn talousarviokehityksen puitteissa. Lain tavoitteiden mukainen yhdenvertaisuus edellyttää väestön tarpeiden sekä sosiaali- ja terveystalouden tuotantoedellytysten ja -kustannusten eriytymisen huomioimista sote-alueen talousarviokehityksen määrittelyssä ja valtionosuuksista päätettäessä. Toisaalta sote-alueella tulee siirtymävaiheessa huolehtia, että turhia investointeja ei toteuteta.

Lakiesityksessä järjestämistä ja tuottamista ei ole täysin erotettu, sillä 15 §:n mukaan sote-alueella voi olla myös omaa tuottamisvastuuta ja kunnalla tai kuntayhtymän tuottamisvastuuseen sisältyy osittain järjestämisvastuun piirteitä. Jos järjestäminen ja tuottaminen olisivat aidosti erillään, sote-alueet toimisivat vain järjestäjinä, eivät tuottajina. Sote-alueen ensisijainen tehtävä on keskittyä järjestämisvastuunsa toteuttamiseen liittyviin tehtäviin, vahvaan johtamiseen ja päätöksentekoon. Sote-alueen vahvuus tuotantovastuussa olevien kuntien ja kuntayhtymien ohjaamisessa heikkenee, mikäli järjestämisen ja tuottamisen erottamista ei tehdä riittävän selkeästi.

Tukipalveluiden tuottamiselle sote-alueen toimesta ei ole myöskään välittömiä toiminnallisia perusteluja. 15 § osoittaa, että kokonaisuus järjestäminen – tuottamisvastuu – tuottaminen on epätarkkarajainen kokonaisuus, joka tulee selventää lakiesityksessä. Järjestämisen ja tuottamisen erottaminen pitäisi toteuttaa niin, että sote-alue voisi ottaa tuottamisvastuun kaikista palveluista, myös tukipalveluista, vain niissä poikkeustapauksissa, joissa mikään tuottamisvastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä ei niitä pysty toteuttamaan järjestämissä päätöksessä edellytetyllä tavalla. Tällöinkään sote-alue ei saisi tuottaa palveluja itse, vaan sen pitäisi hankkia ne muilta tuottajilta.

12.01.2015

Kj/5

Järjestämispäätös on keskeisessä asemassa palvelujen tuotantotavoista päätettäessä, sillä monet lakiehdotuksesta puuttuvat asiakokonaisuudet on siirretty sote-alueen ratkaistavaksi järjestämispäätöksessä. Tämän vuoksi lain tarkoituksen toteutuminen on täysin riippuvainen sote-alueen johtamis-, päätöksenteko- ja toimeenpanokyvystä.

Tuottamisvastuuta koskevan 14 §:n 1 momentin mukaan tuottamisvastuuseen on kuuluttava ehkäisevät, korjaavat ja hoitavat, kuntouttavat sekä muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut yhtenäisenä kokonaisuutena. Pykälässä ei mainita erikseen perusterveydenhuoltoa, sosiaalihuoltoa ja erikoissairaanhoidon palveluista.

Perusteluosan mukaan tuottamisvastuu on kattava ja käsittää kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät. Palvelut ja tuottamisvastuu voidaan antaa sellaiselle kunnalle ja kuntayhtymälle, jolla on toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset vastata kaikista sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluista.

Uudenmaan alueen suuri väestö ja alueella sijaitseva maan johtava yliopistollinen keskussairaala on voitava ottaa huomioon tuotantovastuussa olevista kunnista ja kuntayhtymistä päätettäessä, minkä lakiehdotusluonnos näyttäisi mahdollistavan. Husin tulee saada kuntayhtymän tuottajan rooli erityispalvelujen (nykyiset Husin palvelut) ja vaativimpien kehitysvamma- ja muiden vaativimpien sosiaalipalvelujen tuottajana.

Lakiesitys ei kuitenkaan riittävän selvästi mahdollista erilaisia tuottamisrakenteita eikä esimerkiksi selkeästi tue tuottajien välistä kilpailua, vaikka siihen rahoituksen ohjauksella olisi mahdollisuus. Myös potilaiden ja asiakkaiden valinnanvapauden ohjausvaikutusta ei ole otettu huomioon lakiehdotuksessa. Lain 6 §:n viittaus ei määrittele riittävän selkeästi potilaiden ja asiakkaiden valinnanvapautta sosiaali- ja terveystuotteiden tuottajien valinnan suhteen.

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että tuleva lainsäädäntö mahdollistaa paikallisesti tarkoituksenmukaiset tuottajavastuussa olevat kunnat ja kuntayhtymät. Yksittäisen potilaan ja asiakkaan palvelut ovat tuotettavissa siten, että palvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, vaikka samalle potilaalle palveluja tuottaisi useampi kuin yksi kunta tai kuntayhtymä. Tällöin integraatiosta vastaa lain edellyttämällä tavalla ja sen tavoitteiden mukaisesti järjestäjä, ei tuottaja.

Lain eräänä tarkoituksena on kustannustehokas sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenne. Tämän tavoitteen toteutumista

arvioitaessa on otettava huomioon, että sote-alueen laajan tehtäväkentän mukaisen päätöksenteon valmistelu asettaa korkeat tiedolla johtamisen vaatimukset. Tämä vaatii paljon myös päätöksenteon valmisteluorganisaatiolta.

Kuntien tehtävien säätämisestä lailla todetaan mm. esityksen sivulla 109/l seuraavaa: ”Edellä olevan perusteella, erityisesti järjestämislaissa säädetyn tuottamisvastuun osalta on tarpeen arvioida, täyttääkö esityksen mukainen järjestämislain 14 § perustuslain 121 §:n 2 momentin mukaisen vaatimuksen lailla säätämisestä.” Tämä arvio olisi pitänyt tehdä jo ennen esitysluonnoksen lausuntokierrosta.

Esityksessä ja sen perusteluissa lain suhde perustuslakiin jää puutteelliseksi, koska siinä ei ole käsitelty sitä, että sote-alue voi päättää järjestämissä päätöksellä, ei lailla, kunnille tulevista tehtävistä.

Lakiehdotuksen ongelmana on, että se saattaa heikentää edustuksellisen demokratian toimivuutta sosiaali- ja terveystaloukselta päätettäessä. Järjestämis- ja tuottamisvastuun jakaminen kahdelle tai useammalle eri kuntayhtymälle voi tuottaa päätöksentekojärjestelmän, joka on kuntalaisten kannalta etäinen ja vaikeasti hahmotettava.

Kaupunginhallitus kannattaa sitä, että lain perusteluissa (s. 51) korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämiseen ei esitetä muutoksia.

Vastaukset sähköisen kyselylomakkeen kysymyksiin

7. 5 §:ssä säädetään palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä palvelujen käyttäjiä, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan keskittää. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaus: Kyllä.

8. 7 §:ssä säädetään palvelujen kielestä. Turvaako säännös asianmukaisesti palvelujen käyttäjien kielelliset oikeudet?

Vastaus: Kyllä. Myös 21 § ja 24 § ovat säännöksiä jotka ovat kielellisten oikeuksien toteuttamisen kannalta tärkeitä ja kannatettavia.

9. 8 ja 9 §:ssä säädetään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä. Vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä kuuluu ensisijaisesti kunnille. Sote-alueen ja tuottamisvastuussa olevan kunnan ja kuntayhtymän on otettava päätöksissään huomioon niiden vaikutukset väestön hyvinvointiin ja terveyteen sekä annettava kunnille asiantuntija-

apua. Onko säännösten mukainen työnjako tarkoituksenmukainen?

Vastaus: Kyllä.

10. Muita huomioita 1 luvun säännöksistä.

9 §:ssä säädetään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä alueellisesti ja palvelujen tuotannossa. Tässä on otettava huomioon yhteys uuteen sosiaalihuoltolakiin, jossa säädetään rakenteellisesta sosiaalityöstä. Rakenteellisen sosiaalityön avulla on mahdollista hyödyntää sosiaalihuollon asiantuntemusta eri väestöryhmien hyvinvointitiedon tuottamisessa.

2 luku Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen

11. 11 §:ssä säädetään järjestämisvastuusta. Onko säännöksen mukainen järjestämisvastuun sisältö mielestänne tarkoituksenmukainen?

Vastaus: Kyllä.

Järjestämisvastuun sisältö on sinänsä tarkoituksenmukainen, mutta lakiehdotuksessa järjestämis- ja tuottamisvastuut eivät ole täysin erotettuja toisistaan, koska sote-alueelle on jätetty 15 §:ssä mahdollisuus järjestämissä päätöksessä määriteltyjen palvelujen tuotantoon.

12. 12 §:ssä säädetään järjestämissä päätöksestä. Järjestämissä päätöksen tarkoituksena on määritellä, miten sote-alue huolehtii järjestämisvastuun toteuttamisesta. Sote-alue päättää järjestämissä päätöksen sisällön sote-alueen sekä tuottamisvastuussa olevien kuntien ja kuntayhtymien välisten neuvottelujen perusteella. Onko järjestämissä päätöksen laatimismenettely tarkoituksenmukainen?

Vastaus: Kyllä.

13. Pidätekö tarkoituksenmukaisena, että järjestämissä päätöksessä määritellään kaikki säännöksen mukaiset asiat (kohdat 1–13)?

Vastaus: Ei.

14. Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, valitkaa listasta ne säännöksen kohdat, joita ei mielestänne tulisi määritellä järjestämissä päätöksessä:

1. Asiakaslähtöisen integraation toteutumisen keinot
2. Lähipalvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden varmistaminen

3. Valtakunnallisten tavoitteiden ja kehittämisohjelmien toteuttaminen
4. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet, vastuut ja yhteistyö
5. Palvelujen laatu- ja palvelutaso sekä yhtenäiset käytännöt
6. Väestön kielellisten oikeuksien toteutuminen
7. Tuottamisvastuussa olevat kunnat, kuntayhtymät ja niiden tehtävät
8. Ympäri vuorokautisesta päivystyksestä vastaavat kunnat ja kuntayhtymät
9. Sote-alueen omalla tuotantovastuulla olevat tukipalvelut sekä muut sote-alueen tuotantoon otetut palvelut
10. Rahoituksen ja voimavarojen kohdentaminen tuottamisvastuussa oleville kunnille ja kuntayhtymille
11. Palveluhankintojen sekä palvelusetelin käytön keskeiset periaatteet ja laajuus
12. Palvelurakennetta koskevat tehtävät
13. Kohtien 1–12 seuranta ja arviointi

Vastaus: Järjestämispäätöksessä määriteltävät keskeisimmät kohdat 7–12 tulee todeta listan alussa. Sote-alueen oma palvelutuotanto aiheuttaisi järjestämis- ja tuottamisvastuiden sekoittumista.

15. Pitäisikö järjestämispäätöksessä päättää jostain muusta kuin säännöksen mukaisista asioista?

Vastaus: Ei.

16. 13 §:ssä säädetään sote-alueen muista kuin järjestämispäätöksen mukaisista tehtävistä, joiden tarkoituksena on erityisesti antaa sote-alueelle toimivalta säännöksessä mainittujen toimintojen suunnitteluun, yhteensovittamiseen ja kehittämiseen. Pidättekö tarkoituksenmukaisena, että sote-alueella on kaikki säännöksen mukaiset tehtävät?

Vastaus: Ei.

17. Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, valitkaa listasta ne säännöksen mukaiset tehtävät, joita sote-alueella ei mielestänne tulisi olla.

1. Kunta- ja kuntayhtymäraajat ylittävän yhteistyön varmistaminen
2. Valtakunnallisten strategisten linjausten toimeenpano ja kehittämistoiminnan suunnittelu

3. Tutkimustoiminnan suunnittelu, yhteensovittaminen ja yhteistyön varmistaminen
4. Työvoimatarpeen ennakointi ja koulutuksen suunnittelu ja kehittäminen
5. Henkilöstön tehtävärakenteen ja työnjaon sekä suunnittelun yhteensovittaminen
6. Tiedonhallinnan sekä asiakas- ja potilastietojen yhteensovittaminen ja kokonaisarkkitehtuurin määrittely
7. Hyvinvointi- ja terveysseurantatietojen kerääminen ja hyödyntäminen

Kohta 5 tulee poistaa. Järjestäjän ei pidä määritellä tuottajan henkilöstöpolitiikkaa. Tehtäviin tulee lisätä 54 §:n mukainen sote-alueen varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Kohdassa 6 sote-alueen yhtenä tehtävänä on tiedonhallinnan sekä asiakas- ja potilastietojen yhteensovittaminen ja kokonaisarkkitehtuurin määrittely. ”Kokonaisarkkitehtuurin määrittely” on epämääräinen ja liian heikko ilmaus ja tulee korvata esimerkiksi ”kokonaisarkkitehtuurin määrittelyn johtaminen tiiviissä yhteistyössä tuotantovastuussa olevien toimijoiden kanssa”. Lisäksi vastuuta ei tule rajata koskemaan ainoastaan asiakas- ja potilastietojen käsittelyä ja siinä hyödynnettäviä tietojärjestelmäratkaisuja vaan myös muita sote-palvelujen suunnittelussa, toteuttamisessa ja seurannassa syntyviä kattavia tietojärjestelmäratkaisuja.

18. Muita huomioita luvusta 2

Järjestämispäätös on keskeisessä asemassa palvelujen tuotantotavoista päätettäessä, sillä monet lain tasolta puuttuvat kysymykset on siirretty sote-alueen ratkaistavaksi järjestämispäätöksessä.

On välttämätöntä, että lainsäädäntö mahdollistaa luonnoksen mukaisesti paikallisesti tarkoituksenmukaisen tuotantovastuun. Yksittäisen potilaan ja asiakkaan palvelut ovat tuotettavissa siten, että palvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, vaikka samalle potilaalle palveluja tuottaisi useampi tuottajavastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä tai niiden alihankkija. Tämä edellyttää vahvaa ohjausta järjestämispäätöksellä.

3 luku Sosiaali- ja terveydenhuollon tuottaminen

19. 14 §:ssä säädetään kunnallisesta tuottamisvastuusta. Säännöksen mukaan sote-alue päättää tuottamisvastuun antamisesta kunnalle ja kuntayhtymälle, jolla on sosiaali- ja terveydenhuollon tuottamisvastuun edellyttämä oma henkilöstö ja muut voimavarat. Velvoite omasta henkilökunnasta ei kuitenkaan koske sitä osaa toiminnasta, joka toteutetaan esimerkiksi ostopalveluna. Onko tuottamisvastuusta säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaus: Ei.

Pykälän 1. momentin mukaan tuottamisvastuuseen on kuuluttava ehkäisevät, korjaavat ja hoitavat, kuntouttavat sekä muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut yhtenäisenä kokonaisuutena. Pykälässä ei mainita erikseen perusterveydenhuoltoa, sosiaalihuoltoa ja erikoissairaanhoidon palveluita.

Perusteluosan mukaan tuottamisvastuu on kattava ja käsittää kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät ja palvelut. Tuottamisvastuu voidaan antaa sellaiselle kunnalle ja kuntayhtymälle, jolla on toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset vastata kaikista sosiaalihuollon ja perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluista.

Pykälän 2. momentin mukaan sosiaali- ja terveystieteiden alue voi päättää, että 1. momentissa määriteltyä palvelukokonaisuutta suppeampi tuottamisvastuu annetaan sitä varten perustetulle kuntayhtymälle, jos siihen on asiakkaiden tarpeista tai palvelujen toteuttamisesta johtuva erityinen syy. Perusteluissa tätä kutsutaan ”teemalliseksi kuntayhtymäksi”. Esimerkkejä tällaisesta kuntayhtymästä ei ole annettu.

On välttämätöntä, että tuleva lainsäädäntö mahdollistaa paikallisesti tarkoituksenmukaiset tuottamisvastuussa olevat kunnat ja kuntayhtymät. Yksittäisen potilaan ja asiakkaan palvelut ovat tuotettavissa siten, että palvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, vaikka samalle potilaalle palveluja tuottaisi useampi kuin yksi kunta tai kuntayhtymä. Tästä integraatiosta vastaa järjestäjä, ei tuottaja.

20. 15 §:ssä säädetään sote-alueen tuottamisvastuusta. Sote-alueella on tuottamisvastuu järjestämispäätöksessä määritellyistä tukipalveluista, joita voivat olla esimerkiksi tietohallintoon liittyvät tehtävät. Onko tarkoituksenmukaista, että sote-alue voi säännöksen mukaisesti päättää ottaa tukipalveluja koskevan tuottamisvastuun itselleen?

Vastaus: Kyllä.

Järjestäjällä ei tule olla omaa tuotantoa. Lisäksi jää epäselväksi, mitä tukipalveluita tässä tarkoitetaan, sillä esimerkkeinä mainitaan perusteluissa vain tietohallintoon ja yhteishankintoihin liittyvät tehtävät. Tukipalvelujen vaikean rajaamisen vuoksi on perusteltua, että tämä säännösehdotus sote-alueen mahdollisuudesta tukipalvelujen tuotantovastuuseen täsmennetään niin, että sillä ei tarkoiteta tuotantoa omana toimintana.

21. Muita huomioita luvusta 3

Ei muita huomioita.

4 luku Hallinto

22. 19 §:n mukaan sosiaali- ja terveysalueen kuntayhtymään ja sen hallintoon sovelletaan mitä kuntalain 10 luvussa säädetään kuntayhtymästä, jollei lailla toisin säädetä. Onko tämä tarkoituksenmukaista?

Vastaus: Kyllä.

23. 23 §:ssä säädetään päätöksenteosta kuntayhtymän toimielimissä. Säännöksen mukaan kuntien äänimäärä perustuu kunnan asukaslukuun. Mikäli kunnat eivät ole toisin sopineet, käytössä on äänileikkuri, jonka perusteella mikään kunta ei voi saada yli puolta kuntayhtymän äänistä. Onko tämä hyväksyttävää?

Vastaus: Ei

Äänileikkuri ei ole hyväksyttävä.

24. Muita huomioita luvusta 4.

Säädökset sote-alueen kuntayhtymän hallinnosta sulkevat pois kuntalain laajat mahdollisuudet hallinnon järjestämiseksi. Kun STM:n valmistelumateriaalien mukaan tavoitteiden toteuttamiskeinoista yksi on selkeä ja tehokas hallinto, kuntayhtymän hallintomallia ei tulisi rajoittaa kuntalakia enemmän ja esimerkiksi mahdollisesti valittavan yhtymäkokouksen kokoonpanosta ei tulisi antaa kuntalakia tarkempia määräyksiä. Lakiesityksen luonnoksessa esitetyn lisäksi tulee voida harkita myös yhtymäkokousmallin käyttöönottoa.

5 luku Ohjaus, suunnittelu ja kehittäminen

25. 28 §:ssä säädetään sosiaali- ja terveysministeriön sekä sote-alueen välisestä neuvottelumenettelystä. Neuvottelujen tarkoituksena on ohjata sosiaali- ja terveysalueen toimintaa palvelurakenteen

12.01.2015

Kj/5

kehittämisessä sekä edistää ministeriön ja sote-alueen välistä yhteistyötä. Pidätkö säännöksen mukaista neuvottelumenettelyä tarkoituksenmukaisena?

Vastaus: Kyllä.

Kansallinen ohjaus on kannatettavaa, mutta tämän ohjauksen sisältö on kirjoitettu lakiin epäselvästi. Ohjauksen täytyy mahdollistaa kuitenkin palvelujen innovatiivisuus ja kokeilutoiminta ilman sitovaa normiohjausta.

26. 29 §:ssä säädetään sote-alueen ja tuottamisvastuussa olevan kunnan tai kuntayhtymän välisestä tulohajauksesta. Pidätkö tarkoituksenmukaisena, että sote-alueen ja tuotantovastuussa olevan alueen välillä sovelletaan tulohajausta?

Vastaus: Kyllä.

27. Turvaako 30 § asianmukaisesti asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet palvelujen järjestämiseen liittyvään valmisteluun ja päätöksentekoon?

Vastaus: Ei. Poistetaan sanat: "mahdollisuuksien mukaan". Asiakasosallistumisen järjestämisen tulee olla velvoittava.

28. Muita huomioita luvusta 5

Ei muita huomioita.

6 luku Rahoitus

29. 33 §:ssä säädetään sote-alueen rahoituksesta ja kustannusten jakautumisesta. Säännöksen mukaan kuntien maksuosuus perustuu asukasmäärään, jota on painotettu valtionosuuslaskennassa käytettävillä iällä ja sairastavuudella. Kunnat voivat sopia sote-alueen perustamissopimuksessa myös muiden valtionosuuslaskentaperusteiden huomioimisesta. Pidätkö tarkoituksenmukaisena, että kunnilla on säännöksen mukainen päätösvalta?

Vastaus: Kyllä.

30. 34 §:ssä säädetään tuottamisvastuussa olevan kunnan ja kuntayhtymän rahoituksesta. Järjestämispäätöksessä määritellään kaikille tuottamisalueille yhdenmukaisista korvausperusteista. Tuotantoalueen rahoituksessa on kuitenkin huomioitava järjestämispäätöksessä määritellyt palveluntuotannon vaikuttavuus- ja

tehokkuusvaatimukset, jolloin korvauserusteet voivat vaihdella tuotantoalueittain. Pidätkö tätä tarkoituksenmukaisena?

Vastaus: Kyllä.

31. 36 §:ssä säädetään hoidon ja kustannusten korvaamisesta eräissä tilanteissa. Onko säännöksen mukainen kustannusten korvaamisperiaate tarkoituksenmukainen?

Vastaus: Kyllä.

32. 37–39 §:ssä säädetään valtion koulutuskorvauksista. Koulutuskorvausten maksuedellytykset säilyvät säännösten perusteella nykyisellään. Ovatko säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaus: Kyllä.

33. 40–46 §:ssä säädetään valtion korvauksista tutkimustoimintaan. Tutkimusrahoituksen kohdentamisperusteet säilyvät säännösten perusteella nykyisellään. Ovatko säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaus: Kyllä.

34. Muita huomioita luvusta 6

Pykälät 37–46 ovat sinänsä tarkoituksenmukaisia, mutta valtion tulee korvata koulutuksesta ja tutkimuksesta koituvat kustannukset täysimääräisesti. Tällä hetkellä rahoitusvaje on useita kymmeniä miljoonia euroja vuodessa.

Valtion on kiinnitettävä huomiota jatkossa myös sosiaalihuollon koulutuksen ja tutkimuksen tarpeisiin kuten lakiehdotuksen perusteluissa (s. 84) todetaan.

7 luku Viranomaisvalvonta

35. Huomioita 7 luvun säännöksistä

Ei muita huomioita

8 luku Erinäiset säännökset

36. Huomioita 8 luvun säännöksistä

Lakiesityksen 54 §:ssä säädetään sote-alueen varautumisvelvollisuudesta yhteistyössä kuntien ja sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymien kanssa. Pykälästä on seurauksena moniportainen ohjaus, koska ehdotetun muotoilun mukaan

tuottamisvastuussa olevan kunnan sosiaali- terveydenhuollon organisaatiota ohjataan osana sekä kunnan häiriötilanteisiin varautumista että sosiaali- ja terveysalueen häiriötilanteisiin varautumisen kokonaisuutta. Pykälä tulee muotoilla siten, että sosiaali- ja terveysalue ohjaa alueensa tuottamisvastuussa olevien kuntien ja kuntayhtymien varautumista sosiaali- ja terveydenhuollon toimenpiteitä edellyttäviin häiriötilanteisiin. Helsingin erityispiirteet maan pääkaupunkina aiheuttavat erityisen syyn yhteen sovittaa sote- valmiussuunnitelmat erityisesti Helsingin kaupungin yleisen valmiussuunnitelman kanssa.

55 §:n mukaan erityisen merkittävässä häiriötilanteissa sosiaali- ja terveysministeriö voi ottaa sosiaali- ja terveydenhuollon johto- ja koordinaatiovastuun itselleen. Tämä muuttaisi normaaliolojen johtovastuita, mikä on vastoin peruseriaatetta, että poikkeusoloissakin pyritään toimimaan organisaatioita muuttamatta.

Rekisterinpitomalli (§ 59) on kannatettava, mutta lakiesityksessä ei oteta kantaa rekisterien muodostumiseen, niiden lukumäärään tai rekisteriin kuuluvien tietojen käsittelyn suostumussäädöksiin. Tätä kokonaisuutta tulisi täsmentää ja mainita tullaanko lakiluonnoksen kanssa samalla aikataululla ja rinnalla käynnistämään rekistereitä ja niiden käyttöä koskevan lainsäädäntökokonaisuuden arviointi ja mahdollinen muutostyö vastaamaan sote-järjestämislain tavoitteita.

Voimaannpanolaki

37. Kysymys vain kuntien valtuustoille: Voimaannpanolain 3 §:ssä on tarkoitus säätää sote-alueen kuntayhtymiin kuuluvista kunnista. Jokaisen kunnan on kuuluttava yhteen viidestä sote-alueen kuntayhtymästä. Eduskuntapuolueiden puheenjohtajien 23.3.2014 tekemän sopimuksen perusteella muodostettavat sote-alueet rakentuvat nykyisten erityisvastuualueiden pohjalta. Mikäli sote-alue muodostetaan nykyiseen erityisvastuualueeseen kuuluvista kunnista, kuuluuko kuntanne palvelujen järjestämisen kannalta perusteltuun sote-alueeseen? (Liite: Erityisvastuualueisiin kuuluvat kunnat)

Vastaus: Kyllä.

38. Kysymys vain kuntien valtuustoille: Mikäli kuntanne ei katso perustelluksi kuulua nykyisen erityisvastuualueen perusteella muodostettavaan sote-alueeseen, minkä erityisvastuualueen pohjalta muodostettavaan sote-alueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua?

- HYKS-erva
- KYS-erva

12.01.2015

Kj/5

- OYS-erva
- TAYS-erva
- TYKS-erva

Ks. vastaus kohta 37.

39. 8 §:ssä säädetään henkilöstön asemasta. Pykälään ei sisälly kuntarakennelain mukaista viiden vuoden irtisanomissuojaa henkilöstölle. Onko henkilöstön asemasta säädetty asianmukaisesti?

Vastaus: Ei kantaa

Helsinki on noudattanut periaatetta, että Helsinki ei irtisano henkilöstöä tuotannollisista ja taloudellisista syistä.

40. 9 §:ssä säädetään omaisuusjärjestelyistä. Onko omaisuusjärjestelyistä säädetty asianmukaisesti?

Vastaus: Ei.

Ehdotettu säädösteksti ei ole riittävän täsmällinen omaisuusjärjestelyjen osalta.

41. 11§:ssä säädetään sosiaali- ja terveystalouden rahoituksen siirtymäjärjestelystä. Säännökseen on säädetty kunnan rahoitusosuutta koskeva kolmen vuoden siirtymäaika, mikäli kunnan rahoitusosuus muuttuu nykyisestä. Onko rahoitusosuutta koskeva kolmen vuoden siirtymäaika riittävä?

Vastaus: Kyllä

42. 12 §:ssä säädetään kunnille ja kuntayhtymille myönnettävästä muutostuesta. Onko säännöksen mukainen muutostuki riittävä?

Vastaus: Ei

On tärkeää, että muutostuki vastaa muutoksesta aiheutuvista kustannuksista.

43. Muita huomioita voimaannpanolaista

Ei muita huomioita.

Laki varainsiirtoverolain väliaikaisesta muuttamisesta

44. Onko varainsiirtoverolain väliaikaisesta muuttamisesta säädetty mielestänne tarkoituksenmukaisesti?

12.01.2015

Kj/5

Vastaus: Kyllä

Lopuksi

45. Mitä uudistuksen toimeenpanossa tulee erityisesti huomioida?

Ei muita huomioita.

46. Voitte lopuksi tuoda esiin yleisiä näkökulmia hallituksen esitysluonnokseen liittyen. Listatkaa alkuun mielestänne kolme tärkeintä näkökulmaa.

1. Lakiesityksen tärkein uudistus verrattuna nykytilaan on kantokyvyltään ja väestömäärältään riittävän suurten järjestämismuutosten olevien alueiden syntyminen. Järjestämislaki integroi nykyisen pirstaleisen sosiaali- ja terveystalouden järjestämismuutosten yhteen kokonaisuuteen sekä perustalouden että erikoistason palvelujen osalta samalle johdolle ja samaan talousarvioon. Tämä antaa sote-alueelle vahvan aseman sosiaali- ja terveystalouden ohjauksessa lain tavoitteiden mukaisesti, mitä on pidettävä myönteisenä mahdollisuutena. Uusi rakenne ei saa tätä kuitenkaan välittömästi aikaan, vaan sote-alueen on käytettävä monipuolisesti järjestämispäätöksen ja talousarvion antamia ohjauskeinoja ja vahvaa johtamista.
2. Lain tulee mahdollistaa riittävän monipuoliset tuotantorakenteet ja nykyisen toimivan tuotantorakenteen jatkuvuus, koska uudistuksen aikataulu on nopea.
3. Lakiesityksen perusteluista puuttuu lähes täydellisesti arvio taloudellisista, hallinnollisista, asiakas- ja potilas- sekä henkilöstövaikutuksista. Vaikutusarvio olisi pitänyt olla käytettävissä hyvissä ajoin ennen erittäin merkittävää lakiesityksestä lausumista.

Samalla kaupunginhallitus toteaa, että lakiehdotuksen rahoitusperiaatteet korostavat ikääntymistä ja sairastavuutta. Uudessa järjestelmässä suuri paino pitäisi laittaa ennaltaehkäisyyn ja sitä tukevien toimenpiteiden taloudellisten edellytysten turvaamiseen. Jatkossa tämä asiaa on selvitettävä ennen kuin lopullisista rahoitusperiaatteista päätetään.

Vastaus: (Tähän kohtaan tulee sähköiseen kyselylomakkeeseen lausunnon alun sanallinen osuus).

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Onnistuessaan hyvällä sosiaali- ja terveydenhuollon vertikaalisella ja horisontaalisella integraatiolla sekä huolellisesti toteutetulla talousohjauksella voisi olla huomattavia välillisiä kansalaisten yhdenvertaisuutta sekä sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia parantavia vaikutuksia.

Käsittely

08.10.2014 Ehdotuksen mukaan

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli tehty seuraavat neljä vastaehdotusta.

Valtuutettu Anna Vuorjoki oli valtuutettu Yrjö Hakasen kannattamana tehnyt seuraavat kaksi vastaehdotukset:

Poistetaan kappaleesta 12 seuraava virke: "Lakiehdotus ei kuitenkaan riittävän selvästi mahdollista erilaisia tuottamisrakenteita eikä esimerkiksi selkeästi tue tuottajien välistä kilpailua, vaikka siihen rahoituksen ohjauksella olisi mahdollisuus."

Poistetaan kappaleesta 12 seuraavat virkkeet: "Myös potilaiden ja asiakkaiden valinnanvapauden ohjausvaikutusta ei ole otettu huomioon lakiehdotuksessa. Lain 6 §:n viittaus ei määrittele riittävän selkeästi potilaiden ja asiakkaiden valinnanvapautta sosiaali- ja terveystalouden tuottajien valinnan suhteen."

Valtuutettu Yrjö Hakanen oli tehnyt seuraavan vastaehdotuksen:

Valtuuston päätöksen kohdan (3) jälkeen lisätään uudeksi kohdaksi (4): Helsinki katsoo, että sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakiesitys on syytä hylätä ja valmistella uudelta pohjalta, koska esitys johtaa lähipalvelujen karsimiseen, lisää eriarvoisuutta, siirtää palvelujen järjestämistä koskevan päätösvallan pois asukkaiden vaaleilla valitsemilta edustajilta, heikentää henkilöstön asemaa eikä tuo korjausta palvelujen rahoituksen ongelmiin. Uuden valmistelun tulee turvata lähipalvelut, demokraattinen päätöksenteko, palvelujen riittävä rahoitus sekä Helsingin asema sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelujen tuottajana.

Valtuutettu Helena Kantola oli valtuutettu Rene Hurstin kannattamana tehnyt seuraavan vastaehdotuksen:

Valtuusto edellyttää, että lausuntoon lisätään kohdan (28) 12. 12 §:n "perusteella" -sananjälkeen

Sote-alue huolehtii siitä, että kuntalaisten sote-palvelut turvataan ensi sijassa julkisilla palveluilla, joita täydennetään yksityisen sektorin palveluilla. Jos sote-palvelut kilpailutetaan, painoarvoa annetaan hinnan sijasta palvelujen laadulle, jatkuvuudelle, saatavuudelle ja kattavuudelle sekä eri käyttäjäryhmien erityistarpeille.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtaja totesi, ettei valtuutettu Yrjö Hakasen vastaehdotusta ollut kannatettu, joten se raukesi.

Puheenjohtaja esitti hyväksyttäväksi seuraavan äänestysjärjestyksen: Muista vastaehdotuksista äänestetään jokaisesta erikseen.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy kaupunginhallituksen ehdotuksen, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Anna Vuorjoen vastaehdotus hyväksytty.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Khs

Ei-ehdotus: Poistetaan kappaleesta 12 seuraava virke: "Lakiehdotus ei kuitenkaan riittävän selvästi mahdollista erilaisia tuottamisrakenteita eikä esimerkiksi selkeästi tue tuottajien välistä kilpailua, vaikka siihen rahoituksen ohjauksella olisi mahdollisuus."

Jaa-äännet: 47

Mukhtar Abib, Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Patrik Gayer, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Fatbardhe Hetemaj, Rene Hursti, Suzan Ikävalko, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Koussa, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Otto Lehtipuu, Harri Lindell, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Tom Packalén, Anniina Palm, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Osmo Soininvaara, Päivi Storgård, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho

Ei-äännet: 37

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Mari Holopainen,

Veronika Honkasalo, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Päivi Lipponen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Terhi Mäki, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Nasima Razmyar, Pekka Saarnio, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Poissa: 1
Emma Kari

Kaupunginvaltuusto ei ollut hyväksynyt valtuutettu Anna Vuorjoen vastaehdotusta.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy kaupunginhallituksen ehdotuksen, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Anna Vuorjoen vastaehdotus hyväksytty.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Khs

Ei-ehdotus: Poistetaan kappaleesta 12 seuraavat virkkeet: "Myös potilaiden ja asiakkaiden valinnanvapauden ohjausvaikutusta ei ole otettu huomioon lakiehdotuksessa. Lain 6 §:n viittaus ei määrittele riittävän selkeästi potilaiden ja asiakkaiden valinnanvapautta sosiaali- ja terveystalouden tuottajien valinnan suhteen."

Jaa-äännet: 49

Mukhtar Abib, Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Patrik Gayer, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Fatbardhe Hetemaj, Rene Hursti, Suzan Ikävalko, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Otto Lehtipuu, Harri Lindell, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Tom Packalén, Anniina Palm, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Osmo Soininvaara, Päivi Storgård, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 35

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Sirkku Ingervo, Ville

12.01.2015

Kj/5

Jalovaara, Jukka Järvinen, Dan Koivulaakso, Päivi Lipponen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Terhi Mäki, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Sirpa Puhakka, Nasima Razmyar, Pekka Saarnio, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Anna Vuorjoki

Poissa: 1
Emma Kari

Kaupunginvaltuusto ei ollut hyväksynyt valtuutettu Anna Vuorjoen vastaehdotusta.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy kaupunginhallituksen ehdotuksen, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Helena Kantolan vastaehdotus hyväksyty.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Khs

Ei-ehdotus: Vastaesitys Valtuusto edellyttää, että lausuntoon lisätään kohdan (28) 12. 12 §:n "perusteella" -sanon jälkeen Sote-alue huolehtii siitä, että kuntalaisten sote-palvelut turvataan ensi sijassa julkisilla palveluilla, joita täydennetään yksityisen sektorin palveluilla. Jos sote-palvelut kilpailutetaan, painoarvoa annetaan hinnan sijasta palvelujen laadulle, jatkuvuudelle, saatavuudelle ja kattavuudelle sekä eri käyttäjäryhmien erityistarpeille.

Jaa-äännet: 37

Mukhtar Abib, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Patrik Gayer, Juha Hakola, Fatbardhe Hetemaj, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Otto Lehtipuu, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Sara Paavolainen, Tom Packalén, Anniina Palm, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Osmo Soininvaara, Päivi Storgård, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho

Ei-äännet: 10

Mika Ebeling, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Harri Lindell, Sari Mäkimattila, Mika Raatikainen, Tuomo Valokainen

12.01.2015

Kj/5

Tyhjä: 37

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Tuuli Kousa, Päivi Lipponen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Terhi Mäki, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Pekka Saarnio, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Poissa: 1

Emma Kari

Kaupunginvaltuusto ei ollut hyväksynyt valtuutettu Helena Kantolan vastaehdotusta.

Kaupunginvaltuusto päätti siten hyväksyä kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thodén, vs. kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.09.2014 § 321

HEL 2014-000072 T 03 00 00

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon:

”Järjestämislain tarkoituksena on lakiehdotuksen 1§:n mukaan

1. edistää ja ylläpitää väestön hyvinvointia ja terveyttä;
2. edistää sosiaali- ja terveydenhuollon laatua;
3. varmistaa asiakkaan ja potilaan oikeus hyvään sosiaali- ja terveydenhuoltoon;
4. luoda edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen riittävälle ja yhdenvertaiselle saatavuudelle koko maassa;

5. varmistaa toimiva ja eheä sekä vaikuttava ja kustannustehokas sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenne; sekä
6. edistää sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toiminnallista ja rakenteellista integraatiota sekä vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluja alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Lakiehdotusta on tarkasteltava näiden tavoitteiden toteutumisen näkökulmasta. Tämä tarkastelu puuttuu lakiesityksen perusteluista. Lausuntopyynnön mukaan uudistusta koskeva vaikutusarviointi valmistuu syyskuun puolivälissä. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että vaikutusarvion olisi tullut olla käytettävissä jo tätä lausuntoa valmisteltaessa.

Lakiehdotuksen mukaan rahoitus- ja järjestämisvastuu eriytyy palvelujen järjestämisen siirtyessä sosiaali- ja terveysalueelle (sote-alue) kunnan säilyessä rahoittajana. Tämä vaikuttaa kunnan mahdollisuuteen ohjata rahoittamiaan palveluja korostaen järjestäjän roolia rahoitusohjauksessa. Lisäksi sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuun siirtyminen sote-alueelle voi heikentää integraatiota sosiaali- ja terveystoimen ja kunnan muiden toimialojen välillä, millä on merkitystä erityisesti laaja-alaisessa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä, mikä säädetään erityisesti kunnan tehtäväksi. Myös uusi sosiaalihuoltolaki painottaa alueellista sosiaalityötä.

Kuntien rahoitusosuudet määräytyvät painotetun kapitaatioperiaatteen mukaisesti sote-alueelle määrätyn talousarviokehyyksen puitteissa. Lain tavoitteiden mukainen yhdenvertaisuus edellyttää väestön tarpeiden sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden tuotantoedellytysten ja -kustannusten eriytymisen huomioimista sote-alueen talousarviokehyyksen määrittelyssä ja valtionosuuksista päätettäessä. Toisaalta sote-alueella tulee siirtymävaiheessa huolehtia, että turhia investointeja ei toteuteta.

Lakiehdotuksessa järjestämistä ja tuottamista ei ole täysin erotettu, sillä 15 §:n mukaan sote-alueella voi olla myös omaa tuottamisvastuuta ja kunnalla tai kuntayhtymän tuottamisvastuuseen sisältyy osittain järjestämisvastuun piirteitä. Jos järjestäminen ja tuottaminen olisivat aidosti erillään, sote-alueet toimisivat vain järjestäjinä, eivät tuottajina. Sote-alueen ensisijainen tehtävä on keskittyä järjestämisvastuunsa toteuttamiseen liittyviin tehtäviin, vahvaan johtamiseen ja päätöksentekoon. Sote-alueen vahvuus tuotantovastuussa olevien kuntien ja kuntayhtymien ohjaamisessa heikkenee, mikäli järjestämisen ja tuottamisen erottamista ei tehdä riittävän selkeästi

Tukipalveluiden tuottamiselle sote-alueen toimesta ei ole myöskään välittömiä toiminnallisia perusteluja. 15 § osoittaa, että kokonaisuus järjestäminen – tuottamisvastuu – tuottaminen on epätarkkarajainen kokonaisuus, joka tulee selventää lakiesityksessä. Järjestämisen ja tuottamisen erottaminen pitäisi toteuttaa niin, että sote-alue voisi ottaa tuottamisvastuun kaikista palveluista, myös tukipalveluista, vain niissä poikkeustapauksissa, joissa mikään tuottamisvastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä ei niitä pysty toteuttamaan järjestämispäätöksessä edellytetyllä tavalla. Tällöinkään sote-alue ei saisi tuottaa palveluja itse, vaan sen pitäisi hankkia ne muilta tuottajilta.

Järjestämispäätös on keskeisessä asemassa palvelujen tuotantotavoista päätettäessä, sillä monet lakiehdotuksesta puuttuvat asiakokonaisuudet on siirretty sote-alueen ratkaistavaksi järjestämispäätöksessä. Tämän vuoksi lain tarkoituksen toteutuminen on täysin riippuvainen sote-alueen johtamis-, päätöksenteko- ja toimeenpanokyvystä.

Tuottamisvastuuta koskevan 14 §:n 1 momentin mukaan tuottamisvastuuseen on kuuluttava ehkäisevät, korjaavat ja hoitavat, kuntouttavat sekä muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut yhtenäisenä kokonaisuutena. Pykälässä ei mainita erikseen perusterveydenhuoltoa, sosiaalihuoltoa ja erikoissairaanhoidon.

Lakiesityksen perusteluosan mukaan tuottamisvastuu on kattava ja käsittää kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät. Palvelut ja tuottamisvastuu voidaan antaa sellaiselle kunnalle ja kuntayhtymälle, jolla on toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset vastata kaikista sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluista. Helsingin kaupungin tulee saada palvelujen tuottajan rooli terveyskeskus- ja sosiaalipalveluissa lukuun ottamatta vaativimpia palveluja.

Uudenmaan alueen suuri väestö ja alueella sijaitseva maan johtava yliopistollinen keskussairaala on voitava ottaa huomioon tuotantovastuussa olevista kunnista ja kuntayhtymistä päätettäessä, minkä lakiehdotusluonnos näyttäisi mahdollistavan. Husin tulee saada kuntayhtymän tuottajan rooli erityispalvelujen (nykyiset Husin palvelut) ja vaativimpien kehitysvamma- ja muiden vaativimpien sosiaalipalvelujen tuottajana.

Lakiehdotus ei kuitenkaan riittävän selvästi mahdollista erilaisia tuottamisrakenteita eikä esimerkiksi selkeästi tue tuottajien välistä kilpailua, vaikka siihen rahoituksen ohjauksella olisi mahdollisuus. Myös potilaiden ja asiakkaiden valinnanvapauden ohjausvaikutusta ei ole otettu huomioon lakiehdotuksessa. Lain 6 §:n viittaus ei määrittele

riittävän selkeästi potilaiden ja asiakkaiden valinnanvapautta sosiaali- ja terveystalouden tuottajien valinnan suhteen.

Lain eräänä tarkoituksena on kustannustehokas sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenne. Tämän tavoitteen toteutumista arvioitaessa on otettava huomioon, että sote-alueen laajan tehtäväkentän mukaisen päätöksenteon valmistelu asettaa korkeat tiedolla johtamisen vaatimukset. Tämä vaatii paljon myös päätöksenteon valmisteluorganisaatiolta.

Kuntien tehtävien säätämisestä lailla todetaan mm. ehdotusluonnoksen sivulla 109/l seuraavaa: ”Edellä olevan perusteella, erityisesti järjestämislaissa säädetyn tuottamisvastuun osalta on tarpeen arvioida, täyttääkö esityksen mukainen järjestämislain 14 § perustuslain 121 §:n 2 momentin mukaisen vaatimuksen lailla säätämisestä.” Tämä arvio olisi pitänyt tehdä jo ennen lakiehdotuksen luonnoksen lausuntokierrosta.

Lakiluonnosehdotuksessa ja sen perusteluissa lain suhde perustuslakiin jää puutteelliseksi, koska siinä ei ole käsitelty sitä, että sote-alue voi päättää järjestämissä päätöksellä, ei lailla, kunnille tulevista tehtävistä.

Lakiehdotuksen suurimpana ongelmana on se, että se heikentäisi edustuksellisen demokratian toimivuutta sosiaali- ja terveystaloudesta päätettäessä. Järjestämis- ja tuottamisvastuun jakaminen kahdelle eri kuntayhtymälle tuottaa päätöksentekojärjestelmän, joka on kuntalaisten kannalta etäinen ja vaikeasti hahmotettava. Kohdassa 19 § tulisi panostaa enemmän demokratian toteutumisedellytyksiin.

Sosiaali- ja terveystalouden lautakunta pitää hyvänä, että lain perusteluissa (s. 51) todetaan, ettei korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämiseen esitetä muutoksia. Tämä tulee toteuttaa säilyttämällä nykyisen terveydenhuoltolain 17 §:n sisältö järjestämislakiin sopivalla tavalla.

Vastaukset sähköisen kyselylomakkeen kysymyksiin

7. 5 §:ssä säädetään palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä palvelujen käyttäjiä, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan keskittää. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaus: Kyllä.

8. 7 §:ssä säädetään palvelujen kielestä. Turvaako säännös asianmukaisesti palvelujen käyttäjien kielelliset oikeudet?

Vastaus: Ei.

Itse säännös ei turvaa kielellisiä oikeuksia käytännössä vaan jättää niiden toteutumisen täysin poliittisten päättäjien valtaan.

9. 8 ja 9 §:ssä säädetään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä. Vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä kuuluu ensisijaisesti kunnille. Sote-alueen ja tuottamisvastuussa olevan kunnan ja kuntayhtymän on otettava päätöksissään huomioon niiden vaikutukset väestön hyvinvointiin ja terveyteen sekä annettava kunnille asiantuntija-apua. Onko säännösten mukainen työnjako tarkoituksenmukainen?

Vastaus: Kyllä.

10. Muita huomioita 1 luvun säännöksistä.

9 §:ssä säädetään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä alueellisesti ja palvelujen tuotannossa. Tässä on otettava huomioon yhteys uuteen sosiaalihuoltolakiin, jossa säädetään rakenteellisesta sosiaalityöstä. Rakenteellisen sosiaalityön avulla on mahdollista hyödyntää sosiaalihuollon asiantuntemusta eri väestöryhmien hyvinvointitiedon tuottamisessa.

2 luku Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen

11. 11 §:ssä säädetään järjestämisvastuusta. Onko säännöksen mukainen järjestämisvastuun sisältö mielestänne tarkoituksenmukainen?

Vastaus: Kyllä.

Järjestämisvastuun sisältö on sinänsä tarkoituksenmukainen, mutta lakiehdotuksessa järjestämis- ja tuottamisvastuut eivät ole täysin erotettuja toisistaan, koska sote-alueelle on jätetty 15 §:ssä mahdollisuus järjestämissä päätöksessä määriteltyjen palvelujen tuotantoon.

12. 12 §:ssä säädetään järjestämissä päätöksistä. Järjestämissä päätöksen tarkoituksena on määritellä, miten sote-alue huolehtii järjestämisvastuun toteuttamisesta. Sote-alue päättää järjestämissä päätöksen sisällön sote-alueen sekä tuottamisvastuussa olevien kuntien ja kuntayhtymien välisten neuvottelujen perusteella. Onko järjestämissä päätöksen laatimismenettely tarkoituksenmukainen?

12.01.2015

Kj/5

Vastaus: Kyllä.

13. Pidättekö tarkoituksenmukaisena, että järjestämispäätöksessä määritellään kaikki säännöksen mukaiset asiat (kohdat 1–13)?

Vastaus: Ei.

14. Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, valitkaa listasta ne säännöksen kohdat, joita ei mielestänne tulisi määritellä järjestämispäätöksessä:

1. Asiakaslähtöisen integraation toteutumisen keinot
2. Lähipalvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden varmistaminen
3. Valtakunnallisten tavoitteiden ja kehittämisohjelmien toteuttaminen
4. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet, vastuut ja yhteistyö
5. Palvelujen laatu- ja palvelutaso sekä yhtenäiset käytännöt
6. Väestön kielellisten oikeuksien toteutuminen
7. Tuottamisvastuussa olevat kunnat, kuntayhtymät ja niiden tehtävät
8. Ympäri vuorokautisesta päivystyksestä vastaavat kunnat ja kuntayhtymät
9. Sote-alueen omalla tuotantovastuulla olevat tukipalvelut sekä muut sotealueen tuotantoon otetut palvelut
10. Rahoituksen ja voimavarojen kohdentaminen tuottamisvastuussa oleville kunnille ja kuntayhtymille
11. Palveluhankintojen sekä palvelusetelin käytön keskeiset periaatteet ja laajuus
12. Palvelurakennetta koskevat tehtävät
13. Kohtien 1–12 seuranta ja arviointi

Vastaus: Järjestämispäätöksessä määriteltävät keskeisimmät kohdat 7–12 tulee todeta listan alussa. Sote-alueen oma palvelutuotanto aiheuttaisi järjestämis- ja tuottamisvastuiden sekoittumista.

15. Pitäisikö järjestämispäätöksessä päättää jostain muusta kuin säännöksen mukaisista asioista?

Vastaus: Ei.

16. 13 §:ssä säädetään sote-alueen muista kuin järjestämispäätöksen mukaisista tehtävistä, joiden tarkoituksena on erityisesti antaa sote-alueelle toimivalta säännöksessä mainittujen toimintojen suunnitteluun,

12.01.2015

Kj/5

yhteensovittamiseen ja kehittämiseen. Pidättekö tarkoituksenmukaisena, että sote-alueella on kaikki säännöksen mukaiset tehtävät?

Vastaus: Ei.

17. Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, valitkaa listasta ne säännöksen mukaiset tehtävät, joita sote-alueella ei mielestänne tulisi olla.

1. Kunta- ja kuntayhtymäraajat ylittävän yhteistyön varmistaminen
2. Valtakunnallisten strategisten linjausten toimeenpano ja kehittämistoiminnan suunnittelu
3. Tutkimustoiminnan suunnittelu, yhteensovittaminen ja yhteistyön varmistaminen
4. Työvoimatarpeen ennakointi ja koulutuksen suunnittelu ja kehittäminen
5. 5. Henkilöstön tehtävärakenteen ja työnjaon sekä suunnittelun yhteensovittaminen
6. Tiedonhallinnan sekä asiakas- ja potilastietojen yhteensovittaminen ja kokonaisarkkitehtuurin määrittely
7. Hyvinvointi- ja terveysseurantatietojen kerääminen ja hyödyntäminen

Kohta 5 tulee poistaa. Järjestäjän ei pidä määritellä tuottajan henkilöstöpolitiikkaa. Tehtäviin tulee lisätä 54 §:n mukainen sote-alueen varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Kohdassa 6 sote-alueen yhtenä tehtävänä on tiedonhallinnan sekä asiakas- ja potilastietojen yhteensovittaminen ja kokonaisarkkitehtuurin määrittely. ”Kokonaisarkkitehtuurin määrittely” on epämääräinen ja liian heikko ilmaus ja tulee korvata esimerkiksi ”kokonaisarkkitehtuurin määrittelyn johtaminen tiiviissä yhteistyössä tuotantovastuussa olevien toimijoiden kanssa”. Lisäksi vastuuta ei tule rajata koskemaan ainoastaan asiakas- ja potilastietojen käsittelyä ja siinä hyödynnettäviä tietojärjestelmäratkaisuja vaan myös muita sote-palvelujen suunnittelussa, toteuttamisessa ja seurannassa syntyviä kattavia tietojärjestelmäratkaisuja.

18. Muita huomioita luvusta 2

Järjestämispäätös on keskeisessä asemassa palvelujen tuotantotavoista päätettäessä, sillä monet lakiehdotustasolta puuttuvat

kysymykset on siirretty sote-alueen ratkaistavaksi järjestämispäätöksessä.

On välttämätöntä, että lainsäädäntö mahdollistaa luonnoksen mukaisesti paikallisesti tarkoituksenmukaisen tuottantovastuun. Yksittäisen potilaan ja asiakkaan palvelut ovat tuotettavissa siten, että palvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, vaikka samalle potilaalle palveluja tuottaisi useampi tuottajavastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä tai niiden alihankkija. Tämä edellyttää vahvaa ohjausta järjestämispäätöksellä.

3 luku Sosiaali- ja terveydenhuollon tuottaminen

19. 14 §:ssä säädetään kunnallisesta tuottamisvastuusta. Säännöksen mukaan sote-alue päättää tuottamisvastuun antamisesta kunnalle ja kuntayhtymälle, jolla on sosiaali- ja terveydenhuollon tuottamisvastuun edellyttämä oma henkilöstö ja muut voimavarat. Velvoite omasta henkilökunnasta ei kuitenkaan koske sitä osaa toiminnasta, joka toteutetaan esimerkiksi ostopalveluna. Onko tuottamisvastuusta säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaus: Ei.

Pykälän 1. momentin mukaan tuottamisvastuuseen on kuuluttava ehkäisevät, korjaavat ja hoitavat, kuntouttavat sekä muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut yhtenäisenä kokonaisuutena. Pykälässä ei mainita erikseen perusterveydenhuoltoa, sosiaalihuoltoa ja erikoissairaanhoidon palveluita.

Perusteluosan mukaan tuottamisvastuu on kattava ja käsittää kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät ja palvelut. Tuottamisvastuu voidaan antaa sellaiselle kunnalle ja kuntayhtymälle, jolla on toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset vastata kaikista sosiaalihuollon ja perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluista.

Pykälän 2. momentin mukaan sosiaali- ja terveystieteiden alue voi päättää, että 1. momentissa määriteltyä palvelukokonaisuutta suppeampi tuottamisvastuu annetaan sitä varten perustetulle kuntayhtymälle, jos siihen on asiakkaiden tarpeista tai palvelujen toteuttamisesta johtuva erityinen syy. Perusteluissa tätä kutsutaan ”teemalliseksi kuntayhtymäksi”. Esimerkkejä tällaisesta kuntayhtymästä ei ole annettu.

On välttämätöntä, että tuleva lainsäädäntö mahdollistaa paikallisesti tarkoituksenmukaiset tuottantovastuussa olevat kunnat ja kuntayhtymät. Yksittäisen potilaan ja asiakkaan palvelut ovat tuotettavissa siten, että

12.01.2015

Kj/5

palvelut muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, vaikka samalle potilaalle palveluja tuottaisi useampi kuin yksi kunta tai kuntayhtymä. Tästä integraatiosta vastaa järjestäjä, ei tuottaja.

20. 15 §:ssä säädetään sote-alueen tuottamisvastuusta. Sote-alueella on tuottamisvastuu järjestämispäätöksessä määritellyistä tukipalveluista, joita voivat olla esimerkiksi tietohallintoon liittyvät tehtävät. Onko tarkoituksenmukaista, että sote-alue voi säännöksen mukaisesti päättää ottaa tukipalveluja koskevan tuottamisvastuun itselleen?

Vastaus: Kyllä.

Järjestäjällä ei tule olla omaa tuotantoa. Lisäksi jää epäselväksi, mitä tukipalveluita tässä tarkoitetaan, sillä esimerkkeinä mainitaan perusteluissa vain tietohallintoon ja yhteishankintoihin liittyvät tehtävät. Tukipalvelujen vaikean rajaamisen vuoksi on perusteltua, että tämä säännösehdotus sote-alueen mahdollisuudesta tukipalvelujen tuotantovastuuseen täsmennetään niin, että sillä ei tarkoiteta tuotantoa omana toimintana.

21. Muita huomioita luvusta 3

Ei muita huomioita.

4 luku Hallinto

22. 19 §:n mukaan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymään ja sen hallintoon sovelletaan mitä kuntalain 10 luvussa säädetään kuntayhtymästä, jollei lailla toisin säädetä. Onko tämä tarkoituksenmukaista?

Vastaus: Kyllä.

23. 23 §:ssä säädetään päätöksenteosta kuntayhtymän toimielimissä. Säännöksen mukaan kuntien äänimäärä perustuu kunnan asukaslukuun. Mikäli kunnat eivät ole toisin sopineet, käytössä on äänileikkuri, jonka perusteella mikään kunta ei voi saada yli puolta kuntayhtymän äänistä. Onko tämä hyväksyttävää?

Vastaus: Ei

Äänileikkuri ei ole hyväksyttävä.

24. Muita huomioita luvusta 4.

Säädökset sote-alueen kuntayhtymän hallinnosta sulkevat pois kuntalain laajat mahdollisuudet hallinnon järjestämiseksi. Kun STM:n valmistelumateriaalien mukaan tavoitteiden toteuttamiskeinoista yksi on selkeä ja tehokas hallinto, kuntayhtymän hallintomallia ei tulisi rajoittaa kuntalakea enemmän ja esimerkiksi mahdollisesti valittavan yhtymäkokouksen kokoonpanosta ei tulisi antaa kuntalakea tarkempia määräyksiä. Lakiesityksen luonnoksessa esitetyn lisäksi tulee voida harkita myös yhtymäkokouksmallin käyttöönottoa.

5 luku Ohjaus, suunnittelu ja kehittäminen

25. 28 §:ssä säädetään sosiaali- ja terveysministeriön sekä sote-alueen välisestä neuvottelumenettelystä. Neuvottelujen tarkoituksena on ohjata sosiaali- ja terveysalueen toimintaa palvelurakenteen kehittämisessä sekä edistää ministeriön ja sote-alueen välistä yhteistyötä. Pidätkö säännöksen mukaista neuvottelumenettelyä tarkoituksenmukaisena?

Vastaus: Kyllä.

Kansallinen ohjaus on kannatettavaa, mutta tämän ohjauksen sisältö on kirjoitettu lakiin epäselvästi. Ohjauksen täytyy mahdollistaa kuitenkin palvelujen innovatiivisuus ja kokeilutoiminta ilman sitovaa normiohjausta.

26. 29 §:ssä säädetään sote-alueen ja tuottamisvastuussa olevan kunnan tai kuntayhtymän välisestä tulohajauksesta. Pidätkö tarkoituksenmukaisena, että sote-alueen ja tuotantovastuussa olevan alueen välillä sovelletaan tulohajauksia?

Vastaus: Kyllä.

27. Turvaako 30 § asianmukaisesti asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet palvelujen järjestämiseen liittyvään valmisteluun ja päätöksentekoon?

Vastaus: Ei. Toisesta momentista tulisi poistaa sanat 'mahdollisuuksien mukaan'

Laissa ei pidä olla 3. pykälän mukaista esimerkinomaista luetteloa asiakasosallistumisen keinoista. On riittävää, että osallistumissuunnitelman laadinta on velvoittava.

28. Muita huomioita luvusta 5

Ei muita huomioita.

12.01.2015

Kj/5

6 luku Rahoitus

29. 33 §:ssä säädetään sote-alueen rahoituksesta ja kustannusten jakautumisesta. Säännöksen mukaan kuntien maksuosuus perustuu asukasmäärään, jota on painotettu valtionosuuslaskennassa käytettävillä iällä ja sairastavuudella. Kunnat voivat sopia sote-alueen perustamissopimuksessa myös muiden valtionosuuslaskentaperusteiden huomioimisesta. Pidätekö tarkoituksenmukaisena, että kunnilla on säännöksen mukainen päätösvalta?

Vastaus: Kyllä.

30. 34 §:ssä säädetään tuottamisvastuussa olevan kunnan ja kuntayhtymän rahoituksesta. Järjestämispäätöksessä määritellään kaikille tuottamisalueille yhdenmukaisista korvauserusteista. Tuotantoalueen rahoituksessa on kuitenkin huomioitava järjestämispäätöksessä määritellyt palveluntuotannon vaikuttavuus- ja tehokkuusvaatimukset, jolloin korvauserusteet voivat vaihdella tuotantoalueittain. Pidätekö tätä tarkoituksenmukaisena?

Vastaus: Kyllä.

31. 36 §:ssä säädetään hoidon ja kustannusten korvaamisesta eräissä tilanteissa. Onko säännöksen mukainen kustannusten korvaamisperiaate tarkoituksenmukainen?

Vastaus: Kyllä.

32. 37–39 §:ssä säädetään valtion koulutuskorvauksista. Koulutuskorvausten maksuedellytykset säilyvät säännösten perusteella nykyisellään. Ovatko säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaus: Kyllä.

33. 40–46 §:ssä säädetään valtion korvauksista tutkimustoimintaan. Tutkimusrahoituksen kohdentamisperusteet säilyvät säännösten perusteella nykyisellään. Ovatko säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaus: Kyllä.

34. Muita huomioita luvusta 6

Pykälät 37–46 ovat sinänsä tarkoituksenmukaisia, mutta valtion tulee korvata koulutuksesta ja tutkimuksesta koituvat kustannukset täysimääräisesti. Tällä hetkellä rahoitusvaje on useita kymmeniä

12.01.2015

Kj/5

miljoonia euroja vuodessa. Valtion korvausvastuun koulutuksesta ja tutkimuksesta tulee ottaa huomioon myös sosiaalihuollon tarpeet.

7 luku Viranomaisvalvonta

35. Huomioita 7 luvun säännöksistä

Ei muita huomioita

8 luku Erinäiset säännökset

36. Huomioita 8 luvun säännöksistä

Lakiehdotuksen 54 §:ssä säädetään sote-alueen varautumisvelvollisuudesta yhteistyössä kuntien ja sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymien kanssa. Pykälästä on seurauksena moniportainen ohjaus, koska ehdotetun muotoilun mukaan tuottamisvastuussa olevan kunnan sosiaali- terveydenhuollon organisaatiota ohjataan osana sekä kunnan häiriötilanteisiin varautumista että sosiaali- ja terveysalueen häiriötilanteisiin varautumisen kokonaisuutta. Pykälä tulee muotoilla siten, että sosiaali- ja terveysalue ohjaa alueensa tuottamisvastuussa olevien kuntien ja kuntayhtymien varautumista sosiaali- ja terveydenhuollon toimenpiteitä edellyttäviin häiriötilanteisiin. Helsingin erityispiirteet maan pääkaupunkina aiheuttavat erityisen syyn yhteen sovittaa sote- valmiussuunnitelmat erityisesti Helsingin kaupungin yleisen valmiussuunnitelman kanssa.

55 §:n mukaan erityisen merkittävässä häiriötilanteissa sosiaali- ja terveysministeriö voi ottaa sosiaali- ja terveydenhuollon johto- ja koordinaatiovastuun itselleen. Tämä muuttaisi normaaliolojen johtovastuita, mikä on vastoin peruseriaa, että poikkeusoloissakin pyritään toimimaan organisaatioita muuttamatta.

Lakiluonnoksen rekisterinpitomalli (§ 59) on kannatettava, mutta lakiluonnoksessa ei oteta kantaa rekisterien muodostumiseen, niiden lukumäärään tai rekisteriin kuuluvien tietojen käsittelyn suostumussäädöksiin. Tätä kokonaisuutta tulisi täsmentää ja mainita tullaanko lakiluonnoksen kanssa samalla aikataululla ja rinnalla käynnistämään rekistereitä ja niiden käyttöä koskevan lainsäädäntökokonaisuuden arviointi ja mahdollinen muutostyö vastaamaan sote-järjestämislain tavoitteita.

Voimaannpanolaki

37. Kysymys vain kuntien valtuustoille: Voimaannpanolain 3 §:ssä on tarkoitus säätää sote-alueen kuntayhtymiin kuuluvista kunnista.

Jokaisen kunnan on kuuluttava yhteen viidestä sote-alueen kuntayhtymästä. Eduskuntapuolueiden puheenjohtajien 23.3.2014 tekemän sopimuksen perusteella muodostettavat sote-alueet rakentuvat nykyisten erityisvastuualueiden pohjalta. Mikäli sote-alue muodostetaan nykyiseen erityisvastuualueeseen kuuluvista kunnista, kuuluuko kuntanne palvelujen järjestämisen kannalta perusteltuun sote-alueeseen? (Liite: Erityisvastuualueisiin kuuluvat kunnat)

Vastaus: Kyllä.

38. Kysymys vain kuntien valtuustoille: Mikäli kuntanne ei katso perustelluksi kuulua nykyisen erityisvastuualueen perusteella muodostettavaan sote-alueeseen, minkä erityisvastuualueen pohjalta muodostettavaan sote-alueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua?

- HYKS-erva
- KYS-erva
- OYS-erva
- TAYS-erva
- TYKS-erva

39. 8 §:ssä säädetään henkilöstön asemasta. Pykälään ei sisälly kuntarakennelain mukaista viiden vuoden irtisanomissuojaa henkilöstölle. Onko henkilöstön asemasta säädetty asianmukaisesti?

Vastaus: Ei kantaa

Helsinki on noudattanut periaatetta, että Helsinki ei irtisano henkilöstöä tuotannollisista ja taloudellisista syistä.

40. 9 §:ssä säädetään omaisuusjärjestelyistä. Onko omaisuusjärjestelyistä säädetty asianmukaisesti?

Vastaus: Ei.

Ehdotettu säädösteksti ei ole riittävän täsmällinen omaisuusjärjestelyjen osalta.

41. 11§:ssä säädetään sosiaali- ja terveystalouden rahoituksen siirtymäjärjestelystä. Säännökseen on säädetty kunnan rahoitusosuutta koskeva kolmen vuoden siirtymäaika, mikäli kunnan rahoitusosuus muuttuu nykyisestä. Onko rahoitusosuutta koskeva kolmen vuoden siirtymäaika riittävä?

12.01.2015

Kj/5

Vastaus: Kyllä

42. 12 §:ssä säädetään kunnille ja kuntayhtymille myönnettävästä muutostuesta. Onko säännöksen mukainen muutostuki riittävä?

Vastaus: Ei

On tärkeää, että muutostuki vastaa muutoksesta aiheutuvista kustannuksista.

43. Muita huomioita voimaanpanolaista

Ei muita huomioita.

Laki varainsiirtoverolain väliaikaisesta muuttamisesta

44. Onko varainsiirtoverolain väliaikaisesta muuttamisesta säädetty mielestänne tarkoituksenmukaisesti?

Vastaus: Kyllä

Lopuksi

45. Mitä uudistuksen toimeenpanossa tulee erityisesti huomioida?

Ei vastausta.

46. Voitte lopuksi tuoda esiin yleisiä näkökulmia hallituksen esitysluonnokseen liittyen. Listatkaa alkuun mielestänne kolme tärkeintä näkökulmaa.

1. Lakiehdotuksen tärkein uudistus verrattuna nykytilaan on kantokyvyltään ja väestömäärältään riittävän suurten järjestämistä vastuissa olevien alueiden syntyminen. Järjestämislaki integroi nykyisen pirstaleisen sosiaali- ja terveystalouden järjestämistä vastuun yhteen kokonaisuuteen sekä perustalouden että erikoistalon palvelujen osalta samalle johdolle ja samaan talousarvioon. Tämä antaa sote-alueelle vahvan aseman sosiaali- ja terveystalouden ohjauksessa lain tavoitteiden mukaisesti, mitä on pidettävä myönteisenä mahdollisuutena. Uusi rakenne ei saa tätä kuitenkaan välittömästi aikaan, vaan sote-alueen on käytettävä monipuolisesti järjestämispäätöksen ja talousarvion antamia ohjauskeinoja ja vahvaa johtamista.

12.01.2015

Kj/5

2. Lain tulee mahdollistaa riittävän monipuoliset tuotantorakenteet ja nykyisen toimivan tuotantorakenteen jatkuvuus, koska uudistuksen aikataulu on nopea.
3. Lakiehdotuksen perusteluista puuttuu lähes täydellisesti arvio taloudellisista, hallinnollista, asiakas- ja potilas- sekä henkilöstövaikutuksista. Vaikutusarvio olisi pitänyt olla käytettävissä hyvissä ajoin ennen erittäin merkittävää lakiesityksestä lausumista.
4. Rahoitusperiaatteet korostavat ikääntymistä ja sairastavuutta. Uudessa järjestelmässä suuri paino pitäisi laittaa ennaltaehkäisyyn ja sitä tukevien toimenpiteiden taloudellisten edellytysten turvaamiseen. Jatkossa tämä asiaa on selvitettävä ennen kuin lopullisista rahoitusperiaatteista päätetään.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lakiehdotuksen vaikutusarvioinnin tekee Terveiden- ja hyvinvoinnin laitos. Tätä lausuntoa laadittaessa arvio ei ole käytettävissä. Voidaan kuitenkin todeta, että onnistuessaan hyvällä sosiaali- ja terveydenhuollon vertikaalisella ja horisontaalisella integraatiolla sekä huolellisesti toteutetulla talousohjauksella voisi olla huomattavia välillisiä kansalaisten yhdenvertaisuutta sekä sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia parantavia vaikutuksia.

Käsittely

17.09.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Hallintoylilääkäri Jukka Pellinen oli asiantuntijana läsnä tätä asiaa käsiteltäessä.

Asia käsiteltiin viraston henkilöstötoimikunnassa 17.9.2014. Henkilöstötoimikunta merkitsi järjestöneuvottelukunnan lausunnon tiedoksi. Lausunto on sähköpostitse toimitettu sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenille tiedoksi 17.9.2014.

1. Vastaehdotus:

Maija Anttila: kohta 10; Helsingin kaupungin tulee saada palvelujen tuottajan rooli terveyskeskus- ja sosiaalipalveluissa lukuun ottamatta vaativimpia palveluja.

Kannattajat: Jouko Malinen

2. Vastaehdotus:

Maija Anttila: kohta 11; Husin tulee saada kuntayhtymän tuottajan rooli erityispalvelujen (nykyiset Husin palvelut) ja vaativimpien kehitysvamma- ja muiden vaativimpien sosiaalipalvelujen tuottajana.

Kannattajat: Jouko Malinen

3. Vastaehdotus:

Maija Anttila: kohta 45; Kyllä

Kannattajat: Sirpa Asko-Seljavaara

4. Vastaehdotus:

Maija Anttila: kohta 68; loppuun lause. "Valtion korvausvastuun koulutuksesta ja tutkimuksesta tulee ottaa huomioon myös sosiaalihuollon tarpeet".

Kannattajat: Joonas Leppänen

5. Vastaehdotus:

Maija Anttila: kohta 92; loppuun uusi kpl: "Rahoitusperiaatteet korostavat ikääntymistä ja sairastavuutta. Uudessa järjestelmässä suuri paino pitäisi laittaa ennaltaehkäisyyn ja sitä tukevien toimenpiteiden taloudellisten edellytysten turvaamiseen. Jatkossa tämä asiaa on selvitettävä ennen kuin lopullisista rahoitusperiaatteista päätetään".

Kannattajat: Joonas Leppänen

6. Vastaehdotus:

Maija Anttila: kohta 13 poistetaan kohta

Kannattajat: Markku Vuorinen

7. Vastaehdotus:

Joonas Leppänen: Esitän, että kappaleessa (19), kohdassa 8 vastataan kysymykseen kielellisten oikeuksien turvaamisesta EI sekä lisätään perusteluna "Itse säännös ei turvaa kielellisiä oikeuksia käytännössä vaan jättää niiden toteutumisen täysin poliittisten päättäjien valtaan"

Kannattajat: Anna Vuorjoki

8. Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisätään yleistekstin loppuun (kappaleen 16 jälkeen) seuraava kappale:

"Lakiehdotuksen suurimpana ongelmana on se, että se heikentäisi edustuksellisen demokratian toimivuutta sosiaali- ja terveystalouden palveluista päätettäessä. Järjestämis- ja tuottamisvastuun jakaminen kahdelle eri

12.01.2015

Kj/5

kuntayhtymälle tuottaa päätöksentekojärjestelmän, joka on kuntalaisten kannalta etäinen ja vaikeasti hahmotettava. Kohdassa 19§ tulisikin panostaa enemmän demokratian toteutumisedellytyksiin.”

Kannattajat: Laura Nordström

9. Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Poistetaan kappale 12 ”Lakiehdotus ei kuitenkaan riittävän selvästi mahdollista erilaisia tuottamisrakenteita eikä esimerkiksi selkeästi tue tuottajien välistä kilpailua, vaikka siihen rahoituksen ohjauksella olisi mahdollisuus. Myös potilaiden ja asiakkaiden valinnanvapauden ohjausvaikutusta ei ole otettu huomioon lakiehdotuksessa. Lain 6 §:n viittaus ei määrittele riittävän selkeästi potilaiden ja asiakkaiden valinnanvapautta sosiaali- ja terveystalvelujen tuottajien valinnan suhteen.”

Kannattajat: Joonas Leppänen

10. Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Kappaleen 59 teksti ”Laissa ei pidä olla 3. pykälän mukaista esimerkinomaista luetteloa asiakasosallistumisen keinoista. On riittävää, että osallistumissuunnitelman laadinta on velvoittava.” poistetaan.

Kannattajat: Joonas Leppänen

11. Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Muutetaan kysymyksen 27 vastaus muotoon ”Ei. Toisesta momentista tulisi poistaa sanat ’mahdollisuuksien mukaan’.”

Kannattajat: Gunvor Brettschneider

Sosiaali- ja terveystalvutakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

12. Vastaehdotus:

Laura Nordström: s 4 ennen kohtaa 17 lisäys:

”Sosiaali- ja terveystalvutakunta pitää hyvänä, että lain perusteluissa (s. 51) todetaan, ettei korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämiseen esitetä muutoksia. Tämä tulee toteuttaa säilyttämällä nykyisen terveydenhuoltolain 17 §:n sisältö järjestämislakiin sopivalla tavalla.”

Kannattajat: Joonas Leppänen

Sosiaali- ja terveystalvutakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

12.01.2015

Kj/5

1. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: kohta 10; Helsingin kaupungin tulee saada palvelujen tuottajan rooli terveyskeskus- ja sosiaalipalveluissa lukuun ottamatta vaativimpia palveluja

Jaa-äännet: 6

Sirpa Asko-Seljavaara, Seija Muurinen, Laura Nordström, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 6

Maija Anttila, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Tuomas Nurmela

Äänten mennessä tasan 6-6, puheenjohtajan ääni ratkaisi. Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti esittelijän ehdotuksesta poiketen.

2. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: kohta 11; Husin tulee saada kuntayhtymän tuottajan rooli erityispalvelujen (nykyiset Husin palvelut) ja vaativimpien kehitysvamma- ja muiden vaativimpien sosiaalipalvelujen tuottajana

Jaa-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Seija Muurinen, Hannu Tuominen

Ei-äännet: 9

Maija Anttila, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Tuomas Nurmela

3. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: kohta 45; Kyllä

12.01.2015

Kj/5

Jaa-äännet: 1
Hannu Tuominen

Ei-äännet: 10
Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1
Seija Muurinen

Poissa: 1
Tuomas Nurmela

4. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: kohta 68; loppuun lause. "Valtion korvausvastuun koulutuksesta ja tutkimuksesta tulee ottaa huomioon myös sosiaalihuollon tarpeet".

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 12
Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Laura Nordström, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 1
Tuomas Nurmela

5. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: kohta 92; loppuun uusi kpl: "Rahoitusperiaatteet korostavat ikääntymistä ja sairastavuutta. Uudessa järjestelmässä suuri paino pitäisi laittaa ennaltaehkäisyn ja sitä tukevien toimenpiteiden taloudellisten edellytysten turvaamiseen. Jatkossa tämä asiaa on selvitettävä ennenkuin lopullisista rahoitusperiaatteista päätetään".

Jaa-äännet: 0

12.01.2015

Kj/5

Ei-äännet: 12

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Laura Nordström, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Tuomas Nurmela

6. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: kohta 13 poistetaan kohta

Jaa-äännet: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Seija Muurinen, Laura Nordström, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure

Ei-äännet: 7

Maija Anttila, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Tuomas Nurmela

7. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Esitän, että kappaleessa (19), kohdassa 8 vastataan kysymykseen kielellisten oikeuksien turvaamisesta Ei sekä lisätään perusteluna "Itse säännös ei turvaa kielellisiä oikeuksia käytännössä vaan jättää niiden toteutumisen täysin poliittisten päättäjien valtaan"

Jaa-äännet: 2

Seija Muurinen, Hannu Tuominen

Ei-äännet: 8

Maija Anttila, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Tuomas Tuure, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Sirpa Asko-Seljavaara, Markku Vuorinen

12.01.2015

Kj/5

Poissa: 1
Tuomas Nurmela

8. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään yleistekstin loppuun (kappaleen 16 jälkeen)
seuraava kappale:

"Lakiehdotuksen suurimpana ongelmana on se, että se heikentäisi edustuksellisen demokratian toimivuutta sosiaali- ja terveystalouksista päätettäessä. Järjestämis- ja tuottamisvastuun jakaminen kahdelle eri kuntayhtymälle tuottaa päätöksentekojärjestelmän, joka on kuntalaisten kannalta etäinen ja vaikeasti hahmotettava. Kohdassa 19§ tulisikin panostaa enemmän demokratian toteutumisedellytyksiin."

Jaa-äännet: 3
Sirpa Asko-Seljavaara, Seija Muurinen, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 9
Maija Anttila, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 1
Tuomas Nurmela

9. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan kappale 12 "Lakiehdotus ei kuitenkaan riittävän selvästi mahdollista erilaisia tuottamisrakenteita eikä esimerkiksi selkeästi tue tuottajien välistä kilpailua, vaikka siihen rahoituksen ohjauksella olisi mahdollisuus. Myös potilaiden ja asiakkaiden valinnanvapauden ohjausvaikutusta ei ole otettu huomioon lakiehdotuksessa. Lain 6 §:n viittaus ei määrittele riittävän selkeästi potilaiden ja asiakkaiden valinnanvapautta sosiaali- ja terveystalouksien tuottajien valinnan suhteen."

Jaa-äännet: 6
Maija Anttila, Gunvor Brettschneider, Seija Muurinen, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 4
Rene Hursti, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Anna Vuorjoki

12.01.2015

Kj/5

Tyhjä: 2
Sirpa Asko-Seljavaara, Laura Nordström

Poissa: 1
Tuomas Nurmela

10. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Kappaleen 59 teksti ”Laissa ei pidä olla 3. pykälän mukaista esimerkinomaista luetteloa asiakasosallistumisen keinoista. On riittävää, että osallistumissuunnitelman laadinta on velvoittava.” poistetaan.

Jaa-äännet: 6
Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Seija Muurinen, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 6
Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 1
Tuomas Nurmela

Äänten mennessä tasan 6-6 ratkaisi puheenjohtaja ääni. Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

18.02.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Hannu Juvonen, vs. virastopäällikkö, puhelin: 310 52481
hannu.juvonen(a)hel.fi

12.01.2015

Kj/6

§ 44

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 2 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Kh:n puheenjohtaja

jaostot

- konserni
- johtamisen
- tietotekniikka

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat

- Taloushallintopalvelu

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

apulaiskaupunginjohtajat

- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava
- sivistystointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava

kaupunginkanslia

- kansliapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- hallintojohtaja
- henkilöstöjohtaja
- kaupunginlakimies
- rahoitusjohtaja
- tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
- tietotekniikkapäällikkö
- viestintäpäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos

- toimitusjohtaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

12.01.2015

Kj/6

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

12.01.2015

Kj/7

§ 45

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 2 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

12.01.2015

Kj/8

§ 46

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 2 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

vs. kaupunginjohtaja
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

12.01.2015

Kaj/1

§ 47

Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikön virkaan ottaminen

HEL 2014-012717 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti ottaa diplomi-insinööri Reetta Putkosen kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikön virkaan (vakanssinumero 514001) 1.2.2015 alkaen 6721,13 euron mukaisen kokonaispalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, päätös on ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Viran täyttämässä noudatetaan 6 kuukauden koeaikaa.

Kaupunginhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhteenveto hakijoista (henkilörekisteri; julkisuus rajoitettu)
- 2 Lehti-ilmoitus 22.10.2014, liikennesuunnittelupäällikön viran täyttäminen

Otteet

Ote

Virkaan otettu
Muut virkaa hakeneet

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Virankelpoisuusvaatimukset ja julistaminen haettavaksi

Kaupunginhallitus päätti 24.11.2014 § 1248 myöntää Ville Lehmuskoskelle eron kaupunkisuunnitteluviraston osastopäällikön virasta (vakanssinumero 514001) 14.11.2014 lähtien HKL:n toimitusjohtajaksi siirtymisen johdosta. Kaupunginhallitus kehotti 24.11.2014 § 1249 kaupunkisuunnitteluvirastoa julistamaan liikennesuunnittelupäällikön viran haettavaksi kaupunkisuunnittelutoimen johtosäännön sekä kaupungin kielitaitosäännön mukaisin pätevyysvaatimuksin ja niin, että virasta maksettava kokonaispalkka määräytyy Helsingin kaupungin johdon palkkausjärjestelmän vaativuusluokan 22 mukaisesti.

Liikennesuunnittelupäällikön tehtävänä on johtaa liikennesuunnitteluosastoa. Liikennesuunnitteluosasto vastaa Helsingin liikenteen suunnittelusta ja ohjauksesta sekä seuraa liikenteen ja liikenneturvallisuuden kehitystä. Lisäksi osasto osallistuu koko seudun liikennejärjestelmien kehittämiseen. Liikennesuunnittelupäällikkö johtaa osastoa, osallistuu viraston kehittämiseen osana viraston johtoa ja toimii kaupunkisuunnittelulautakunnassa toimialaan kuuluvien asioiden esittelijänä.

Kaupunkisuunnittelutoimen johtosäännön 13 §: n mukaan viran pätevyysvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, minkä lisäksi hakijalla tulee olla kokemusta hallinto- ja johtamistehtävissä. Kielitaitovaatimuksena on erinomainen suomen sekä tyydyttävä ruotsin kielen suullinen ja kirjallinen taito.

Muodollisten kelpoisuusvaatimusten lisäksi ilmoitettiin, että viran menestyksellinen hoitaminen edellyttää monipuolista kokemusta osaston toimialalla, aloitteellisuutta, yhteistyökykyä, verkostoitumista kansainvälisesti ja hyviä esimiesvalmiuksia. Lisäksi ilmoitettiin arvostettavan kaavoitusprosessin tuntemusta ja muuta kielitaitoa.

Kaupunkisuunnittelutoimen johtosäännön 14 §:n mukaan osastopäälliköt valitsee kaupunginhallitus lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Virkaan valittaessa valitsijan tulee kunnallisissa viroissa varsinaisten kelpoisuusehtojen täyttämisen lisäksi kiinnittää huomiota perustuslain 125 §:n mukaisiin yleisiin nimitysperusteisiin eli taitoon, kykyyn ja koeteltuun kansalaiskuntoon.

Haastattelut ja hakijoiden ansiot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Virka on ollut julkisesti haettavana 22.10. - 6.11.2014. Hakuilmoitus on julkaistu kaupungin sähköisen rekrytointipalvelun lisäksi kaupungin ilmoituslehdissä.

Määräajassa hakemuksen jätti 15 hakijaa. Yhteenvedo hakijoista ja valintaprosessin kuvaus ovat esityslistan liitteinä 1 ja 2. Yhteenvedon tiedot perustuvat hakijan hakemuksessaan antamiin tietoihin. Hakemukset kokonaisuudessaan ja muut hakemusasiakirjat ovat nähtävänä tässä kokouksessa ja sitä ennen valmistelijalla.

Liikennesuunnittelupäällikön virkaa hakeneista 14 täyttävät viran pätevyysvaatimukset. Yhdellä hakijalla ei ollut kokemusta johtamistehtävistä.

Hakemusten perusteella haastatteluun kutsuttiin kuusi hakijaa. Haastattelun suorittivat virastopäällikkö Mikko Aho, asemakaavapäällikkö Olavi Veltheim, yleiskaavapäällikkö Rikhard Manninen, va. liikennesuunnittelupäällikkö Katariina Baarman, hallintopäällikkö Outi Karsimus ja henkilöstösuunnittelija Tuija Hulkkonen ajalla 13. - 24.11.2014.

Haastatelluista hakija 1 ***** on koulutukseltaan diplomi-insinööri. Hän on toiminut Liikenneviraston liikennejärjestelmän johtavana asiantuntijana vuodesta 2013 lähtien. Sitä ennen hän on ollut Liikenneviraston ylläjohtaja 2010 - 2013 vastaten liikennejärjestelmätoimialan johtamisesta ja toimimalla viraston johtoryhmän jäsenenä. Näissä rooleissa hän on ollut kehittämässä viraston toimintatapoja. Vuosina 2001 - 2010 hän on ollut Ratahallintokeskuksen liikennejohtaja. Hänen tehtäviinsä on kuulunut liikennejärjestelmäosaston johtaminen ja toimiminen viraston johtoryhmän jäsenenä. Vuosina 1993 - 2001 hän on ollut yksikön päällikkö, tiiminvetäjä, ts. toimistopäällikkö ja liikenneinsinööri pääkaupunki-seudun yhteistyövaltuuskunta YTV:llä. Päällikön tehtävissä hän toimi vuodesta 1995 alkaen. Ennen siirtymistään YTV:lle hän on ollut projektipäällikkönä Panplan Oy:llä 1990 - 1993.

Hakija 2 ***** on koulutukseltaan diplomi-insinööri. Hän on ollut WSP Finland Oy:llä liikennesuunnitteluyksikön päällikkönä vuodesta 2007 alkaen. Hän vastaa tulosityksiköstä ja esimiestehtävistä ja toimii projektipäällikkönä ja liikenteen asiantuntijana. Hänen erikoisalaa ovat strategiset konsultointitehtävät, maankäytön vaikutukset liikennetuotokseen ja suuntautumiseen, eritasoisten kaavojen liikennesuunnittelu sekä liikenteen vaikutustarkastelut. Vuosina 2004 - 2006 hän on ollut projektipäällikkönä ja liikennesuunnittelijana WSP Finland Oy:llä.

Hakija 3 ***** on koulutukseltaan diplomi-insinööri. Hän on toiminut Liikenneviraston johtavana joukkoliikenneasiantuntijana vuodesta 2011 alkaen. Hänen tehtäviinsä kuuluvat valtakunnallisen joukkoliikenteen johtaminen, kehittäminen ja koordinointi. Sitä ennen hän on ollut KPMG:llä julkishallinnon asiantuntijana 2009 - 2011. Hän toimi liikenteen ja infra-alan asiantuntijana ja perusti toimialan Suomeen kv-yritysverkoston osaamiseen tukeutuen. Vuosina 2000 - 2009 hän on ollut asiakas- ja ryhmäpäällikkönä sekä erikoistutkijana VTT:llä. Hän toimi liikenne- ja logistiikka-alan asiakasvastaavana ja veti projektipäällikkönä liikennejärjestelmiin liittyviä tutkimusprojekteja, oli mukana EU-puiteohjelmien hankkeissa, teki yhteistyötä eurooppalaisten ja pohjoismaisten tutkimuslaitosten kanssa sekä toimi ryhmäpäällikkönä kaksi vuotta. Ennen siirtymistään VTT:lle hän on ollut vs. joukkoliikennepäällikkönä, suunnittelupäällikkönä ja suunnitteluinsinöörinä Espoon kaupungin joukkoliikennetoimistossa vuosina 1984 - 2000. Hänen tehtäviinsä kuuluivat joukkoliikenteen suunnittelu, hallinto, palvelujen kilpailuttaminen, seudullinen yhteistyö ja sopimukset, yhteistyö joukkoliikenneinfran toteuttamiseksi maankäytön, liikennesuunnittelun, teknisen toimen ja tiehallinnon kanssa. Lisäksi hänen tehtäviinsä kuuluivat johto- ja lautakunnan esittelytehtävät. Diplomi-insinööriksi valmistumisen jälkeen hän on ollut suunnittelijana Liikennetekniikka Oy:llä 1981 - 1984.

Hakija 4 ***** on koulutukseltaan diplomi-insinööri. Hän on ollut Espoon kaupungin kaupunkisuunnittelun liikennesuunnitteluyksikössä suunnittelupäällikkö vuodesta 2005 alkaen. Hän toimii liikennesuunnittelupäällikön hallinnollisena sijaisena sekä liikenteen yleissuunnittelun ja tutkimuksen vastuualueen vetäjänä. Hän on toiminut myös erilaisten yleiskaava-, yleissuunnittelu- ja visioprojektien projektipäällikkönä, liikennesuunnittelijana ja muuna asiantuntijana. Sitä ennen hän on ollut liikennekonsultoinnin päällikkönä ja projektipäällikkönä Suunnittelukeskus Oy:llä vuosina 2003 - 2005. Ennen siirtymistään Suunnittelukeskus Oy:lle hän on ollut liikenneinsinöörinä Keravan kaupungilla 2001 - 2002 ja suunnittelijana SCC Viatek Oy:llä 1994 - 2001.

Hakija 5 ***** on koulutukseltaan tekniikan tohtori. Hän on toiminut erityis-asiantuntijana Helsingin kaupungin kaupunginkanslian elinkeino-osaston kaupungin kilpailukyvyyn kehitysosastolla vuodesta 2014 alkaen. Sitä ennen hän on ollut kansainvälisen logistiikan asiantuntijana Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluvirastossa 2012 - 2014. Hänen tehtäviinsä on kuulunut liikenne-käytävähankkeiden (Rail Baltica, Helsinki-Tallinna) kehittäminen, yleiskaava-työ (satamat, keskustan liikkuminen) ja citylogistiikka. Vuosina 2006 - 2012 hän on ollut professorina ja tutkimusjohtajana Turun yliopiston merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskuksessa. Hänen tehtäviinsä on kuulunut

tutkimusjohtajana toimiminen, esimiestyö, tutkimusyksikön perustaminen ja rahoituksen hankinta, projektien ohjaus ja johtaminen sekä opetustyö. Vuosina 2001 - 2006 hän on ollut kehityspäällikkönä Finnlines Oyj:llä. Hän on vastannut liike-toiminnan kehitystyöstä (ml. strategiaprosessi), toiminut johdon tukena sekä ollut osasto- ja ympäristöpäällikkönä. Vuosina 1996 - 2000 hän on ollut logistiikka-analytikkona Finncarriers Oy Ab:llä ja vuosina 1992 - 1996 tutkijana Teknillisessä korkeakoulussa teollisuustalouden laitoksella.

Hakija 6 ***** on koulutukseltaan diplomi-insinööri. Hän on ollut Uuden-maan ELY -keskuksen yksikön päällikkönä vuodesta 2010 alkaen. Hänen tehtäviinsä kuuluvat liikennejärjestelmäyksikön päällikön tehtävät, esisuunnittelu, joukkoliikenne, maankäytön ohjaus/liikenne, liikenneturvallisuus, liikenteen ympäristökysymykset, tarveselvitykset, maankäytön liikennesuunnittelu ja liikennejärjestelmäsuunnittelu. Vuosina 2008 - 2010 hän on ollut maankäytön asiantuntijana Uudenmaan tiepiirillä vastaten kaavalausunnoista, maankäytön liikennesuunnittelusta ja liikennejärjestelmäsuunnittelusta. Vuosina 2004 - 2008 hän on ollut maankäytön asiantuntijana Tiehallinnon keskushallinnossa. Hänen tehtäviinsä on kuulunut maankäytön yleisohjaus tiehallinnossa koko maassa ja johtavan asiantuntijan tehtävät. Ennen siirtymistään Tiehallinnolle hän on ollut liikenneinsinöörinä Kirkkonummen kunnalla 2002 - 2004 ja tutkijana YTV:llä 2001 - 2002.

Haastatteluissa kiinnitettiin erityistä huomiota hakijoiden valmiuksiin itsenäisesti ja tuloksellisesti ryhtyä hoitamaan virkaa.

Kaikilla haastatelluilla on kokemusta hallinto-, johtamis- ja kehittämistehtävissä. Lisäksi kiinnitettiin huomiota monipuoliseen ja monialaiseen osaston toimi-alan tuntemukseen sekä valmiuksiin verkostoitua kansainvälisesti.

Henkilöarviointiin kutsuttiin viisi hakijaa. Henkilöarvioinnin suoritti Psycon Oy. Arvioinnin tulokset ovat nähtävänä asian esittelijällä.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan esitys ja hakijoiden vertailu

Kaupunkisuunnittelulautakunta on 2.12.2014 kuullut ja haastatellut neljää hakijaa. Hakukriteerit huomioon ottaen pätevyydeltään, ammattitaidoltaan ja muulta soveltuvuudeltaan neljä ansioituneinta hakijaa ovat hakijat 1, 2, 3 ja 4 *****

Kaupunkisuunnittelulautakunnan mielestä kaikilla lautakunnan haastattelemissa hakijoilla on hyvät edellytykset liikennesuunnittelupäällikön viran hoitamiseen.

Kokonaisarvioinnin perusteella, joka perustuu hakuasiakirjoihin, haastatteluun, henkilöarviointiin sekä lautakuntaesiintymiseen, parhaimmat edellytykset viran menestykselliseen hoitamiseen on kaupunkisuunnittelulautakunnan mukaan hakijalla 2, diplomi-insinööri Reetta Putkosella.

Reetta Putkosella on monipuolinen kokemus liikenteen suunnittelusta, sen vaikutuksista kaupunkiympäristössä sekä usean vuoden kokemus hallinto- ja johtamistehtävistä. Reetta Putkonen on vastannut myös useista Helsingin kaupungin liikennejärjestelmän kehittämiseen liittyvistä konsulttiselvityksistä, mm. Helsingin kokonaisvaltainen liikkumisen kehittämisohjelma. Reetta Putkosen esimiestehtävät WSP Finland Oy:n liikennesuunnitteluyksikön päällikkönä ovat olleet vastuullisia ja laaja-alaisia. Reetta Putkosella on myös hyvät valmiudet sekä kokemus kansainvälisestä verkostoitumisesta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti (9.12.2014) esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikön virkaan (vakanssinumero 514001) tulisi ottaa diplomi-insinööri Reetta Putkonen 1.1.2015 alkaen.

Virasta maksettava kokonaispalkka määräytyy Helsingin kaupungin johdon palkkausjärjestelmän vaativuusluokan 22 mukaisesti. Vaativuusluokassa 22 maksettava kokonaispalkka on 6 512,43 - 9 397,95 euroa kuukaudessa. Virkaan valittavalle esitetään maksettavaksi 6 721,13 euroa kokonaispalkkaa kuukaudessa.

Vielä kaupunkisuunnittelulautakunta esitti, että virkaan valitulla on 6 kuukauden koeaika.

Lautakunnan kanta syntyi äänestyksen jälkeen. Äänestys ilmenee päätöshistoriasta.

Esittelijä on haastatellut hakijat 1 ja 2, Anne Herneoja ja Reetta Putkonen.

Esittelijä viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan arvioon ja katsoo, että sekä hakijoiden ansioiden että haastatteluissa esiin tulleiden seikkojen perusteella Reetta Putkosella on parhaat edellytykset viran menestyksekkääseen hoitamiseen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhteenvedo hakijoista (henkilörekisteri; julkisuus rajoitettu)
- 2 Lehti-ilmoitus 22.10.2014, liikennesuunnittelupäällikön viran täyttäminen

Otteet

Ote

Virkaan otettu
Muut virkaa hakeneet

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi; oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Taloushallintopalvelu-liikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 09.12.2014 § 396

HEL 2014-012717 T 01 01 01 01

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti lausuntonaan kaupunginhallitukselle, että kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikön virkaan tulisi ottaa diplomi-insinööri Reetta Putkonen 1.1.2015 alkaen.

Samalla kaupunkisuunnittelulautakunta esittää, että mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, päätös on ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella kaupunkisuunnitteluviraston virastopäällikkö on vahvistanut virkaan ottamisen. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Vielä kaupunkisuunnittelulautakunta esittää, että virkaan valitulla on 6 kuukauden koeaika.

Lautakunta päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

09.12.2014 Ehdotuksen mukaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Vastaehdotus:

Jape Lovén: Esitän valittavaksi Anne Herneojaa liikennesuunnittelupäälliköksi.

Kannattajat: Heta Välimäki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Esitän valittavaksi Anne Herneojaa liikennesuunnittelupäälliköksi.

Jaa-äännet: 5

Hennariikka Andersson, Elina Moisio, Tom Packalén, Risto Rautava, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 4

Pekka Buttler, Jape Lovén, Matti Niiranen, Heta Välimäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti äänin 5-4.

Esittelijä

virastopäällikkö
Mikko Aho

Lisätiedot

Mikko Aho, virastopäällikkö, puhelin: 310 37100
mikko.aho(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 24.11.2014 § 1249

HEL 2014-012717 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa julistamaan liikennesuunnittelupäällikön viran haettavaksi kaupunkisuunnittelutoimen johtosäännön sekä kaupungin kielitaitosäännön mukaisin pätevyysvaatimuksin ja niin, että virasta maksettava kokonaispalkka määräytyy Helsingin kaupungin johdon palkkausjärjestelmän vaativuusluokan 22 mukaisesti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

12.01.2015

Kaj/1

Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

12.01.2015

Kaj/2

§ 48
**Lapinlahden sairaalan säilyttävien toimenpiteiden
hankesuunnitelma (os. Lapinlahdentie 6)**

HEL 2014-014588 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Lisäys kappaleen 1 jälkeen:

"Samalla kaupunginhallitus kehottaa Tilakeskusta mahdollistamaan Lapinlahden kiinteistön tai sen osien väliaikaisen vuokraamisen."

Kannattaja: Osku Pajamäki

Kaupunginhallitus päätti yksimielisestä panna asian pöydälle ennen jäsen Oskalan vastaehdotuksen käsittelyä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepääällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä 25.11.2014 päivätyn Lapinlahden sairaalan (Lapinlahdentie 6) säilyttävien toimenpiteiden hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 6 850 000,00 euroa lokakuun 2014 hintatasossa.

Tiivistelmä

Lapinlahdentie 6:ssa sijaitsevan Lapinlahden sairaala-alueen rakennuksille on tehtävä pikaisesti niitä säilyttävät korjaustoimenpiteet. Tilat ovat tällä hetkellä tyhjä.

Alkuperäisen aikataulun mukaan rakennukset on pitänyt peruskorjata vuodesta 2010 alkaen ja sen hankkeen pääsuunnittelusta on vastannut Arkkitehtitoimisto Lasse Kosunen Oy.

Säilyttävillä ulkopuolisilla korjaustoimenpiteillä vältetään rakennusten riskiä joutua korjauskelvottomiksi. Välittömällä säilyttävillä korjaustoimenpiteillä on kiire.

Hankkeessa korjataan rakennusten ulkovaipat, sisältäen vesikatot varusteineen sekä rappaukset ja ikkunat. Taloteknisiä järjestelmiä ei korjata.

Hankesuunnitelma

Hankkeen hankesuunnitelma on laadittu Helsingin kaupungin kiinteistöviraston tilakeskuksen ohjauksessa.

Esittelijän perustelut

Hanketta on valmisteltu tilakeskuksen toimesta, sillä tiloilla ei tällä hetkellä ole käyttäjähallintokuntaa.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Välttämättömillä korjauksilla vältetään suurempien rakenteellisten vaurioiden syntymistä. Korjauksilla rakennusten sisäilmaolosuhteita ei kuitenkaan saada terveellisiksi ja turvalliseksi.

Korjaukset vaikuttavat rakennusten arvoon, jolloin korjausinvestoinnit ovat saatavissa takaisin esimerkiksi rakennusten myynnin yhteydessä.

Rahoitus

Vuoden 2015 talousarvion talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2015–2024 Lapinlahden sairaalan kokonaiskustannuksiksi on arvioitu 44,4 milj. euroa. Hankkeelle on merkitty vuosille 2015–2022 vuosittain noin 0,2 milj. euroa sekä 10,2 milj. euroa vuodelle 2023 ja 12,9 milj. euroa vuodelle 2024. Hankkeen loppurahoitus ajoittuu ohjelmakauden ulkopuolelle.

Hankesuunnitelman mukaisia vuosiksi 2015–2017 suunniteltuja säilyttäviä toimenpiteitä ei ole mahdollista tehdä em. rakentamishjelmaan varattujen ja suunniteltujen määrärahojen puitteissa.

Kiinteistölautakunta on tehnyt 11.12.2014 vuonna 2014 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella vuoden 2015 määrärahoja koskevan ylitysesityksen. Esitykseen sisältyy myös Lapinlahden sairaala, jonka vuoden 2015 säilyttäville toimenpiteiden tarpeiksi on

arvioitu 3,0 milj. euroa. Lisäksi kiinteistölautakunta esittää, Lapinlahden säilyttävien toimenpiteiden hankkeen vuosien 2016 ja 2017 rahoitustarpeet otetaan huomioon vuosien 2016 ja 2017 talonrakentamishjelmaa laadittaessa. Hankkeen toteuttaminen suunnitellussa aikataulussa edellyttää, että kaupunginvaltuusto myöntää vuonna 2015 hankkeen rahoitukseen tarvittavat määrärahat ylitysoikeutena.

Aikataulu

Työt on tarkoitus tehdä 2015 - 2017.

Toteutus- ja hallintamuoto

Vastuu hankkeen toteutuksesta ja ylläpidosta on tilakeskuksella.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepääällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma 25.11.2014

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.01.2015 § 26

HEL 2014-014588 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

12.01.2015

Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepääällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 11.12.2014 § 597

HEL 2014-014588 T 10 06 00

Kiinteistökartta 61/672 495, Lapinlahdentie 6

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle 25.11.2014 päivätyn Lapinlahden sairaalan (Lapinlahdentie 6) säilyttävien toimenpiteiden hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 6 850 000,00 euroa lokakuun 2014 hintatasossa.

Käsittely

11.12.2014 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Päätösehdotukseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen kappale:
Samalla lautakunta katsoo että rakennuksissa nyt olevia väliaikaisia vuokralaisia ei tule irtisanoa ellei kyseessä olevan rakennuksen korjaus sitä ehdottomasti edellytä ja että väliaikaista vuokrausta tulisi muutenkin kehittää ripeästi sillä väliaikainen vuokraus suojaa kiinteistöjä ilkvallalta ja valvoo niiden kuntoa.

Kannattajat: Jasmin Hamid

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Päätösehdotukseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen kappale:

Samalla lautakunta katsoo että rakennuksissa nyt olevia väliaikaisia vuokralaisia ei tule irtisanoa ellei kyseessä olevan rakennuksen korjaus sitä ehdottomasti edellytä ja että väliaikaista vuokrausta tulisi muutenkin kehittää ripeästi sillä väliaikainen vuokraus suojaa kiinteistöjä ilkvallalta ja valvoo niiden kuntoa.

Jaa-äännet: 5

Jaana Aaltonen, Sole Molander, Pia Pakarinen, Olli Sademies, Timo Tossavainen

Ei-äännet: 3

Jasmin Hamid, Kirsi Pihlaja, Tuomas Rantanen

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Antti Hytti

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Pasi Lönnberg, tekninen päällikkö, puhelin: 310 31851
pasi.lonnberg(a)hel.fi
Pentti Salo, rakennuttajainsinööri, puhelin: 310 40308
pentti.salo(a)hel.fi

12.01.2015

Kaj/3

§ 49

Ulkosaarten Rysäkarin rakennuskiellon pidentäminen (nro 12324)

HEL 2014-013558 T 10 03 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti pidentää 53. kaupunginosan (Ulkosaaret) alueella olevaa rakennuskieltoa 30.6.2015 saakka maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin nojalla (piirustus nro 12324, päivätty 25.11.2014).

Samalla kaupunginhallitus päätti todeta, että maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n perusteella tämä päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman ja että se tulee kuuluttaa.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystään jäsen Rissasen vastaehdotuksen mukaisesti.

Vastaehdotus:

Laura Rissanen: Jatketaan rakennuskieltoa 30.6.2015 saakka.

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun esityksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024

katri.erroll(a)hel.fi

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045

anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12324/25.11.2014

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen
Esitysteksti
Liite 1

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää pidentää 53. kaupunginosan (Ulkosaaret) alueella olevaa rakennuskieltoa kahdella vuodella 17.1.2017 saakka maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin nojalla (piirustus nro 12324, päivätty 25.11.2014).

Samalla kaupunginhallitus päättää todeta, että maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n perusteella tämä päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman ja että se tulee kuuluttaa.

Esittelijän perustelut

Alue

Nykyinen rakennuskielto on voimassa 17.1.2015 saakka 53. kaupunginosan alueella (Ulkosaaret) Lauttasaaren kylän Rysäkarin saaren alueella.

Taustaa

Rysäkarin saari on ollut Senaatti-kiinteistöjen omistuksessa joulukuuhun 2011 saakka, jolloin se siirtyi yksityisomistukseen. Uudella omistajalla on tavoitteena kehittää saarta matkailutarkoituksiin. Käyttötarkoituksen muuttaminen edellyttää asemakaavan laatimista. Asemakaavoituksesta on käyty maankäyttö- ja rakennuslain 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu 9.10.2012.

Rysäkarilla on runsaasti arvokkaita sotahistoriallisia rakenteita sekä sotilaskäytön aikaista rakennuskantaa. Museovirasto on antanut lausunnon 18.10.2011, jonka mukaan upseerirakennus 1910-luvulta, sotilaskoti, 1930-luvun tulenjohtotorni alusrakenteineen ja 1940-luvun pumppuhuone säiliöineen tulee säilyttää.

Uusi omistaja on ollut kehittämistavoitteisiinsa liittyen useita kertoja yhteydessä kaupungin hallintokuntiin tiedustellen muun muassa mahdollisuutta siihen, että kaupunki rakentaisi saareen sähköenergian, vesihuollon ja yhteyslaiturin. Toistaiseksi maanomistaja ei ole kuitenkaan virallisesti jättänyt hakemusta asemakaavan laatimisesta, vaan on edennyt hankekohtaisesti poikkeamishakemusteitse.

Kaupunginhallitus on päätöksellään 13.1.2014, 40 § pidentänyt aikaisemmin voimassa ollutta rakennuskieltoa 17.1.2015 saakka.

Asemakaava

Alueella ei ole asemakaavaa.

Yleiskaava

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Alue on voimassa olevassa Helsingin yleiskaava 2002:ssa sotilasaluetta. Saaren kaakkoisosassa on yleiskaavassa luonnonsuojelualue.

Suunnittelutilanne

Alueelle tullaan laatimaan matkailutarkoitukseen asemakaava, jossa myös sotahistorialliset rakenteet ja sotilaskäytön aikaisen rakennuskannan suojele otetaan huomioon.

Ennen asemakaavan voimaantumista voidaan tarpeellisia toimenpiteitä suorittaa poikkeamismenettelyllä.

Rakennuskiellon pidentäminen

Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi tulisi rakennuskieltoa pidentää kahdella vuodella maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin perusteella.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on laatinut rakennuskieltoalueesta 25.11.2014 päivätyn piirustuksen nro 12324.

Esittelijä toteaa, että päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12324/25.11.2014

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen
Esitysteksti
Liite 1

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto

12.01.2015

Kaj/3

Kiinteistölautakunta
Kiinteistövirasto
Kaupunginmuseo

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.01.2015 § 29

HEL 2014-013558 T 10 03 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.11.2014 § 376

HEL 2014-013558 T 10 03 05

Ksv 3701_3

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että 53. kaupunginosan (Ulkosaaret) alueella olevaa rakennuskieltoa jatketaan maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin nojalla 17.1.2017 saakka (piirustus nro 12324, päivätty 25.11.2014).

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Johanna Backas, arkkitehti, puhelin: 310 37286
johanna.backas(a)hel.fi

§ 50

Helsingin liikkumisen kehittämisohjelman hyväksyminen

HEL 2013-013534 T 08 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi liitteenä olevan Helsingin liikkumisen kehittämisohjelma -asiakirjan ja hyväksyä sen ohjeellisina noudatettavaksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Ensimmäinen kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi liitteenä olevan Helsingin liikkumisen kehittämisohjelma -asiakirjan ja hyväksyä sen ohjeellisina noudatettavaksi."

Kannattaja: Otso Kivekäs

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Ensimmäinen kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti: Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi liitteenä olevan Helsingin liikkumisen kehittämisohjelma -asiakirjan ja hyväksyä sen ohjeellisina noudatettavaksi.

Jaa-äännet: 5

Juha Hakola, Arja Karhuvaara, Mika Raatikainen, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Ei-äännet: 8

Emma Kari, Otso Kivekäs, Tuuli Kousa, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Pilvi Torsti

Tyhjä: 1

Kaarin Taipale

Poissa: 1

Lasse Männistö

Äänin 5 - 8 (1 tyhjä, 1 poissa) kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Oskalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Raporttiluonnos: Helsingin liikkumisen kehittämisohjelma
- 2 Lausunnot
- 3 Vastineet Liikkumisen kehittämisohjelman luonnoksen lausuntoihin ja muihin kannanottoihin

Otteet

Ote

Otteen vastaanottajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi liitteenä olevan Helsingin liikkumisen kehittämisohjelma -asiakirjan ja hyväksyä ohjelmassa esitetyt tavoitteet ja toimintalinjaukset ohjeellisina noudatettaviksi tulevien liikennesuunnittelua ohjaavien toimenpideohjelmien valmistelussa.

Tiivistelmä

Helsingin kaupungin strategiaohjelmassa vuosille 2013 - 2016 on esitetty, että liikkumista ja liikennettä koskevien eri toimenpidealueiden tavoitteet ja valinnat yhdensuuntaistetaan laatimalla Helsingin kokonaisvaltainen liikenteen kehittämisohjelma. Helsingin liikkumisen kehittämisohjelma pyrkii vastaamaan kaupungin strategiaohjelmassa, kaupungin muissa strategisissa ohjelmissa sekä seudullisissa suunnitelmissa liikenteelle ja liikkumiselle asetettuihin tavoitteisiin. Laadittu liikkumisen kehittämisohjelma toimii välittävänä portaana strategisten ohjelmien ja yleiskaavan visiotyön sekä liikennesuunnittelun toiminnanohjaamisen välillä. Kehittämisohjelma konkretisoi osaltaan Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnittelussa (HLJ) sovittuja seudun liikennejärjestelmän kehittämislinjauksia. Ohjelman tavoitteena on parantaa liikkumiseen kohdistettavien kaupungin resurssien

vaikuttavuutta ja tuottavuutta ja antaa suuntaviivat tarkempien toimenpiteiden suunnitteluun.

Liikkumisen kehittämisohjelmassa on määritelty Helsingin liikennejärjestelmälle kahdeksan tavoitetta. Tavoitteet perustuvat edellä mainittuihin strategisiin lähtökohtiin ja ne on jaettu kolmeen teemaan: sujuva arki, elinvoima ja resurssitehokkuus. Tavoitteena on varmistaa asukkaiden ja työssäkävijöiden arjen liikkumisen sujuvuus ja toimivuus samalla, kun ajoneuvoliikenteen haittavaikutuksia vähennetään. Elinkeinoelämän menestyksen tukemiseksi tavaraliikennettä tehostetaan ja työvoiman ja asiakkaiden liikkuvuutta parannetaan. Kaupungin vetovoimaisuuden ja kilpailukyvyn parantamiseksi kaupunkitilan viihtyisyyttä kehitetään. Kaupungin kasvun vaatimuksiin ja ilmastotavoitteisiin vastataan tehostamalla tilan ja muiden resurssien käyttöä.

Tavoitteiden ja nykytilan kuvauksen pohjalta on muodostettu toimintalinjaukset, jotka ohjaavat liikennesuunnittelua pitkäjänteisesti kohti tavoitetilaa. Toimintalinjaukset on jaettu neljään teemaryhmään: liikennejärjestelmän toimivuus, keskusta-alueet, keskusten väliset runkoyhteydet ja suunnittelukäytännöt.

Ohjelmassa esitetyt tavoitteet ja toimintalinjaukset ovat alustavia linjauksia, joiden sisältöä ja keskinäistä suhdetta tullaan tarkastelemaan lähemmin myöhemmin laadittavien toimenpideohjelmien valmistelun yhteydessä.

Helsingin liikkumisen kehittämisohjelma on valmisteltu kaupunkisuunnitteluviraston johdolla eri hallintokuntien ja muiden viranomaisten yhteistyönä. Kehittämisohjelman valmistelun aikana on lisäksi järjestetty tilaisuuksia joihin kutsuttiin sidosryhmien edustajia ja asukkaita.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin strategiaohjelmassa vuosille 2013–2016 on esitetty, että liikkumista ja liikennettä koskevien eri toimenpidealueiden tavoitteet ja valinnat yhdensuuntaistetaan laatimalla Helsingin kokonaisvaltainen liikenteen kehittämisohjelma.

Helsingin liikkumisen kehittämisohjelmaa on valmisteltu kaupunkisuunnitteluviraston johdolla alkuvuodesta 2013 alkaen. Kehittämisohjelma pyrkii vastaamaan Helsingin strategiaohjelmassa, kaupungin muissa strategisisissa ohjelmissa sekä seudullisissa suunnitelmissa liikenteelle ja liikkumiselle asetettuihin korkean tason tavoitteisiin. Helsingin liikkumisen kehittämisohjelman keskeisiä

lähtökohtia ovat kaupungin kasvu, strategiaohjelman tavoitteet ja valmisteilla olevan yleiskaavan visio.

Ohjelman valmistelun jälkeen on valmistunut yleiskaavan luonnos, Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ 2015) luonnos, Helsingin seudun maankäyttösuunnitelman (MASU 2050) luonnos sekä Helsingin seudun asuntopolitiikan (Asuntopolitiikka 2015) luonnos. Lisäksi kaupunginhallitus on keväällä 2014 antanut lausunnon liikenne- ja viestintäministeriölle oikeudenmukaista ja älykästä liikennettä – loppuraportista. Koska suunnittelu ympäristössä on tapahtunut monia muutoksia liikkumisen kehittämissuunnitelman luonnoksen valmistelun jälkeen, on ohjelman linjauksia tarkasteltava alustavina.

Ohjelman valmistelussa on pyritty ennakoimaan Helsingin kaupungin ja sitä ympäröivän seudun kasvun vaikutuksia liikennejärjestelmän toimivuuteen asukkaiden ja elinkeinoelämän kannalta ja pyritty löytämään tapoja kaupungin elinvoimaisuuden ja asukkaiden arjen sujuvuuden turvaamiseksi liikennesuunnittelun keinoin.

Helsingin väkiluvun on arvioitu nousevan vuoteen 2050 mennessä 860 000 asukkaaseen ja koko seudun väkiluvun 2 miljoonaan. Uudet asukkaat ja työpaikat tuottavat lisää liikennettä, joka kuormittaa koko seutua, mutta erityisesti jo nykyisin ruuhkautunutta Helsingin niemeä. Helsingin seudun liikennejärjestelmätyö HLJ 2011:n yhteydessä tehdyissä skenaario- ja ennustetarkasteluissa on arvioitu, että vuoteen 2035 mennessä henkilöautoilla ja joukkoliikenteellä tehtyjen matkojen määrä Helsingin sisäisessä liikenteessä kasvaa noin viidenneksellä ja Helsingin ja muun pääkaupunkiseudun välisten matkojen määrä noin kolmanneksella. Tarkastelujen perusteella joukkoliikenteen osuus laskee jopa Helsingin sisäisillä matkoilla, vaikka HLJ 2011:n luonnoksessa esitetyt toimenpiteet toteutettaisiin. Helsingin keskustasta tehtyjen tarkastelujen (Helsingin kantakaupungin autoliikenteen kehittyminen, kaupunkisuunnittelulautakunta 12.3.2013) mukaan kantakaupungin liikenneverkon kuormitus tulee jatkossa kasvamaan merkittävästi muun muassa kantakaupungin maankäytön tiivistymisestä johtuen (Jätkäsaari, Hernesaari, Kalasatama, Koivusaari, Keski-Pasila ym.).

Helsingin strategiaohjelman 2013–2016 mukaan Helsingin kaupunkirakennetta tiivistetään hyvien joukkoliikenteen yhteyksien varten. Kaupunkirakenteen tavoitteeksi asetetaan energiatehokkuus. Kaupungin keskustan asema turvataan panostamalla alueen viihtyisyyteen, elävyyteen ja hyvään saavutettavuuteen eri liikennemuodoilla. Kantakaupungin liikenteen toimivuus turvataan. Kaupunginosien keskusten vetovoimaisuutta vahvistetaan panostamalla niiden monipuolisuuteen, viihtyisyyteen ja eri toimintojen

limittymiseen. Julkista kaupunkitilaa kehitetään. Palveluiden ja työpaikka-alueiden saavutettavuutta parannetaan kehittämällä joukkoliikenneyhteyksiä sekä kävely- ja pyörätieverkostoja. Painopistealueena ovat erityisesti poikkittaiset joukkoliikenneyhteydet ja raideliikenteen asemanseudut.

Strategiaohjelma asettaa haastavia tavoitteita kestävän liikkumisen edistämiseksi: kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuutta liikenteestä kasvatetaan prosenttiyksiköllä vuosittain eli 4 prosenttiyksikköä valtuustokauden aikana. Jalankulku- ja pyöräilyverkostojen jatkuvuutta ja turvallisuutta parannetaan. Terveyttä edistävää liikuntaa lisätään ja liikkumattomuutta vähennetään.

Valmisteilla olevan yleiskaavan vision mukaan Helsinki on vuonna 2050 monikeskustainen verkostokaupunki, jossa tiivis kaupunkimainen asutus on keskittynyt useisiin laajentuviin kaupunkikeskustoihin, joissa on asuntojen ja työpaikkojen lisäksi myös kattava palvelutarjonta. Kaupungin sisäinen, kansallinen ja kansainvälinen saavutettavuus perustuvat ensisijaisesti nopeisiin ja tehokkaisiin julkisen liikenteen yhteyksiin. Kävely, pyöräily ja joukkoliikenne muodostavat autoilulle aidosti kilpailukykyisen vaihtoehdon. Visiossa on tunnistettu, että liikennejärjestelmä vaikuttaa voimakkaasti kaupungin kehitykseen ja rakenteen tiivistämisen edellytyksiin. Vastaavasti kaupunkirakenteen tiivistyminen lisää kestävien kulkutapojen kilpailukykyä, joten liikennejärjestelmän tehokkuuden kasvu ja kaupungin tiivistäminen tukevat toisiaan.

Tiivis kaupunkirakenne vaatii tehokkaan liikennejärjestelmän, joka pystyy liikuttamaan mahdollisimman paljon ihmisiä ja tavaroita mahdollisimman pienessä tilassa. Henkilöautolla on tärkeä rooli myös kaupungissa, mutta henkilöautoilun toimivuus suurkaupungissa edellyttää, että useimmat valitsevat jonkin toisen kulkutavan. Kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteeseen panostaminen on myös henkilöautoilun ja elinkeinoelämän kuljetusten toimivuudelle välttämätöntä.

Liikkumisen kehittämisohjelmassa määritellyt tavoitteet

Liikkumisen kehittämisohjelmassa on määritelty Helsingin liikennejärjestelmälle kahdeksan tavoitetta. Tavoitteet perustuvat edellä mainittuihin strategisiin lähtökohtiin. Tavoitteena on varmistaa asukkaiden ja työssäkävijöiden arjen liikkumisen sujuvuus ja toimivuus samalla, kun ajoneuvoliikenteen haittavaikutuksia vähennetään. Elinkeinoelämän menestyksen tukemiseksi tavaraliikennettä tehostetaan ja työvoiman ja asiakkaiden liikkuvuutta parannetaan. Kaupungin vetovoimaisuuden ja kilpailukykyyn parantamiseksi

kaupunkitilan viihtyisyyttä kehitetään. Kaupungin kasvun vaatimuksiin ja ilmastotavoitteisiin vastataan tehostamalla tilan ja muiden resurssien käyttöä.

Tavoitteet on jaettu kolmeen teemaan: sujuva arki, elinvoima ja resurssitehokkuus.

Sujuva arki

Saavutettavuus kestävällä liikennemuodoilla nostetaan kilpailukykyiseksi autoliikenteen saavutettavuuden kanssa arjen matkoilla.

Matka-ajat ovat ennustettavia kaikilla kulkutavoilla.

Liikennesuunnittelun valinnoilla vähennetään liikennejärjestelmän asukkaille aiheuttamia haittoja.

Elinvoima

Varmistetaan työvoiman ja työpaikkojen sekä kuluttajien ja kaupan kohtaaminen.

Viihtyisät katutilat luovat edellytykset vilkkaalle kaupunkielämälle ja urbaanille liiketoiminnalle.

Tavaraliikennettä tehostetaan ja jakelun kustannuksia vähennetään yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa.

Resurssitehokkuus

Liikennejärjestelmän suunnittelua ohjaa resurssien tehokas käyttö ja kaupungin toiminnalliset tarpeet.

Ohjataan liikenteen kasvu kestäviin kulkutapoihin.

Liikkumisen kehittämisohjelmassa määritellyt toimintalinjaukset

Tavoitteiden ja nykytilan kuvauksen pohjalta on muodostettu toimintalinjaukset, jotka ohjaavat liikennesuunnittelua pitkäjänteisesti kohti tavoitetilaa. Toimintalinjaukset on jaettu neljään teemaryhmään.

Liikennejärjestelmän toimivuus

1. Tehostetaan liikennejärjestelmän käyttöä liikenteen ohjauksella ja tietopohjaisella ohjauksella. Edistetään liikkumisen tarjoamista palveluna.
2. Huolehditaan tavaraliikenteen terminaalien hyvästä saavutettavuudesta ja terminaalien välisistä hyvistä liikenneyhteyksistä.
3. Kehitetään liikenteen hinnoittelua siihen suuntaan, että kysynnän ja tarjonnan määrä tasapainottuu.

4. Lasketaan ajonopeuksia liikenteen häiriöherkkyyden ja liikennemelun vähentämiseksi ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Keskusta-alueet

5. Kaupunkikeskustat suunnitellaan ihmisten mittakaavaan: kaupunkitila suunnitellaan kokonaisuutena ja huolehditaan kävely-yhteyksien jatkuvuudesta, virikkeisyydestä, esteettömyydestä ja turvallisuudesta.
6. Keskusta-alueiden katuverkoille järjestetään parhaiden käytäntöjen mukaiset pyöräilyolosuhteet.
7. Ajoneuvoliikenteen määrä, nopeus ja pysäköinti mitoitetaan ympäröivän kaupungin mukaan niin, että keskustojen vetovoima kasvaa.
8. Tehostetaan kaupunkijakelua yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa mm. toteuttamalla jakelun ohjausta tukeva tietojärjestelmä, varmistamalla soveltuvat lastauspaikat ja säätelemällä toiminta-aikoja ja kaluston laatua.

Keskusten väliset runkoyhteydet

9. Joukkoliikenteen runkolinjastosta tehdään selkeä ja sujuva kokonaisuus, jolle taataan ruuhkista riippumaton kulku ja vaihdot suunnitellaan kokonaisuutena.
10. Joukkoliikenteen keskeiset vaihtopaikat suunnitellaan käyttäjälähtöisesti ja niiden lähisaavutettavuutta kaikilla kulkutavoilla parannetaan.
11. Toteutetaan pyöräliikenteen runkoyhteysverkko.
12. Kehitetään liikenneverkkoa niin, että tuetaan kaupungin tiivistymistä.

Suunnittelukäytännöt

13. Hankkeiden arviointia kehitetään niin, että otetaan huomioon maankäyttövaikutukset ja kaupungin toiminnalliset tarpeet.
14. Muodostetaan ja ylläpidetään rahoitukseltaan realistista pitkän aikavälin toimenpideohjelmia.

15. Liikennejärjestelmän suunnittelu ja päätöksenteko perustetaan strategiaan tavoitteisiin ja taloudellisten toteutusmahdollisuuksien arviointiin.
16. Seutu- ja viranomaisyhteistyöllä parannetaan yhteisten tavoitteiden toteuttamismahdollisuuksia.

Kehittämishjelmassa ei määritellä varsinaisia toimenpiteitä tai hankkeita, vaan se toimii pohjana tulevien toimenpideohjelmien laadinnassa.

Helsingin liikkumisen kehittämishjelma on laadittu vuorovaikutteisesti. Painopisteenä on ollut erityisesti vuorovaikutus lähihallintokuntien kanssa ja kaupunkisuunnitteluviraston sisällä. Kehittämishjelman laadinnan kuluessa on järjestetty useita työpajoja ja muita tilaisuuksia. Kehittämishjelman tavoitteista ja toimintalinjauksista järjestettiin yhteiset työpajat rakennusviraston, talous- ja suunnittelukeskuksen, ympäristökeskuksen, HKL-liikelaitoksen ja Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän (HSL) kanssa. Toimintalinjauksista pidettiin työpaja seudullisille viranomaistahoille. Työn ohjausryhmään on kuulunut HSL:n liikennejärjestelmäosaston edustaja ja kehittämishjelman tavoitteet ovat yhdensuuntaiset Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnittelun (HLJ) tavoitteiden kanssa. Valmistelun aikana järjestettiin myös kaksi tilaisuutta, joihin kutsuttiin sidosryhmien edustajia ja asukkaita. Lisäksi työtä on esitelty kahdesti Helsingin seudun kauppakamarin edustajille.

Liikkumisen kehittämishjelman käsittely

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 26.11.2013 merkitä tiedoksi raporttiluonnoksen "Helsingin liikkumisen kehittämishjelma" ja osaltaan hyväksyä luonnoksen alkuvuonna 2014 tapahtuvan viimeistelyn pohjaksi. Lautakunta lähetti luonnoksen kaupunginhallitukselle lausuntojen pyytämistä varten.

Lautakunta teki ehdotuksensa kaupunginhallitukselle äänestyksen jälkeen. Äänestyksen sisältö ilmenee päätöshistoriasta.

Kaupunginhallitus pyysi lausunnot Autoliitto ry:ltä, Enemmistö ry:ltä, Helsingin invalidien yhdistys ry:ltä, Helsingin kuljetusyrittäjät ry:ltä, Helsingin Luonnonsuojeluyhdistykseltä, Helsingin Polkupyöräilijät ry:ltä, Helsingin seudun liikenne kuntayhtymältä (HSL), Helsingin taksiautoilijat ry:ltä, Helsingin yrittäjät ry:ltä ja Uudenmaan ELY-keskukselta. Lisäksi pyydettiin viraston tai lautakunnan/johtokunnan lausuntoa rakennusvirastolta, ympäristökeskukselta ja kiinteistövirastolta sekä Liikennelaitos liikelaitokselta (HKL).

Määräaikaan mennessä lausunnot saatiin Uudenmaan ELY-keskuksesta, HSL:ltä, Helsingin kuljetusyrittäjät ry:ltä, Helsingin Taksiautoilijat ry:ltä, Helsingin yrittäjät ry:ltä, Helsingin seudun kauppakamarilta, Stockmann Oyj Abp:ltä ja Autoliitto ry:ltä sekä HKL-liikelaitoksen johtokunnalta, yleisten töiden lautakunnalta ja ympäristölautakunnalta. Kiinteistövirasto/kiinteistölautakunta ei antanut asiasta pyydettyä lausuntoa.

Lausunnoissa kommentoitiin mm. kehittämisohjelman tavoitteita, kulkutapojen priorisointia ja tavoitteiden ja toimintalinjausten mahdollisia ristiriitoja, liikenteen hinnoittelua, seutuyhteistyötä ja seudullisuutta, sekä liikkumisen ohjausta. Kommentteja esitettiin myös toimintalinjausten muotoilusta, aikakustannuksista ja seurantamittareista. Lisäksi joissakin lausunnoissa nostettiin esiin kysymyksiä, jotka on käsitelty tai käsitellään muissa selvityksissä. Lausunnoissa esitettyihin kommentteihin ja toiveisiin on vastattu yksityiskohtaisesti liitteenä olevassa vastineessa. Lausunnot olivat pääosin myönteisiä. Kielteisissä kommentteissa mm. kritisoitiin kestävien liikkumismuotojen priorisointia suhteessa henkilöautoiluun.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 3.6.2014 antaa kaupunginhallitukselle liitteen mukaisen vastineen liikkumisen kehittämisohjelman luonnoksesta saatuihin lausuntoihin ja muihin kannanottoihin ja lähettää liikkumisen kehittämisohjelman kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi. Lautakunta katsoi lausuntoja ja kannanottoja käsitellessään, etteivät ne edellytä muutoksia liikkumisen kehittämisohjelmaan.

Kaupunginkansliassa asiaa on valmisteltu yhteistyössä talous- ja suunnitteluosaston sekä elinkeino-osaston kanssa. Kommenteissa on katsottu, että liikkumisen kehittämisohjelmassa esitettyjä linjauksia tulisi pitää alustavina kun otetaan huomioon valmisteilla olevat kaupungin ja seudun maankäyttöön ja liikenteen suunnitteluun liittyvät strategiset linjaukset. Toimenpideohjelman linjauksiin kohdistuvissa kommentteissa on korostettu pääkeskuksen kilpailukyvyyn kehittämistä ja katsottu, että sen rooli elinkeinoelämän pääkeskuksena edellyttää hyvää saavutettavuutta kaikilla liikennemuodoilla. Elinkeinoelämän tarpeiden ja kaikkia väestöryhmiä palvelevan joukkoliikenteen tulee nousta ohjelman toimintatapalinjauksissa järjestyksessä korkeammalle. Joukkoliikenteen runkolinjaston jatkovalmistelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset ajoneuvoliikenteen sujuvuuteen joukkoliikennekaistoja suunniteltaessa. Elinkeino-osasto on lisäksi nostanut esiin kansainvälisen saavutettavuuden merkityksen ja katsonut, että liikennejärjestelmän tavoitteisiin ja toimintalinjauksiin tulisi lisätä viides aihealue "Kaupungin ulkoinen saavutettavuus".

Päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen mukainen kuitenkin niin, että Helsingin liikkumisen kehittämisohjelma esitetään merkittäväksi tiedoksi ja että ohjelmassa esitetyt tavoitteet ja toimintalinjaukset esitetään hyväksyttäväksi ohjeellisina noudatettavaksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Raporttiluonnos: Helsingin liikkumisen kehittämisohjelma
- 2 Lausunnot
- 3 Vastineet Liikkumisen kehittämisohjelman luonnoksen lausuntoihin ja muihin kannanottoihin

Otteet

Ote

Otteen vastaanottajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kiinteistövirasto
Liikennelaitos -liikelaitos (HKL)
Rakennusvirasto
Talous- ja suunnitteluosasto
Ympäristökeskus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.01.2015 § 33

HEL 2013-013534 T 08 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

07.01.2015 Pöydälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

12.01.2015

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Korvataan päätösehdotus (kappale 1) seuraavalla kappaleella:

"Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi liitteenä olevan Helsingin liikkumisen kehittämisohjelma -asiakirjan, ja lähettää sen asianomaisille hallintokunnille ja laitoksille toiminnassaan noudatettavaksi."

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle ennen jäsen Oskalan vastaehdotuksen käsittelyä.

15.12.2014 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 03.06.2014 § 179

HEL 2013-013534 T 08 00 00

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle liitteen mukaisen vastineen liikkumisen kehittämisohjelman luonnoksesta saatuihin lausuntoihin ja muihin kannanottoihin.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti lähettää liikkumisen kehittämisohjelman kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi.

26.11.2013 Ehdotuksen mukaan

19.11.2013 Pöydälle

05.11.2013 Pöydälle

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Lauri Kangas, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37455
lauri.kangas(a)hel.fi

Hanna Strömmer, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37106
hanna.strommer(a)hel.fi

Anna Pätynen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37110
anna.patynen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 27.03.2014 § 57

HEL 2013-013534 T 08 00 00

Esitys

Liikennelaitos –liikelaitoksen johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Kaupunkisuunnitteluviraston laatima luonnos Helsingin liikkumisen kehittämisohjelmasta on laaja ja monipuolinen strateginen selvitys. HKL näkee tällaisten pitkällä aikavälille tehtävien selvitysten olevan tärkeitä toiminnan ohjauksen kannalta ja kannustaa siksi jatkamaan suunnittelua tehdyn selvityksen pohjalta.

Liikkumisen kehittämisohjelman tavoitteet ovat yleviä: helsinkiläisten helppo arki, Helsingin elinvoimaisuus ja liikkumisen resurssitehokkuus. Liikkumisen kehittämisohjelma sisältää olennaiset liikkumiseen vaikuttavat ratkaisut; kaupungin ja sen asukkaiden eri toimintojen sijoittuminen ja niihin liittyvä liikkuminen. Valitut toimintalinjaukset kestävien liikkumismuotojen ja liikkumisen luotettavuuden lisäämiseksi kulkumuodosta riippumatta voidaan katsoa olevan hyviä.

HKL joukkoliikenteen tuottajana tulee osallistumaan etenkin kaupunkiraideliikenteen liikkumispalveluiden tuottamiseen. Helsingin yleiskaavan visiossa on todetaan tulevaisuuden usean keskuksen kaupungin liikkumisen perustuvan verkostomaiseen raideliikenteeseen. Toteutusmallina on pidetty metron, junien ja pikaraitioteiden verkostoa, joka muodostaisi runkolinjaverkon keskusten välille.

Liikkumisen kehittämisohjelmassa ei mainita juuri raitiotieverkon ja raitiotiejärjestelmän kehittämistä yhtenä liikkumisen kehittämistoimenpiteenä. HKL näkee, että visioidun ja Helsingin strategian mukaisen raideliikenteen verkoston kehittäminen edellyttää raitioliikenteen entistä parempaa huomioimista suunnittelun kaikissa vaiheissa. Jotta raitiovaunuliikenteellä voidaan toteuttaa vision mukaista runkolinjojen liikennettä, on Helsingin raitiovaunujärjestelmää etenkin runkolinjaosuuksilla kehitettävä kohti pikaraitiotietä. HKL olisi näin suonut myös liikkumisen kehittämisohjelmassa tehdyn painotuksia myös joukkoliikenteen runkolinjaverkon toteutustavan suhteen.

06.03.2014 Pöydälle

Esittelijä

yksikön johtaja
Juha Saarikoski

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, projektipäällikkö, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 18.03.2014 § 117

HEL 2013-013534 T 08 00 00

Päätös

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Liikkumisen kehittämisohjelman laatimisessa on ollut laaja sidosryhmäyhteistyö ja sitä on työstyetty vuorovaikutteisesti eri hallintokuntien kanssa. Rakennusviraston edustajat ovat osallistuneet hallintokuntayhteistyöhön tarkoitettuihin työpajoihin.

Kehittämisohjelma painottuu kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edistämiseen ja muun ajoneuvoliikenteen kasvun hillitsemiseen. Valittu arvoperusta on yhtenevä kaupungin strategiaohjelman linjausten kanssa ja sikäli perusteltu. Ohjelman toimintalinjausten priorisoinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota jalankulun ja joukkoliikenteen yhteensovittamiseen siten, että niiden muodostamasta matkaketjusta tulee mahdollisimman mukava ja sujuva (kulkuyhteydet pysäkeille, pysäkki- ja terminaalijärjestelyt, joukkoliikenteen verkkojärjestelyt). Kehittämisohjelman suunnittelun yleisen periaatteen mukaan kävelijöiden tarpeista tulee huolehtia ensimmäisenä. Jalankulun asema tulee myös toimintalinjauksissa nostaa samalle tasolle kuin pyöräilyolosuhteet ja joukkoliikenteen runkolinjaston sujuvuus.

Liikkuminen niin jalan, polkupyörällä, julkisilla liikennevälineillä kuin henkilöautolla on kokonaisuus, joka käsittää teknisten ratkaisujen ohella katuverkon toimivuuden varmistamisen kaikissa olosuhteissa. Yleisten alueiden ylläpidon tärkeys ja rooli puuttuvat toimenpiteiden taustalta. Ylläpidon asettamat reunaehdot tulisi huomioida reittien ja katutilan käytön suunnittelussa jo mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Liikennejärjestelmän toimivuus on melko riippuvainen yleisten alueiden ylläpidosta, etenkin talvella. Häiriöherkkyyteen ja joukkoliikenteen luotettavuuteen vaikuttavat erityisesti ajoratojen talvihoito ja kunto. Liian tiukasti mitoitettujen joukkoliikenteelle osoitetun ajoradat kaventuvat talvisin hankaloittaen bussien liikennöitävyyttä ja samalla vaarantaen liikenneturvallisuutta.

Mahdollinen liikenteen hinnoittelun kehittäminen (joukkoliikenteen tariffit, pysäköintimaksut, sujuvuusmaksut) henkilöautoliikenteen määrän säätelemiseksi tulee suunnata riittävän laaja-alaisesti, jotta

säätelyn vaikutukset kohdistuvat tasapainoisesti. Suunnittelua tulee tehdä koko liikennejärjestelmän kautta, missä on samanaikaisesti huomioitu myös liityntäpysäköinti ja pyöräily joukkoliikenteen ohella. Muutoinkin toimintalinjaa tulee arvioida rinnan mahdollisen tiemaksujärjestelmän kehittämisen kanssa.

Huolto- ja jakeluliikenteen toimintaedellytysten varmistaminen on etenkin keskusta-alueiden toimivuuden ja viihtyisyyden elinehto. Vallitsevan sekasortoisuuden vähentäminen tulee nostaa keskeiseksi toimintalinjaksi, koska siinä saavutettavat parannukset paitsi säästävät jakelukustannuksia heijastuvat suotuisasti myös jalankulun ja pyöräilyn mahdollisuuksiin. Jakeluliikennettä voitaisiin tehostaa esimerkiksi yritysten tavaran vastaanottoaikoja kehittämällä. Laadukkaalla kalustolla ja ilta- tai yöaikaisella jakelulla niihin soveltuvissa liikkeissä saataisiin aamupäivän jakeluruuhkaa helpotettua.

Toimenpiteiden toteutuminen vaatii ensisijaisesti suurta liikennekulttuurin ja ajattelutavan muutosta kaikissa liikkujissa. Tähän asiaan panostaminen viestinnän ja markkinoinnin keinoin tulisi olla yksi ohjelman tärkeimmistä toimenpiteistä. Pelkästään toteutetun infran avulla ei voida ohjata ihmisiä liikkumaan ympäristöystävällisemmin ja toiset paremmin huomioon ottavammin.

Pyöräilyn ja jalankulun lisääminen vaatii hyvän reitistön lisäksi ylläpidon parantamista. Vaikka reitistö olisi kuinka hyvä tahansa, jos sen hoitoon ei voida talvella riittävästi varautua, niin kulkumuotojen saavutettavuus heikkenee oleellisesti. Jalankulun ja pyöräilyn käytettävyyttä vähentää myös katupölyn ja pakokaasupäästöjen aiheuttama huono ilmanlaatu. Tähän tulee suunnittelussa ja ylläpidossa paneutua, erityisesti katukuiluissa.

Yleiskaavan visiot tiiviimmästä kaupunkitilasta lisäävät kulutusta ja ylläpidon tarvetta. Kehittämissuunnitelmassa halutaan investoida laadukkaaseen kaupunkiympäristöön. Myös ylläpidon resurssit tulee huomioida, ettei kaupunkiympäristö pääse rapautumaan rahoituksen puutteessa ennen suunnitellun elinkaarensa mukaista uudistamistarvetta tai joiltakin osin loppua.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa kehittämissuunnitelman luonnoksen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin.

Käsittely

18.03.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutokset: Siirretään lausuntoehdotuksen seitsemäs kappale ehdotuksen neljänneksi kappaleeksi.

12.01.2015

Korvataan ehdotuksen kolmannen kappaleen viimeinen virke seuraavasti: "Kehittämishjelman suunnittelun yleisen periaatteen mukaan kävelijöiden tarpeista tulee huolehtia ensimmäisenä. Jalankulun asema tulee myös toimintalinjauksissa nostaa samalle tasolle kuin pyöräilyolosuhteet ja joukkoliikenteen runkolinjaston sujuvuus."

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi
Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 18.03.2014 § 101

HEL 2013-013534 T 08 00 00

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle Helsingin liikkumisen kehittämishjelman luonnoksesta seuraavan lausunnon:

On erittäin myönteistä, että kaupunkisuunnitteluvirasto on laatinut kokonaisvaltaisen ja korkeatasoisen liikkumisen kehittämishjelman, joka korostaa selkeästi liikennesuunnittelun tulevia painopistealueita.

Ohjelmassa esiin nostetut tavoitteet ja korostukset ovat hyvin kannatettavia, erityisesti ohjelman kantava ajatus liikennejärjestelmien kehittämisestä kestäväällä tavalla liikenteen hiilidioksidi- ja pakokaasupäästöt sekä melu huomioiden. On lisäksi tärkeää, että liikennemuotojen hierarkiassa jalankulku ja pyöräily on nostettu ensimmäisiksi ja henkilöautoliikenne tulee vasta joukkoliikenteen jälkeen.

Kehittämishjelmassa on tunnistettu, että ennustevetoinen suunnittelu johtaa herkästi ennusteiden toteutumiseen, joten liikennesuunnittelun periaatteeksi kannattaa valita sen sijaan tavoitevetoisuus. Helsingin ja koko seudun liikkumistarve tulee kasvamaan lähivuosina ja - vuosikymmeninä huomattavasti uusien asuin- ja työpaikka-alueiden myötä. On erittäin tärkeää asettaa tehokkaat toimenpiteet hiilidioksidipäästöjen vähentämisen- ja kestävien kulkutapojen edistämistavoitteiden saavuttamiseksi sekä liikenteen ilmanlaatu- ja meluhaittojen torjumiseksi. Kehittämishjelmassa tulisi myös huomioida alueen laivaliikenteen ja lentoliikenteen tarpeet ja vaikutukset. On

tärkeää, että pääkaupunkiseudun sisäisen liikenteen kokonaisuuteen verrattuna suhteelliselta liikennemääriltään vähäiset mutta käytännössä alueen toimintaan merkittävästi vaikuttavat liikennemuodot huomioidaan riittävästi. Tällaisina kysymyksinä nousevat esimerkiksi helikopterikenttien sijoittuminen alueelle, pienkonekenttäjärjestelyt, mahdolliset vesijoukkoliikenteen järjestelyt tai henkilö- ja tavaraliikenne satamiin.

Toimenpideohjelma ja linkittyminen muihin ohjelmiin

Kehittämisohjelman tarkoituksena on konkretisoida muun muassa Helsingin strategiaohjelmassa, kaupungin muissa strategisissa ohjelmissa sekä seudullisissa suunnitelmissa liikkumiselle ja liikenteelle asetettuja tavoitteita. Ohjelmassa ei kuitenkaan esitetä varsinaisesti käytännön toimenpiteitä. Olisikin tärkeää laatia pikaisesti toimenpide- tai toteuttamisohjelma, johon toimenpiteet konkretisoidaan sekä aikataulutetaan ja vastuutetaan, jotta varmistetaan tavoitteiden toteutuminen käytännössä. Toteuttamisohjelmassa tulisi tunnistaa lyhyen ja pitkän aikavälin toimet sekä kustannusvaikutukset.

On hyvin tärkeää, että ohjelma linkittyy kiinteästi muihin ohjelmiin ja suunnitelmiin, joissa on esitetty samansuuntaisia tavoitteita. Parhaillaan Helsingin kaupungilla on ympäristökeskuksen koordinoimana meneillään selvitys siitä, kuinka kaupunki saavuttaa tavoitteensa vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 30 % vuoteen 2020 mennessä vuoden 1990 tasosta. Selvitys valmistuu huhtikuussa 2014, ja siihen on tulossa useita liikennettä ja liikkumista koskevaa toimenpidettä. Näitä toimenpiteitä olisi hyvä linkittää liikkumisen kehittämisohjelmaan tai sen mahdolliseen toimenpideohjelmaan.

Tulisi varmistua, että myös muualla kirjatut tavoitteet ovat tämän ohjelman tavoitteiden kanssa yhteismitallisia. Ohjelman sivulla 38 on mainittu, että ongelmaksi voi tulla yhteisistä tavoitteista sopiminen ja mahdollinen ristiriitaisuus muiden kuntien tai valtion eri organisaatioiden edustamien tavoitteiden kanssa. Olisi hyvin tärkeää tunnistaa nämä mahdolliset ristiriidat ennen toteutusvaihetta.

Kehittämisohjelman lopullisessa versiossa olisi hyvä olla prosessinkuvaus eli kuvaus siitä miten liikkumisen kehittämisen toimenpiteiden toteuttaminen tulee jatkumaan.

Tavoitteiden toteutumisen turvaaminen

Ympäristölautakunta pitää erittäin kannatettava tavoitteena sitä, että kokonaismatkamäärän kasvu tullaan ohjaamaan kokonaisuudessaan julkiseen liikenteeseen sekä kävelyyn ja pyöräilyyn. Tavoitteen

saavuttaminen vaatii kuitenkin erittäin voimakkaita toimia ja panostusta erityisesti joukkoliikenteen kehittämiseen.

Ympäristölautakunta ilmaisee huolensa siitä, kuinka pyörä- ja joukkoliikenteen kehittämisen toimet pystytään tulevana vuosina toteuttamaan ja kuinka kaupungin investointikatto vaikuttaa tähän. Investointimäärärahojen riittämisen turvaaminen onkin ensiarvoisen tärkeää esitettyjen tavoitteiden toteutumiseksi. Siltä varalta, että kaikki merkittävät, erityisesti raideliikennettä edistävät hankkeet eivät mahdu investointiraamiin, olisi syytä arvioida myös väliaikaisratkaisujen vaikuttavuutta ja toteutettavuutta.

Helsingin seudun asukas- ja työpaikkamäärät kasvavat tulevana vuosikymmeninä merkittävästi. Jotta liikkumistarve saataisiin suunnattua kestäviin kulkumuotoihin, tulisi varmistua että joukkoliikenteen ja erityisesti raideliikenteen kapasiteetti on myös tulevaisuudessa riittävä.

Seuranta

On hienoa, että kehittämissuunnitelmassa on jo huomioitu tavoitteiden seuranta. Toimenpidesuunnitelmassa tulisi seurantamittarit kuitenkin määrittellä tarkemmin. Ilmanlaadun seuranta voisi olla yksi mittari, jolla seurataan liikenteen kasvua ja sen ohjautumista kestäviin kulkutapoihin sekä terveysvaikutuksia. Ilmanlaatua mitataan kattavasti pääkaupunkiseudulla HSY:n toimesta.

Kaupunkirakenteen tiivistäminen

Maankäytön tiivistäminen on perusteltua, jotta muun muassa liikkumisen kysyntää on mahdollista vähentää ja kestävien liikkumismuotojen tarjontaa samalla lisätä. Nämä yhdessä vaikuttavat positiivisesti liikkumisen energiankulutukseen, hiilidioksidipäästöihin, ilmanlaatuun ja meluun. Ympäristölautakunta kuitenkin korostaa, että tiivistämisessä ja vilkkaiden väylien varsille asuntoja kaavoitettaessa tulee aktiivisesti huomioida asukkaiden altistumisen vähentäminen ilman epäpuhtauksille ja melulle.

Suurien väylien muuttaminen bulevardimaisemmiksi ja ajonopeuksien laskeminen ovat kannatettavia suunnitelmia. Tällöin tulee kuitenkin huolehtia siitä, ettei liikenne pääse ruuhkautumaan. Se lisäisi liikenteen päästöjä sekä ilmanlaatu- ja meluhaittoja. Ruuhkautuminen voisi johdattaa liikennevirtoja ja sitä kautta myös päästöjä ja muita haittoja pienemmille asuinalueiden kaduille.

Ilmanlaatu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Ympäristölautakunta pitää myönteisenä, että taustatietoa on koottu ohjelmaan runsaasti. Selkeyden ja luettavuuden vuoksi taustat, nykytilat ja trendit olisi hyvä esittää raportin alussa.

Nykytila-kappaleessa sivulla 42 todetaan, että ”ilmanlaatu on pääasiassa hyvä, vaikka ohjearvojen (ylityksiä) voikin tapahtua muun muassa katukuiluissa”. Kuitenkin nykytilanne on se, että eivät pelkästään ohjearvot, vaan lisäksi myös EU:n yhteinen, valtioneuvoston asetuksella asetettu typpidioksidipitoisuuden vuosikeskiarvopitoisuuden raja-arvo 40 µg/m³ ylittyy arviolta noin kahdeksan kilometrin katuosuuksilla Helsingin kantakaupungissa. Ylittymisen syynä ovat liikenteen päästöt. Erityisen kriittisiä paikkoja ilmanlaadun huononemiselle ovat vilkasliikenteiset katukuilut, joissa päästöt eivät pääse laimenemaan.

Kaupungin tulee huolehtia siitä, että pitoisuudet pysyvät raja-arvojen alapuolella. Uusia alueita, joilla ilmanlaadun raja-arvot ylittyvät, ei tule rakentaa. Tulisikin selvittää mahdollisuuksia vaikuttaa liikennesuunnittelulla siihen, ettei uusien katukuilumaisten väylien ilmansaastepitoisuudet nouse liian korkeiksi.

Helsinki on saanut raja-arvon saavuttamiselle jatkoaikaa EU:n komissiolta 1.1.2015 saakka. Ilmanlaadun mittaus- ja mallinnustulosten perusteella on ilmeistä, että pahimmissa katukuilussa raja-arvo ylittyy edelleen v. 2015, mistä Ympäristöministeriö ja Helsingin kaupunki joutuvat vastaamaan komissiolle ja mahdollisesti myös EY-tuomioistuimelle.

Ympäristölautakunta muistuttaa, että vaikka ajoneuvojen yksikköpäästöt tulevat todennäköisesti tulevaisuudessa laskemaan, aiheuttaa liikenne edelleen karkeitä hiukkasia eli ns. katupölyä sekä melua, joilla on merkittäviä terveyshaittoja. Lisäksi uusien ajoneuvojen todelliset mitatut päästöt eivät ole vastanneet toiveita, vaan esimerkiksi uuden raskaan kaluston suorat typpidioksidipäästöt ovat jopa vanhempia ajoneuvoja suurempia, ja uusien bensakäyttöisten henkilöautojen pienhiukkaspäästöt on havaittu hyvin korkeiksi. Puhtaamman tekniikan yleistymisen ei ole tapahtunut toivotussa aikataulussa. Kaupunki voisikin edistää vähäpäästöisen ja hiljaisen ajoneuvo- ja työkalukaluston lisääntymistä muun muassa kannustimin ja omalla esimerkillään.

Koska satamiin suuntautuvien rekkakuljetusten vaikutus kaupunkikeskustan ilmanlaatuun ja melutasoon on useilla alueilla merkittävä, olisi kehittämisohjelmassa esitettävä malleja näiden haittojen vähentämiseen. Rekkaliikenteen ja muun kuin matkustajaliikenteen Vuosaaren satamaan suuntaamisen lisäksi olisi

harkittava erilaisia liikenteen ajoitukseen liittyviä mahdollisuuksia siten, että erilaiset ruuhkahuiput eivät esiinny samanaikaisesti.

Linkittyminen yleiskaavatyöhön ja asemaakaavoitukseen

Liikennejärjestelmäratkaisut linkittyvät kiinteästi maankäytön suunnitteluun ja erityisesti uuden yleiskaavan valmisteluun. Monet maankäyttöratkaisut, kuten sisääntuloväylien ympäristöjen rakentaminen, ovat riippuvaisia liikennejärjestelmien muutoksista. Yleiskaavan visio perustuu raideliikenneverkkoon, joka yhdistää kaupunkikeskustat toisiinsa. Kehittämissuunnitelma koskee sekä maankäytön että liikenteen suunnittelua, joten tavoitteet ja toimet tulisi sovittaa yhteen yleiskaavatasolla.

Liikennejärjestelmän kehittämisen kannalta yleiskaava on keskeinen maankäytön suunnittelun väline. Kuitenkin myös asemakaavoituksen ja liikennesuunnittelun tiivis vuoropuhelu erityisesti vilkkaasti liikennöityjen alueiden kaavoituksessa olisi tärkeää. Nykyisin väylien varsien kaavoituksessa käytetään YTV:n (nyk. HSY) Liikenteen jäljet-julkaisussa esitettyjä suositus- ja minimietäisyyksiä, joilla pyritään vähentämään asukkaiden altistumista liikenteen päästöille. Koska yhdyskuntarakennetta tiivistettäessä ei aina ole mahdollista noudattaa näitä etäisyyksiä väylistä, tulisi selvittää muita keinoja, joilla altistumista ilmansaasteille ja melulle tiiviissä kaupunkirakenteessa vähennetään. Koska altistumisen vähentäminen ei suojaamalla ja muilla asemakaavoituksen keinoin ole aina riittävää, tulisi kartoittaa mahdollisuuksia liikennesuunnittelun erilaisin, innovatiivisinkin tapauskohtaisin ratkaisuin vaikuttaa itse päästölähteeseen eli autoliikenteeseen.

Varsinkin satamiin ja lentoasemille tai helikopterikentille suuntautuvan maaliikenteen ja niiltä lähtevän meri ja ilmaliikenteen ympäristövaikutukset (melu ja ilmanlaatu, ilmastovaikutukset) tulee arvioida suhteessa koko pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmän ja yleiskaavoituksen kokonaisuuteen. Vain esimerkkinä mainittakoon melkein Vuosaaren satamaan ulottuva metrolinjasto.

Uusilla alueilla joukkoliikenteen sekä jalankulun ja pyöräilyn tavoitteelliset kulkutapaosuudet tulisi asettaa huomattavasti keskimääräistä korkeammiksi.

Vaikutusten arviointi

Suunnittelukäytännöt –kappaleessa todetaan, että liikennehankkeiden arviointia kehitetään nykyisestä. Ympäristölautakunta pitää tätä erittäin tärkeänä. Olisi kuitenkin erittäin tärkeää huomioida vaikutusten arvioinnissa myös ympäristövaikutukset, kuten ilmanlaatuun vaikuttavat

päästöt sekä melu sekä vaikutukset ihmisten terveyteen. Ilmanlaadulla sekä melulla on osoitettu selvä yhteys sairastumisiin ja ennenaikaisiin kuolemiin. Tätä kautta niiden yhteiskuntataloudelliset vaikutukset ovat erittäin merkittäviä. Tiivis vuorovaikutus asukkaiden kanssa on liikenne- ja liikkumissuunnitelmien vaikutusten arvioinnissa hyvin oleellista.

Logistiikan kehittäminen

Logistiikan kehittäminen kantakaupungissa sekä koko Helsingin seudulla on välttämätöntä sekä ympäristöystävällistä että elinkeinoelämän kannalta. Onkin hienoa, että kaupunkisuunnitteluvirasto on käynnistänyt citylogistiikan kehittämisen yhteistyössä muiden hallintokuntien ja tiiviissä vuorovaikutuksessa elinkeinoelämän kanssa. Kaupungin oman kaluston logistiikka ja kaluston laatu linkittyvät kiinteästi tähän asiakokonaisuuteen. Sivulla 16 todetaan, että "Tavaraliikenteen tehostumista seurataan arvioimalla kuljetusten sujuvuutta ja täsmällisyyttä sekä käyttöastetta ja kaluston laatua." Toteamus jättää hieman epäselväksi, onko kyseessä yksityinen kuljetustoiminta vai myös kaupungin oma kalusto.

Keskusta-alueilla kuljetuksia varten voitaisiin innovatiivisesti harkita myös raitiokiskojen ja metroratojen käyttöä erilaisen tavara- ja konttiliikenteen kuljetuksien väylinä. Tulevaisuuden tarpeita varten asiaa olisi syytä selvittää.

Pyöräilyn edistäminen

Ympäristölautakunta pitää erittäin myönteisenä, että pyöräilyn kehittäminen on yksi painopistealue ja se on nostettu yhdenvertaiseksi kulkutavaksi autoliikenteen ja joukkoliikenteen kanssa. Pyöräteiden käyttäjien ei tulisi suoraan altistua vilkkaimpien liikenneväylien liikenteen aiheuttamille terveystaakkoille.

Palveluiden saavutettavuus

Kehittämissuunnitelmassa todetaan, että palveluiden sijoittelulla voidaan merkittävästi vaikuttaa eri kulkutapojen käytettävyyteen. Tämä on erittäin tärkeä näkökohta nykypäivänä palveluiden keskittämisen trendin vallitessa. Keskittäminen voikin lisätä huomattavasti liikkumistarvetta ja vaikeuttaa palveluiden saavutettavuutta erityisesti kävellen ja pyöräillen.

Käsittely

18.03.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Merja Kurki-Suonio: kohta 13 ...kaavoitettaessa tulee aktiivisesti...

Vastaehdotus:

Timo Pyhälähti: Kappaleen 4 jälkeen

Kehittämishjelmassa tulisi myös huomioida alueen laivaliikenteen ja lentoliikenteen tarpeet ja vaikutukset. On tärkeää, että pääkaupunkiseudun sisäisen liikenteen kokonaisuuteen verrattuna suhteelliselta liikennemääriltään vähäiset mutta käytännössä alueen toimintaan merkittävästi vaikuttavat liikennemuodot huomioidaan riittävästi. Tällaisina kysymyksinä nousevat esimerkiksi helikopterikenttien sijoittuminen alueelle, pienkonekenttäjärjestelyt, mahdolliset vesijoukkoliikenteen järjestelyt tai henkilö- ja tavaraliikenne satamiin.

Kannattajat: Leo Stranius

Vastaehdotus:

Timo Pyhälähti: Kappaleen 24 jälkeen omaksi kappaleekseen:

Keskusta-alueilla kuljetuksia varten voitaisiin innovatiivisesti harkita myös raitiokiskojen ja metroratojen käyttöä erilaisen tavaraj- ja konttiliikenteen kuljetuksien väylinä. Tulevaisuuden tarpeita varten asiaa olisi syytä selvittää.

Kannattajat: Leo Stranius

Vastaehdotus:

Timo Pyhälähti: Kappaleen 19 jälkeen omaksi kappaleekseen

Koska satamiin suuntautuvien rekkakuljetusten vaikutus kaupunkikeskustan ilmanlaatuun ja melutasoon on useilla alueilla merkittävä, olisi kehittämishjelmassa esitettävä malleja näiden haittojen vähentämiseen. Rekkaliikenteen ja muun kuin matkustajaliikenteen Vuosaaren satamaan suuntaamisen lisäksi olisi harkittava erilaisia liikenteen ajoitukseen liittyviä mahdollisuuksia siten, että erilaiset ruuhkahuiput eivät esiinny samanaikaisesti.

Kannattajat: Leo Stranius

Vastaehdotus:

Timo Pyhälähti: Kappale 21 jälkeen

Varsinkin satamiin ja lentoasemille tai helikopterikentille suuntautuvan maaliikenteen ja niiltä lähtevän meri ja ilmaliikenteen ympäristövaikutukset (melu ja ilmanlaatu, ilmastovaikutukset) tulee arvioida suhteessa koko pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmän ja yleiskaavoituksen kokonaisuuteen. Vain esimerkkinä mainittakoon melkein Vuosaaren satamaan ulottuva metrolinjasto.

Kannattajat: Leo Stranius

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kappaleen 24 jälkeen omaksi kappaleekseen: Keskusta-alueilla kuljetuksia varten voitaisiin innovatiivisesti harkita myös raitiokiskojen ja metroratojen käyttöä erilaisen tavara- ja konttiliikenteen kuljetuksien väylinä. Tulevaisuuden tarpeita varten asiaa olisi syytä selvittää.

Jaa-äännet: 2

Matti Niemi, Anita Vihervaara

Ei-äännet: 5

Alviina Alametsä, Joonas Haavisto, Sirpa Norvio, Timo Pyhälä, Leo Stranius

Tyhjä: 2

Timo Latikka, Hanna Lähteenmäki

Poissa: 0

Muut vastaehdotukset hyväksyttiin yksimielisesti.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Suvi Haaparanta, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32061
suvi.haaparanta(a)hel.fi

12.01.2015

Kaj/5

§ 51

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 2 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

asuntotuotantotoimisto
- toimitusjohtaja

7. ja 9.1.2015

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

12.01.2015

Sj/1

§ 52

Kulttuuritoimen selvitysryhmän raportti 31.3.2014

HEL 2013-012085 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä kulttuuritoimen selvitysryhmän raportin 31.3.2014 tiedoksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti lähettää kulttuurin selvitysryhmän raportin tiedoksi kaupunginhallituksen johtamisen jaostolle ja kehottaa jaostoa ottamaan kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatiorakenteen uudistamisen osaksi johtamisjärjestelmän uudistamista.

Käsittely

Vastaehdotus:

Laura Rissanen: Toinen kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Samalla kaupunginhallitus päättää lähettää kulttuurin selvitysryhmän raportin tiedoksi kaupunginhallituksen johtamisen jaostolle ja kehottaa jaostoa ottamaan kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatiorakenteen uudistamisen osaksi johtamisjärjestelmän uudistamista."

Kannattaja: Hannu Oskala

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Toinen kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:
Samalla kaupunginhallitus päättää lähettää kulttuurin selvitysryhmän raportin tiedoksi kaupunginhallituksen johtamisen jaostolle ja kehottaa jaostoa ottamaan kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatiorakenteen uudistamisen osaksi johtamisjärjestelmän uudistamista.

Jaa-äännet: 4

Osku Pajamäki, Sirpa Puhakka, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti

Ei-äännet: 10

Juha Hakola, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tuuli Kousa,

12.01.2015

Sj/1

Hannu Oskala, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki,
Laura Rissanen

Tyhjä: 0

Poissa: 1
Lasse Männistö

Äänin 4 - 10 (1 poissa) kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Rissanen
vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteerä, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Kulttuuritoimen selvitysryhmän raportti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä kulttuuritoimen selvitysryhmän
raportin 31.3.2014 tiedoksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää lähettää kulttuurin selvitysryhmän
raportin tiedoksi kaupunginhallituksen johtamisen jaostolle.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä strategiaohjelmassa vuosille 2013
- 2016 todetaan, että kulttuurialojen päätöksenteko- ja
organisaatorakenteen uudistetaan siten, että kulttuurialan hallinnointi
kokonaisuutena paranee. Kaupunginhallitus kehotti valtuustostrategian
täytäntöönpanopäätöksessään 20.5.2013 kulttuurikeskusta yhdessä
muiden päätöksessä mainittujen virastojen kanssa valmistelemaan
tämän sisältöisen ehdotuksen. Sivistys- ja henkilöstötointa johtava
apulaiskaupunginjohtaja asetti 10.10.2013 kulttuuritoimen organisointia
sekä yhteistyön malleja ja prosesseja selvittävän työryhmän.
Työryhmän nimenä oli Kulttuuritoimen selvitysryhmä.

Kulttuuritoimen selvitysryhmä työskenteli kaksivaiheisesti.
Ensimmäisessä vaiheessa ryhmä selvitti kulttuuritoimijoiden
asiakkuuksia, kulttuuripalvelujen tuottamisen prosesseja ja toimijoiden
yhteistyön mahdollisuuksia. Lisäksi ryhmä keräsi tietoja koti- ja

ulkomaisista päätöksenteko- ja organisaatiomalleista. Työryhmä koosti näistä väliraportin, joka on liitteenä. Toisessa vaiheessa ryhmän tuli valmistella ehdotuksensa kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatorakenteen uudistamiseksi.

Selvitysryhmä kartoitti kaupunginkirjaston, kaupunginmuseon, taidemuseon ja kaupunginorkesterin toimintaa, sekä lisäksi nuorisoasiainkeskuksen kulttuurista toimintaa. Virastorakenteen ulkopuolisista toimijoista tarkastelussa oli mukana myös Helsingin juhlaviikot. Selvityksessä käytiin läpi toimijoiden taloutta ja henkilöstöresursseja, tavoitteenasettelua sekä missioita ja visioita. Samassa yhteydessä kuvattiin kaupungin kulttuuritoimijoiden sijoittuminen kaupunkikonserniin (loppuraportti s. 17). Tässä tarkastelussa olivat mukana myös säätiöt ja osakeyhtiöt.

Kulttuuritoimen selvitysryhmä esittää raportissaan kahden johtokunnan eli kaupunginmuseon ja taidemuseon johtokunnan yhdistämistä. Selvitysryhmä katsoo, että näin menetellen kaupungin museotoiminnan kokonaisnäkemys vahvistuu ja samalla mallissa on mahdollista säilyttää molempien virastojen toimialoihin liittyvä asiantuntemus. Varsinaisia organisaatiomuutoksia selvitysryhmä ei esitä. Selvitysryhmän näkemyksen mukaan hajaantuneessa organisaatiomallissa toimiminen kuvastaa toimijoiden sisällön moninaisuutta. Selvitysryhmän mukaan malli turvaa parhaiten sisältöjen strategisen notkeuden ja toiminnan laadukkuuden. Nykyinen organisaatorakenne ja toimintamalli säilyttävät omistajuuden sisältöihin, laadukkaan palvelutoiminnan ytimeen. Selvitysryhmän loppuraporttiin ei näin ollen sisälly ehdotusta organisaatorakenteen uudistamisesta. Selvitysryhmä on kuitenkin käynyt läpi kulttuurin palvelutuotannon päällekkäisyyksiä ja rajapintoja, ja esittää joukon ehdotuksia uusiksi toimintamalleiksi sekä jatkoselvitysten kohteiksi.

Selvitysryhmä on jakanut uudet toimintamallit yhdeksään eri alueeseen, joilla kulttuuriorganisaatioiden toimintaa ja hallinnointia voitaisiin parantaa. Nämä osa-alueet ovat seuraavat:

1. Kulttuurin kokonaisnäkemys ja valtuustostrategia
2. Virastojen työnjaon selvittäminen ja yhteistyö
3. Asiakasryhmien tavoittaminen
4. Osallistavan kulttuurisen aluetyön Helsingin malli
5. Asukaslähtöisyys
6. Asiakaspalvelut
7. Rakennushankkeet ja aluerakentaminen
8. Osaamisen vahvistaminen ja keskittäminen
9. Jatkoselvitykset

Kulttuuritoimijoiden organisointia sivuavat erityisesti ehdotukset nro 2 Työnjaon selkeyttäminen ja yhteistyö sekä ehdotus nro 9, Jatkoselvitykset. Vielä voidaan mainita ehdotus nro 3, Asiakasryhmien tavoittaminen, jossa ehdotetaan yhteisesti tuotettavia palveluita ja ehdotus 7, Rakennushankkeet ja aluerakentaminen, jossa on mm. mainittu kaupunginmuseon ja taidemuseon yhteinen kokoelma- ja konservointikeskus, joka toteutuessaan heijastuisi kummankin toimijan organisaatioon. Ehdotuksissa on kautta linjan korostettu kulttuuritoimijoiden yhteistyötä, koordinoitua ja osaamisen jakamista ja hyödyntämistä.

Tiivistelmät lausunnoista

Selvitysryhmän raportti on ollut lausunnolla niissä lauta- ja johtokunnissa, joita selvitys koskee. Seuraavassa lyhyt tiivistelmä lausuntojen sisällöstä:

Kaupunginmuseon johtokunta katsoo lausunnossaan, että nykyinen eriytetty toimintamalli, omat virastot, turvaa parhaiten sisältöjen joustavuuden ja toiminnan korkean laadun. Museoiden yhteisen museojohtokunnan etuna on, että kaupungin museotoiminnan kokonaisnäkemys vahvistuu. Malli vahvistaa museotoiminnan vaikuttavuutta ja painoarvoa kaupunkihallinnossa. Johtokunta katsoo edelleen, että uusilla toimintatavoilla ja -malleilla voidaan kehittää yhteistyötä ja parantaa kulttuurisektorin ohjausta ja vahvistaa strategiaohjelman tavoitteiden toteutumista.

Kaupunginmuseon lausunnosta äänestettiin. Vastaehdotuksen mukaan kaupunginmuseolla ja taidemuseolla tulisi olla omat johtokuntansa. Äänin 6 - 3 esittelijän ehdotus voitti.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta katsoo lausunnossaan, että Helsingin kulttuuritoiminnan kokonaisnäkemysten vahvistamiseksi on tarpeen käynnistää organisaatiouudistus yhden lautakunnan mallin pohjalta. Tällöin kulttuurilautakunnan alaisuudessa olisivat kulttuurikeskus, kaupunginkirjasto, kaupunginmuseo, taidemuseo, kaupunginorkesteri ja mahdollisesti myös kaupunginteatteri. Nuorisotoimi säilyy oman lautakuntansa alaisuudessa.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta äänesti lausunnosta useita kertoja. Tehdyt vastaehdotukset ilmenevät päätöshistoriasta. Äänestyksissä äänet jakautuvat 4-4 puheenjohtajan äänen ratkaistessa.

Nuorisolautakunta toteaa, että sillä ei ole yleisellä tasolla huomautettavaa selvitysryhmän esitykseen. Lausunnossa keskitytäänkin nuorisoasiainkestusta erityisesti koskeviin ehdotuksiin. Ehdotuksessa nro 3 esitetään mm., että nuorisoasiainkeskuksen

kulttuurisen nuorisotyön toimisto koordinoi nuorille suunnattuja kulttuuri- ja taideprojekteja kaupungin kulttuurilinjausten pohjalta. Tätä pidetään erinomaisena avauksena. Lisäksi lausunnossa todetaan, että nuorisoasiainkeskus hakee vastaavaa mallia myös kesä- ja lomatoimintaan. Lausunnossa todetaan vielä, että kulttuuritoimijoiden yhteistyöllä, yhteisillä tilahankkeilla ja tilojen yhteiskäytöllä voidaan parantaa tuottavuutta. Lausunnossa katsotaan, että selvitysryhmän esittämät jatkoselvitykset tulisi tehdä. Tapahtumatuoottajia on useassa eri virastossa, ja on tarpeen selvittää, onko nykyinen hajautettu järjestelmä tarkoituksenmukainen.

Kaupunginorkesterin johtokunta pitää kulttuurin virastorakenteen muutoksia tarpeettomana. Kaupunginorkesterin nykyinen päätöksentekomalli on johtokunnan mielestä asiakkaiden kannalta toimivin. Myös johtokunnan ja orkesterin yhteistyö on nykymallissa tehokasta ja toimivaa.

Taidemuseon johtokunta kannattaa selvitysryhmän ehdotuksia muuten, mutta katsoo, että kaupunginmuseon ja taidemuseon johtokunnan yhdistämisellä ei saavuteta merkittäviä säästöjä, vaan yhdistäminen uhkaisi trivialisoida molempien toimintoja. Taidemuseon johtokunta pitää kuitenkin hyödyllisenä ajatusta kehittää Helsingin kulttuuritoimijoiden yleistä tarkastelua ja arviointia.

Yhteenveto

Esittelijä toteaa, että kulttuuri on vahva kaupungin elinvoiman rakentaja, ja kulttuurin toimijoiden yhteistyöllä on mahdollista entisestään parantaa kulttuurin näkyvyyttä ja vaikuttavuutta. Kulttuurin vaikuttavuuden parantuminen ei kuitenkaan välttämättä edellytä organisatorisia muutoksia. Kulttuurin kentällä toimivat kaupungin virastot eroavat jo ydinsisällöltään ja toimintamalliltaan toisistaan. Erot ovat merkityksellisiä arvioitaessa mahdollisia organisatorisia uudistuksia. Organisoitintapaa haettaessa tulee pyrkiä ratkaisuun, joka parhaiten tukee kaupungin kulttuuritoimijoita niiden ydintehtävissä.

Kulttuurikeskus on kaupungin kulttuuritoimijoista monimuotoisin, se toimii sekä tuottajan että tilaajan roolissa ja mahdollistajana. Kulttuurikeskuksen vastuulla on myös kaupungin kulttuuripolitiikan kehittäminen, ja sen toiminnassa on keskeistä tukea taiteen ja kulttuurin toimintaedellytyksiä sekä lisätä taiteen saavutettavuutta. Avustuksista päättäminen on kulttuurikeskuksen merkittävimpiä toiminnan muotoja. Niistä päättäminen kytkeytyy tiivisti talousarvioprosessiin. Omaan tapahtumatuotantoon osoitetut resurssit ovat suhteellisen pienet.

Toiseen ääripäähän asettuu kaupunginorkesteri, joka tuottaa lähes kaiken sisällön itse. Myös kaupunginmuseolla ja taidemuseolle sisältöjen tuottaminen on keskeinen ydintoiminta. Kummallakin museolla on kokoelma, jota ne ylläpitävät ja kartuttavat. Kokoelma- ja konservointitoiminnoissa museoille on yhteneväisiä prosesseja, ja yhteistoiminta näillä alueilla voi tuottaa merkittäviä synenergiaetuja. Avustuksia nämä toimijat eivät jaa, ainakaan merkittävässä määrin.

Kulttuuritoimijat eroavat toisistaan myös niiden suunnittelun jännevälin perusteella. Taidelaitokset rakentavat valtaosan ohjelmistostaan vähintään kahden, kolmen vuoden jänneellä. Esittämisen ja näytteillepanon rytmi vaihtelee myös. Orkesterin ohjelmisto lyödään lukkoon vuosiksi eteenpäin, mutta se rakentuu päivittäin ja viikoittain vaihtuvien esitysten varaan. Taidemuseossa näyttelyt vaihtuvat kahden- kolmen kuukauden välein, jopa tiheämmin, kun taas kaupunginmuseon näyttelyt ovat luonteeltaan huomattavasti pysyvämpiä, usein kahden kolmen vuoden mittaisia. Erilainen näyttelyrytmi merkitsee, että näyttelyihin liittyvät tutkimus-, suunnittelu- ja rakentamisprosessit eroavat merkittävästi toisistaan ja rytmittävät eri lailla virastojen toimintaa.

Toiminnan sisällöissä ja rytmisissä on siis toimijoiden ydintoiminnan määrittelemiä merkittäviä eroja. Strategisissa linjauksissa löytyy kuitenkin paljon myös yhteisiä elementtejä. Kaikki kulttuuritoimijat joutuvat pohtimaan esimerkiksi, miten puhutella ns. suuria yleisöjä toisaalta, ja miten avata tietä uudelle ja vakuuttaa asiantuntijat, kollegat. Kulttuurikeskus on tällaisten kysymysten äärellä jakaessaan avustuksia, jolloin pohdittavaksi tulee tasapaino uuden ja vakiintuneen toiminnan tukemisen välillä. Museot ja orkesterit pyrkivät tahollaan rakentamaan ohjelmistojaan niin, että niistä löytyy osioita, jotka houkuttelevat suurta yleisöä, ja osioita, joiden kohderyhmä on paljon suppeampi.

Kaupunginvaltuustonstrategia ohjaa kulttuuritoimijoita linjauksissa ja toiminnan painopisteitä haettaessa. Kulttuurin selvitysryhmä korosti valtuustostrategian ohjaavaa merkitystä, ja katsoi, että sen merkitys yhteisten linjausten asettajana tulee edelleen kasvamaan. Yhtenä esimerkkinä strategian ohjaavasta merkityksestä voidaan mainita selvitystyöryhmän ehdotus ns. Helsinki-mallin käyttöönotosta, jossa avustuksia myönnettäessä kiinnitetään huomiota avustuksen saajien toimintaan mm. lähiöissä. Helsinki-malli haastaa kaupungin muutkin kulttuuritoimijat ottamaan huomioon toiminnan saavutettavuuden ja hyvinvointierojen kaventamisen, eli valtuuston strategian mukaiset tavoitteet. Kulttuuritoimijoille on kuitenkin ominaista moninaisuus, moniäänisyys, toimijoiden yleisöt eroavat toisistaan. Siten kulttuuritoimijoilla on oltava mahdollisuus myös nopeisiin liikkeisiin,

12.01.2015

Sj/1

spontaaniuteen ja omistajuuteen tuottamiinsa sisältöihin samalla kun ne kutsuvat asukkaita mukaan toiminnan suunnittelemiseen.

Esittelijä katsoo, että kulttuuritoimijoiden moninaisuus, niiden toimintojen erilaiset ydinsisällöt ja rytmit puoltavat sitä, että myös päätöksentekorakenne on hajautettu. Malli, jossa olisi yksi kokoava lautakunta, ja sen alla erilaisia jaostoja, ei olisi parannus nykytilaan verrattuna, vaan toisi järjestelmään pikemminkin kankeutta ja moniportaisuutta. Näin ollen esittelijä katsoo myös, että kaupunginmuseon ja taidemuseon johtokuntien yhdistämisestä saatavat hyödyt eivät ole niin merkittäviä, että johtokuntien yhdistämiseen tulisi ryhtyä.

Selvitysryhmä on esittänyt uusien toimintamallien käyttöönottoa ja jatkoselvitysten käynnistämistä. Esittelijän näkemyksen mukaan näiden ehdotusten toteuttaminen voi tuoda mukanaan merkittäviä toiminnan tehostamisia ja päällekkäisyyksien karsimista. Jatkotarkastelun kohteena on hyvä olla kaupungin kulttuuritoimijoiden kenttä kokonaisuudessaan. Tarkastelu on perusteltua tehdä osin myös palvelu- tai hallintotoimikohtaisesti.

Kaupunginhallituksen johtamisen jaosto valmistelee parhaillaan kaupungin johtamisjärjestelmien uudistamista. Kulttuuritoimen organisaatio- ja päätöksentekorakenteet ovat osa johtamisen järjestelmää. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista, että kaupunginhallitus lähettää Kulttuuritoimen selvitysryhmän loppuraportissa esitetyt linjaukset ja ehdotukset tiedoksi johtamisen jaostolle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Kulttuuritoimen selvitysryhmän raportti

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Selvitystyöhön osallistuneet
Konsernijaosto

Päätöshistoria

12.01.2015

Sj/1

Kaupunginhallitus 17.11.2014 § 1217

HEL 2013-012085 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti jättää asian pöydälle siten, että asian käsittelyä jatketaan 12.1.2015 kaupunginhallituksen kokouksessa.

Käsittely

17.11.2014 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti jättää asian yksimielisesti pöydälle siten, että asian käsittelyä jatketaan tulevan vuoden tammikuun toisessa kaupunginhallituksen kokouksessa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 23.09.2014 § 72

HEL 2013-012085 T 00 00 02

Lausunto

Kaupunginmuseo johtokunta antoi kulttuuritoimen organisaatiota koskevasta loppuraportista seuraavan lausunnon:

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunginmuseon johtokunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle kulttuuritoimen selvitysryhmän raportista ja ehdotuksesta koskien kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatorakenteen uudistamista.

Työryhmän tehtävänä oli selvittää sitä, millaiset päätöksenteko- ja organisaatorakenteet sekä toimintamallit palvelisivat parhaiten asiakkaita, olisivat kustannustehokkaita ja turvaisivat palvelujen kehittämisen ja laajentamisen. Ehdotusten tavoitteena on lisätä kulttuurin vaikuttavuutta, parantaa kulttuurin kokonaisnäkömyksen muodostamista sekä vahvistaa kulttuuritoiminnan strategista ohjattavuutta. Selvityksessä on perusteellisesti kartoitettu kaupungin omia kulttuuritoimijoita sekä haettu vertailukohteita muiden maiden toimintamalleista.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Johtokunta pitää arvossa sitä, että raportissa kulttuuri on nähty moniulotteisesti – niin yksilön kuin yhteiskunnan näkökulmasta – merkittävänä inhimillisen hyvinvoinnin ja taloudellisen elinvoimaisuuden tuottajana sekä kansalaisuuden muodostumista tukevana toimintana.

Organisaatorakenne ja päätöksenteko

Apulaiskaupunginjohtajan asettama kulttuuritoimen selvitysryhmä otti työskentelynsä lähtökohdaksi tulevan ehdotuksen yksimielisyyden. Organisaatorakenteen ja päätöksenteon kannalta työryhmä esitti vain yhtä muutosta: kaupunginmuseon ja taidemuseon johtokuntien yhdistämistä yhden johtokunnan alaisuuteen. Kulttuuritoimen virastorakenteeseen ei ehdoteta muutoksia.

Johtokunta kannattaa selvityksen ehdotusta ja korostaa, että organisaatioiden yhdistämisellä ei saavuteta kulttuurivirastojen operatiivisessa toiminnassa sellaisia etuja, että ne ylittäisivät yhdistämisestä aiheutuvat haitat. Johtokunta katsoo, että nykyinen eriytetty toimintamalli turvaa parhaiten sisältöjen joustavuuden ja toiminnan korkean laadun. Virastojen itsenäisyyden takaaminen on johtokuntien yhdistämisestä huolimatta tärkeää, koska molemmilla on operatiivisessa toiminnassa ja sisällöntuotannossa toisistaan selkeästi poikkeavat erityispiirteensä. Nykyinen malli mahdollistaa molempien virastojen omiin toimialoihin liittyvän asiantuntemuksen säilyttämisen. Toiminnan kehittäminen ja yhteistyön lisääminen on täysin mahdollista nykyisen organisaatiomallin puitteissa. Jo nyt on käynnissä useita yhteistyöhankkeita, joista esimerkkinä on museoiden yhteisen kokoelma- ja konservointikeskuksen suunnittelu. Yhteisen kokoelma- ja konservointikeskushankkeen myötä on mahdollista saavuttaa huomattavaa taloudellista ja toiminnallista synergiaa. Mallissa on mahdollista parantaa virastojen toimintaedellytyksiä kehittämällä ja jakamalla museotyön samankaltaisten prosessien, palvelumuotoilun ja hallinnon osaamista.

Museoiden yhteisen museojohtokunnan/ -lautakunnan etuna ehdotetussa mallissa on, että kaupungin museotoiminnan kokonaisnäkemys vahvistuu. Malli vahvistaa yhden kaupungin keskeisen kulttuurialan – museotoiminnan – vaikuttavuutta, painoarvoa ja näkyvyyttä kaupunkihallinnossa. Johtokunta yhtyy raportin näkemykseen siitä, että yhteisen johtokuntatyön kautta museoiden on helpompi saada toteutettua toimintansa kannalta keskeisiä kehittämishankkeita, kuten kokoelma- ja konservointikeskuksen tilahanke. Mallin etuna on myös se, että kaupungilla on hieman vähemmän kulttuurin päätöksentekokoelimiä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Uudet toimintamallit

Johtokunta kannattaa selvityksessä esitettyjä uusia ja toteuttamiskelpoisia toimintamalleja ja yhteistyömuotoja, jotka lisäävät merkittävästi kulttuurin vaikuttavuutta. Nämä ovat selvityksen mukaan helposti toteutettavissa nykyisen organisaatorakenteen sisällä.

Selvitysryhmä ehdotti, että kulttuuripalveluiden vaikuttavuuden lisäämiseksi aletaan toteuttaa yhdessä jaettuja toimintamalleja, joiden kohteena ovat:

1. Kulttuurin kokonaisnäkemys ja valtuustostrategia
2. Virastojen työjaon selkeyttäminen ja yhteistyö
3. Asiakasryhmien tavoittaminen
4. Osallistavan kulttuurisen aluetyön Helsingin malli
5. Asukaslähtöisyys
6. Asiakaspalvelut
7. Rakennushankkeet ja aluerakentaminen
8. Osaamisen vahvistaminen ja keskittäminen
9. Jatkoselvitykset

Selvitysryhmä halusi korostaa, että valtuustostrategian merkitys kulttuuritoimijoiden yhteisten linjausten asettajana on keskeinen ja sen merkitys tulee edelleen korostumaan. On tärkeää, että kulttuuritoimijat työstävät yhdessä valmistelussa tarvittavaa aineistoa vielä edellistä kierrosta syvällisemmin ja myös toteuttavat strategiaa yhteistyössä keskenään. Kulttuuripalveluiden kokonaisvaikuttavuus välittyy jatkossa vahvemmin tavoitteisiin, toimintaan sekä budjettisuunnitteluun ja -seurantaan. Työnjakoa kulttuuritoimijoiden kesken selkeytetään. Pällekkäisyyksiä myös muiden kaupungin toimijoiden kanssa kartoitetaan ja poistetaan ja mahdolliset puuttuvat toiminnot huomioidaan tulevan suunnittelussa.

Kulttuurisektorin osaamista jaetaan, jotta asiakasryhmät tavoitetaan parhaalla mahdollisella tavalla. Asiakasryhmille tuotetaan yhdessä kohdennettuja palveluita. Nuoriso otetaan toiminnassa erityiseksi kohderyhmäksi ja yhteistyötä nuorisoasiainkeskuksen kanssa lisätään.

Helsinki-mallissa osallistuvaa kulttuurista aluetyötä korostetaan. Näin varmistetaan, että taide- ja kulttuuripalvelut ulottuvat koko Helsingin alueelle ja kaikkiin kaupunkilaisiin. Asukaslähtöistä toimintaa kehitetään

yhdessä. Avoimien data-aineistojen verkkopalveluita edistetään. Yhteisiä asiakaspalveluiden kehittämishankkeita toteutetaan. Jatkossa toteutetaan yhdessä palveluverkkosuunnittelua ja lisätään yhteistyötä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa. Kulttuurivirastot parantavat edelleen yhteistyötä kaupunginhallinnon edellyttämien selvitysten ja suunnitelmien valmistelussa. Lisäksi nyt tehtyä selvitystyötä jatketaan eri osa-alueista tehtävillä jatkoselvityksillä. Tarkoituksena on museoiden osalta kehittää jatkossa kokoelmatoiminnan ja muistiorganisaatioiden keskeisiä prosesseja, kuten esim. konservoinnin, arkistojen, muistomerkkien ja julkisen taiteen hoidon sekä alueellisen museotyön prosesseja.

Johtokunta katsoo, että uusilla toimintatavoilla ja -malleilla voidaan kehittää yhteistyötä ja parantaa kulttuurisektorin ohjausta. Esitetty toimintatapojen kehittäminen vahvistaa strategiaohjelman tavoitteiden toteutumista ja lisää kaupunkilaisten hyvinvoinnin, kaupungin elinvoimaisuuden ja viihtyisyyden kannalta tärkeää kulttuurin vaikuttavuutta.

Käsittely

23.09.2014 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Irmeli Ahola: Selvitystyöryhmä esittää päätöksenteon osalta kahden museon johtokunnan yhdistämistä museojohtokunnaksi . Nyt museot toimivat omien johtokuntiensa alaisuudessa. Selvityksen mukaan nykyisessä mallissa poliittinen päätöksenteko on keskittynyt luontevasti kummankin museon erityisalaan ja päättäjille kehittyä valtuustokauden aikana vankka asiantuntemus johtamiensa virastojen toimintaan. Taidemuseon ja kaupunginmuseon ydintoiminnot ovat selvästi erilaiset. Kaupunginmuseon johtokunta katsoo , ettei johtokuntien yhdistämisellä saavuteta merkittäviä säästöjä, samalla kun se kaventaa demokratiaa ja kasvattaa yksittäisen lautakunnan alaa liian suureksi, yhdenasian liikkeeksi. Yhdistäminen uhkaa trivialisoida molempien museoiden toimintoja.

Helsingin Kaupunginmuseolla ja Taidemuseolla tulee jatkossakin olla omat johtokuntansa.

Helsingin kaupunginmuseon johtokunta ei näe silti mitään esteitä tehdä entistä tiiviimpää yhteistyötä taidemuseon kanssa, mm. yhteinen varastohanke.

Kappale 8 pois kokonaan.

Kannattajat: Mikko Ilanko

1 äänestys

12.01.2015

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Selvitystyöryhmä esittää päätöksenteon osalta kahden museon johtokunnan yhdistämistä museojohtokunnaksi . Nyt museot toimivat omien johtokuntiensa alaisuudessa. selvityksen mukaan nykyisessä mallissa poliittinen päätöksenteko on keskittynyt luontevasti kummankin museon erityisalaan ja päättäjille kehittyy valtuustokauden aikana vankka asiantuntemus johtamiensa virastojen toimintaan. Taidemuseon ja kaupunginmuseon ydintoiminnot ovat selvästi erilaiset. Kaupunginmuseon johtokunta katsoo , ettei johtokuntien yhdistämisellä saavuteta merkittäviä säästöjä, samalla kun se kaventaa demokratiaa ja kasvattaa yksittäisen lautakunnan alaa liian suureksi, yhdenasian liikkeeksi. Yhdistäminen uhkaa trivialisoida molempien museoiden toimintoja.

Helsingin Kaupunginmuseolla ja Taidemuseolla tulee jatkossakin olla omat johtokuntansa.

Helsingin kaupunginmuseon johtokunta ei näe silti mitään esteitä tehdä entistä tiiviimpää yhteistyötä taidemuseon kanssa, mm. yhteinen varastohanke. Kappale 8 pois kokonaan.

Jaa-äännet: 6

Kyösti Helin, Marika Lahti, Raine Luomanen, Miika Sahamies, Marjukka Vainio-Rossi, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 3

Irmeli Ahola, Sari Hartonen, Mikko Ilanko

Tyhjä: 0

26.08.2014 Pöydälle

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: +358 9 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 16.09.2014 § 110

HEL 2013-012085 T 00 00 02

Lausunto

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnalta on pyydetty lausuntoa kulttuuritoimen selvitysryhmän ehdotuksesta koskien kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatorakenteen uudistamista.

Kulttuuritoimen organisaatio- ja päätöksentekorakennetta on selvitetty 2010-luvulla kerran aiemmin vuonna 2011. Tuolloin selvityksen laati talous- ja suunnittelukeskus.

Vuoden 2011 organisaatioselvityksessä ehdotettiin virastojen organisaatorakenteen osalta, että virastot pidetään erillään niiden palvelujen poiketessa paljon toisistaan. Kulttuuritoimen lautakuntarakennetta ehdotettiin tiivistettäväksi siten, että kulttuuria tuottavat tai tukevat virastot olisivat saman lautakunnan alaisuudessa. Tuolloin ehdotettiin, että kulttuurikeskus, kaupunginkirjasto, taidemuseo, kaupunginmuseo ja kaupunginorkesteri toimisivat yhteisen lautakunnan alaisuudessa, jolle kuuluisi myös yhteisöjen tukeminen ja avustukset teatterilain piiriin kuuluville ammattiteattereille. Uudelle kulttuuri-, kirjasto- ja museolautakunnalle ajateltiin muodostuvan linjaavampi rooli ja kattava näkemys kulttuuritoimen kokonaisuudesta. Lautakunnan sihteerityö olisi sijoitettu kulttuurikeskukseen.

Ehdotukseen yhteisen lautakunnan perustamiseksi kaupunginorkesterin, kaupunginmuseon ja taidemuseon johtokuntien kannat olivat kielteisiä ja kulttuuri- ja kirjastolautakunnan myönteinen. Kaupunginmuseon esittelijän alkuperäinen päätösehdotus oli myönteinen, mutta muuttui johtokuntakäsittelyn edetessä kielteiseksi. Kaupunginorkesterin johtokunta vetosi kielteisessä kannassaan tuoreeseen muuttoon Musiikkitaloon (2011), jonka vaikutuksia vasta arvioitiin. Taidemuseon johtokunnan kielteisessä päätöksessä vedottiin käynnissä olevaan Guggenheim-selvitykseen, jonka vaikutukset haluttiin arvioida. Kaupunginmuseon johtokunnan lopullisen kielteisen kannan perustana oli huoli asiantuntijuuden ja kansalaisdemokratian heikentymisestä. Kulttuurikeskuksen myönteinen kanta sisälsi joukon tarkennuksia, kuten kysymyksen lautakunnan koosta ja jaostoista sekä siitä miten asiantuntemus ja demokratia turvataan keskitetyssä lautakunnassa.

Organisaatioselvitys 2014

Nyt käsillä olevan organisaatioselvityksen perustana on kaupunginvaltuuston 24.4.2013 hyväksymässä strategiaohjelmassa. Sen mukaan kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatorakenne uudistetaan siten, että kulttuurialan hallinnointi kokonaisuutena paranee. Lähtökohtana oli, että kaupunginteatteri säilytetään itsenäisenä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginhallitus kehotti strategian täytäntöönpanopäätöksessään 20.5.2013 kulttuurikeskusta yhteistyössä kaupunginkirjaston, kaupunginmuseon, taidemuseon, kaupunginorkesterin ja talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa valmistelemaan ehdotuksen kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatorakenteen uudistamisesta siten, että kulttuurialan hallinnointi kokonaisuutena paranee. Ehdotus tuli jättää toukokuun 2014 loppuun mennessä.

Sivistystoimen apulaiskaupunginjohtaja asetti 10.10.2013, § 21, kulttuuritoimen organisointia sekä yhteistyön malleja ja prosesseja selvittävän työryhmän, jossa olivat edustettuina kulttuurivirastojen lisäksi nuorisoasiainkeskus sekä asiantuntijaedustajat kaupunginkansliasta, Helsingin juhlatiimikoilta ja Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissätiö Cuporresta. Työryhmän jäseniä olivat kunkin viraston virastopäälliköt. Kulttuurikeskus vastasi työryhmän sihteerin tehtävien hoitamisesta.

Työryhmän tehtävä oli kaksivaiheinen. Tehtävänä oli ensimmäisessä vaiheessa selvittää kulttuuritoimijoiden asiakkuuksia, kulttuuripalvelujen tuottamisen prosesseja ja em. tahojen yhteistyömahdollisuuksia henkilöstön osaamisen hyödyntämisessä, viestinnässä sekä tilojen käytössä. Lisäksi tehtävänä oli kerätä tietoja koti- ja ulkomaisista päätöksenteko- ja organisaatiomalleista sekä koota vertailutietoja kulttuuritoimijoiden taloudesta ja toiminnasta. Tämän osuuden määräaika oli 31.1.2014.

Ryhmän tuli toisessa vaiheessa valmistella ehdotus kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatorakenteen uudistamiseksi. Jälkimmäisen selvityksen määräaika oli 31.3.2014. Toisessa vaiheessa valmistunut raportti sisältää mm. kulttuuritoimijoiden kuvauksen, työryhmän ehdotukset uusiksi toimintamalleiksi sekä ryhmän kannanotot organisaation ja päätöksenteon rakenteiden uudistamiseen.

Työryhmä on työnsä kuluessa informoinut henkilöstöpoliittista työryhmää työn etenemisestä. Vastaavasti työryhmä on kuullut työryhmässä mukana olleiden virastojen henkilöstöjärjestöjen edustajia.

Ensimmäisen vaiheen selvitystä valmisteltaessa kuultiin kyselyillä sekä workshoppeissa laajasti kulttuuritoimen johtajia, esimiehiä ja vastaavia henkilöitä toimialan kehittämistarpeista ja -suunnista. Kertyneestä aineistoista nousi selvästi esiin yhteinen tarve päätöksenteon tehostamisesta. Aineiston perusteella kokonaiskulttuuripoliittinen ohjaus koetaan jossain määrin tehottomana. Tukea mahdolliselle päätöksenteon tehostamiselle löytyisi, kunhan se toteutetaan sisältölähtöisesti. Nykyisen hajautetun päätöksentekorakenteen

ongelmana pidetään erityisesti kulttuuripoliittisen kokonaisuohjauksen puutetta. Lisäksi päätöksentekoon toivotaan enemmän linjaavuutta.

Kyselyaineiston vastauksista voi havaita, että nykymuotoinen hajautettu virastomalli koetaan yhtä aikaa rasitteeksi ja eduksi. Hallintorakenteiden suhteellinen ohuus ja pieni koko koetaan tekevän virastoista notkeita ja mahdollistavan sisältölähtöisen toiminnan, jolloin omaa toimintaa on mahdollista nopeasti kohdentaa strategisesti oikeisiin toimenpiteisiin. Toisaalta sama pieni koko tekee virastoista hauraita: hallinnollisten velvoitteiden lisääntymisen koetaan vievän huomiota pois itse sisällöstä – palvelujen tuottamisesta asukkaille. Toisaalta suurten virastoyksiköiden ja lautakuntien haasteena arvioidaan olevan asiantuntijuuden ja substanssiomistajuuden häviäminen sekä hallinnon kasvu.

Kokonaiskuvan vuoksi on tarpeellista avata asian valmisteluvaiheessa esillä olleita vaihtoehtoja.

Tutkitut päätöksentekomallit

Selvitysryhmän työskentelyn aikana pohdittiin erilaisia, selkeästi keskitetympiä lautakuntamalleja. Pohdinnassa oli koko kulttuuritoimen (pl. nuorisolautakunta) keskittäminen yhden tai kahden lautakunnan malliin. Selvitysryhmä näki lähes yksimielisesti molemmat näistä vaikuttavuutta lisäävistä päätöksentekoa keskittävistä malleista toteuttamiskelpoisena.

Pohdittuja vaihtoehtoja olivat mm.

1. yhden lautakunnan malli: kulttuurilautakunta. Tämän alaisuudessa olisivat kulttuurikeskus, kaupunginkirjasto, kaupunginmuseo, taidemuseo ja kaupunginorkesteri. Tällöin erilliset lauta- ja johtokunnat lakkautettaisiin. Nuorisotoimi säilyy oman lautakuntansa alaisuudessa.
2. kahden lautakunnan malli: museolautakunta sekä kulttuuri- ja kirjastolautakunta. Tällöin nykyään omien johtokuntien alaisuudessa toimivat museot yhdistettäisiin yhteisen lautakunnan alaisuuteen. Orkesteri yhdistettäisiin nykyinen kulttuuri- ja kirjastolautakunnan yhteyteen. Nuorisotoimi säilyisi oman lautakuntansa alaisuudessa.

Pohdintaa eri päätöksenteon mallien eduista ja haasteista

Nykyinen hajautettu päätöksentekomalli

Nykyisen mallin arvioidaan tuovan virastojen toiminnalle työrauhaa ja itsenäisyyttä. Poliittinen päätöksenteko on sitoutunut kunkin viraston sisältöihin, ja se on notkeaa ja vastaa nopeasti viraston toiminnasta nousseisiin tarpeisiin. Keskusteluyhteys viraston ja lautakunnan välillä on luontevaa. Kulttuuripolitiikkaan on sitoutunut laaja joukko poliitikkoja. Päättäjille kehittyy toimintakauden aikana asiantuntemus kunkin viraston asioihin. Kullakin virastolla on kaupunkipäätöksenteossa juuri omaan sektoriin paneutuvat luottamushenkilöt.

Tässä mallissa kaupungille ei kuitenkaan muodostu kulttuurin päätöksentekoon kokonaisnäkemystä. Heikkoutena on tilanne, jossa jokainen kulttuuritoimija työskentelee tahoillaan ja laajemmat, kaupunkitasoiset kehityshankkeet ja strategiat jäävät toteutumatta tai torsoiksi. Hajautettuna toimiessaan yksittäisten virastojen ja lautakuntien on vaikea saada tasapuolisesti omia hankkeitaan läpi kaupunkihallinnon. Mallin heikkoutena on kulttuurin merkitystään vähäisempi painoarvo ja näkyvyys kaupungin laajemmassa poliittisessa päätöksenteossa. Riskinä on myös, että kulttuuriin muodostuu kilpailevia ääniä, jotka vähentävät kaikkien äänen kuulumista ja heikentävät läpimenokykyä. Mallissa tulee varmistaa, että kokonaisnäkemys välittyy tavoitteisiin, toimintaan sekä budjettisuunnitteluun ja -seurantaan.

Malli on asiakkaille vaikeasti hahmotettava: ei ole ulospäin selvää, missä päätöksentekoelimessä kunkin kulttuuritoimijan asiat käsitellään.

Yhden lautakunnan malli

Kulttuurilautakuntamalli mahdollistaisi luontevasti kaupungin kulttuurisen kokonaisnäkemysten muodostumisen ja painoarvon lisääntymisen. Kulttuuritoiminnan päätöksenteon keskittäminen vahvistaisi kulttuuripalvelujen vaikuttavuutta. Kaupungille muodostuisi kulttuurin kokonaisnäkemys, jolloin kokonaispalvelullista tarkastelua ja erilaisia strategisia, kohdennettuja toimenpiteitä olisi helpompi toteuttaa. Palveluja voitaisiin kohdistaa tarpeiden mukaan ja palveluaukot havaitaan nopeasti. Kulttuurin painoarvo vahvistuisi myös kaupungin sisäisessä rakenteessa sekä kaupunkimarkkinoinnissa. Yksi päätäntäelin seuraisi, että yhteisesti asetetut tavoitteet ja strategiat toteutuvat käytännössä. Lautakunnalla olisi enemmän kausikohtaista linjaavuutta ja keskittymistä suuriin kysymyksiin.

Keskitetyn kulttuurilautakunnan haasteena olisi kansalaisdemokratian väheneminen sekä yksittäisen viraston asioiden "hukkuminen". Mallissa olisi vaarana myös toiminnan ja päätöksenteon notkeuden väheneminen. Virastoilla ei olisi enää "omaa", kunkin viraston erityiskysymyksiin keskittyvää päätöksentekoa. Haasteena olisi myös

virastojen erityispiirteiden asiantuntijuuden heikentyminen, koska käsittelylle saattaisi jäädä aiempaa vähemmän aikaa ja poliitikoilta edellytettäisiin kulttuurialojen moniosaamista. Virastojen näkyvyyttä päätöksenteossa voitaisiin kuitenkin parantaa esim. jakamalla virastojen asiat kahteen eri kokoukseen kuukaudessa. Asioiden jakamista kahteen kokoukseen pidetään valmistelevaa jaostomallia parempana. Jaostokäsittely työllistäisi sekä virkamiesvalmistelua ja muodostaisi hallinnollisia väliportaita.

Kahden lautakunnan malli: museolautakunta ja kulttuuri- ja kirjastolautakunta

Mallissa museot yhdistettäisiin omaan lautakuntaansa. Etuna on, että kaupungilla olisi nykyistä vähemmän kulttuurin päätöksentekoelemiä. Museot saisivat näkyvyyttä, asiantuntijuutta ja laajempaa vetoapua toisistaan. Museoalan asiantuntijuuden painoarvo lisääntyisi. Mallista ei kuitenkaan nouse erityisiä hyötyjä. Sillä pyritään hyötymään päätöksenteon keskittämisestä, mutta kulttuurialan jakaminen kahteen ei parhaalla mahdollisella tavalla tukisi kulttuurin kokonaisnäkömyksen syntymistä. Myös yhden kulttuurilautakunnan malli sisältää tämän mallin edut, mikäli virastojen asiat esitellään kahdessa eri kokouksessa.

Esittelijä toteaa, että työryhmän aikataulu ei mahdollistanut perehtymistä kokonaan toisenlaisiin päätöksenteko- ja palvelutuotantorakenteisiin. Näistä yleisimmin käytössä on ns. tilaaja-tuottaja –malli. Tällöin merkittävä linjaava päätöksenteko on tilaajaorganisaatiossa palveluntuottajien keskittyessä perustehtäväänsä. Mallia on käytetty pohjana uudessa SoTe-esityksessä ja siinä voisi olla on etuja ainakin erityisryhmien palveluita järjestettäessä. Mikäli mallia halutaan tutkia lisää, tarkastelun piirissä tulisi olla Helsingin kulttuuritoimijoiden mahdollisimman kattavasti.

Kulttuuritoimen organisaatioselvityksen keskeinen sisältö

SJ:n asettama kulttuuritoimen selvitysryhmä otti työskentelynsä lähtökohdaksi tulevan ehdotuksen yksimielisyyden. Kulttuuritoimen selvitysryhmän tavoitteena oli ehdotus, joka:

- lisää kulttuurin vaikuttavuutta
- parantaa kulttuurin kokonaisnäkömyksen muodostumista
- lisää kulttuurin strategista ohjattavuutta

Yksimielisyystavoitteen johdosta selvitysryhmä ehdotti lopulta päätöksentekorakenteessa vain museoiden keskittämistä yhden lautakunnan alaisuuteen ("Museolautakunta"). Kulttuuritoimen virastorakenteeseen ei ehdoteta muutoksia.

Selvitysryhmä ehdotti , että kulttuuripalveluiden vaikuttavuuden lisäämiseksi aletaan toteuttaa yhdessä jaettuja toimintamalleja, joiden kohteena ovat:

1. Kulttuurin kokonaisnäkemys ja valtuustostrategia
2. Virastojen työjaon selkeyttäminen ja yhteistyö
3. Asiakasryhmien tavoittaminen
4. Osallistavan kulttuurisen aluetyön Helsingin malli
5. Asukaslähtöisyys
6. Asiakaspalvelut
7. Rakennushankkeet ja aluerakentaminen
8. Osaamisen vahvistaminen ja keskittäminen
9. Jatkoselvitykset

Selvitysryhmä halusi korostaa, että valtuustostrategian merkitys kulttuuritoimijoiden yhteisten linjausten asettajana on keskeinen ja sen merkitys tulee korostumaan. On tärkeää, että kulttuuritoimijat työستävät yhdessä valmistelussa tarvittavaa aineistoa ja toteuttavat strategiaa yhteistyössä keskenään. Kulttuuripalveluiden kokonaisvaikuttavuus välittyy jatkossa vahvemmin tavoitteisiin, toimintaan sekä budjettisuunnitteluun ja - seurantaan. Virastojen yhteistyölle olisi syytä asettaa tavoitteet, toteutustavat ja resurssit.

Museoiden yhteisen museojohtokunnan etuna uudessa, ehdotetussa mallissa on, että kaupungin museotoiminnan kokonaisnäkemys vahvistuu. Mallissa on mahdollista säilyttää molempien virastojen toimialoihin liittyvä asiantuntemus sekä parantaa virastojen toimintaedellytyksiä vahvistamalla jaettuihin, museotyön yhteisiin prosesseihin, esimerkiksi kokoelmatyöhön, liittyvää yhteistyötä. Museoiden lähentyminen yhteisen johtokuntatyöskentelyn kautta mahdollistaa uudenlaiset yhteistyön muodot myös palvelusuunnittelussa ja osaamisen jakamisessa. Yhteisen johtokuntatyön kautta museoiden on helpompi saada toteutettua toimintansa kannalta keskeisiä kehittämishankkeita, kuten kokoelma- ja konservoinnin tilahanke. Mallin etuna on myös se, että kaupungilla on hieman vähemmän kulttuurin päätöksentekoa. Malli vahvistaa yhden kaupungin keskeisen kulttuurialan – museotoiminnan – vaikuttavuutta, painoarvoa ja näkyvyyttä kaupunkihallinnossa.

Yksimielisyyslähtökohdista päätöksentekoa koskevat keskittämisehdotukset rajoutuivat siis koskemaan vain museoiden johtokuntien yhdistämistä. Työryhmä katsoi, että uusilla toimintatavoilla ja malleilla voidaan osaltaan ainakin jonkin verran kehittää yhteistyötä ja parantaa kulttuurisektorin ohjausta.

Muuta huomioitavaa

Selvitysryhmä listasi lisäksi joukon toimijoita, joiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja työnjakoa olisi erillisenä perusteltua selvittää. Kaupungin kulttuurikonsernin kulttuuripolitiikan kokonaiskuvan saamiseksi tarkastelu- tulisi jatkossa ulottaa myös seuraavien kaupunkikonsernin toimijoiden rooliin kokonaisuudessa:

- Helsingin teatterisäätiö (Helsingin kaupunginteatteri)
- UMO-säätiö (Umo Jazz Orchestra)
- Virkagalleria
- kaupunginkanslian / elinkeino-osaston kaupunkimarkkinointiyksikkö (ent. tapahtumayksikkö)
- tietokeskuksen kaupunginarkisto
- soveltuvien osien myös Helsingin työväenopiston ja Svenska arbetarinstitutioner Arbiksen toiminta.

Huomioitavana voisivat olla myös tiloja hallinnoivat konsernin osat, mm. Finlandia-talo Oy, Kiinteistö Oy Kaapelitalo (Kaapelitehdas ja Suvilahti) sekä esim. Musiikkitalon palveluyhtiö Helsingin Musiikkitalo Oy. Selvityksessä voitaisiin arvioida myös prosenttirahakäytäntöjä suhteessa kaupunkikonsernin kulttuurisektorin tapahtumatoimintaan.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta katsoo, että Helsingin kulttuuritoiminnan kokonaisnäkemysten vahvistamiseksi on tarpeen käynnistää organisaatiouudistus yhden lautakunnan mallin pohjalta. Tällöin kulttuurilautakunnan alaisuudessa olisivat kulttuurikeskus, kaupunginkirjasto, kaupunginmuseo, taidemuseo, kaupunginorkesteri ja mahdollisesti myös kaupunginteatteri. Tällöin erilliset lauta- ja johtokunnat lakkautettaisiin. Nuorisotoimi säilyy oman lautakuntansa alaisuudessa.

Käsittely

16.09.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Risto Kolanen: 1. Vastaesitys
(Lisäyksiä tekstin sisään lausuntoon, lautakunta- ja johtokuntanäkökulmaa perusteleva)

1. lisäys väliotsikon tekstin perään:
Yhden lautakunnan malli

Uusi kolmas, neljäs ja viides kpl (2 nykyisen kpl jälkeen)

Luottamushenkilöiden näkökulmasta päähuoleksi jää kysymys. Kasvattaako päätettävien asioiden etäisyys ja monilukuisuus sellaista kehitystä, jossa laaja kulttuuri-, kirjasto- ja museolautakunta olisi vaarassa muuttua etäiseksi ”kumileimasimeksi”, joka enemmän siunaa viiden viraston ratkaisuja kuin ohjaa kunnallisen kulttuuripolitiikan kokonaisuutta, mikä on organisaatioselvityksen varsinainen tarkoitus? Kun luottamushenkilöillä on jo nyt täysi tekeminen asiakokonaisuuksien hallitsemisessa, olisi uusi hallintoelin entistä enemmän virkamiesvalmistelun kahlehtima.

Kuntalaisten laaja osallistuminen ja vaikutuskanavien runsaus ovat periaatteita, joita kaupungin demokratia-raportti on korostanut. Kaupungin asioiden valmistelu saa suuren lisäpanoksen siitä, että on olemassa vapaaehtoisia ihmisiä, jotka paneutuvat kulttuurin asiakysymyksiin ja antavat oman maallikkopanoksensa, joka usein voi perustua myös syvään asiantuntemukseen kulttuurin erityisalueilta. Kulttuurisektorilla osaamista myös luottamuselimissä on hyvä jakaa, jotta erilaiset asukkaat tavoitetaan parhaalla mahdollisella tavalla. Helsinki-mallissa osallistuva kulttuurinen aluetyö korostuu. Näin varmistetaan, että taide- ja kulttuuripalvelut ulottuvat koko Helsingin alueelle ja kaikkiin kaupunkilaisiin. Asukaslähtöistä toimintaa kehitetään yhdessä.

Yhden lautakunnan malli olisi vaihtoehtoista huonoin sekä kulttuurielinten asiantuntemuksen kaventumisen että alhaalta nousevan kansalaisvaikuttamisen ja aluetyön näkökulmasta. Se ei ota riittävästi huomioon sitä, että Helsinki on maan pääkaupunki, jossa toimivat kulttuurin hallintokunnat ovat alallaan valtakunnallisia lippulaivoja. Helsingin kokoisessa kaupungissa on tärkeää, että voidaan tarjota kansalaisille mahdollisuuksia osallistua merkittäviin luottamustehtäviin, jotka he kokevat omikseen. Päätöksenteon keskittäminen yhdelle ylätasolle kaventaisi kunnallista demokratiaa ja kaupungin demokratiaprojektissa korostettua kansalaisten osallistumisen ja aloitteellisuuden lisäämistä.

Kannattajat: Jaana Alaja

Vastaehdotus:

Risto Kolanen: 2. Vastaesitys
(Lisäyksiä tekstin sisään lausuntoon, lautakunta- ja johtokunnanäkökulmaa perusteleva)

Lisäys väliotsikon sisään:

Kahden lautakunnan malli: museolautakunta ja kulttuuri- ja kirjastolautakunta

Uusi toinen, kolmas ja neljäs kpl tekstin väliin:

Museoiden johtokuntien yhdistämistä voisi puoltaa museoiden yleisen aseman mahdollinen vahvistuminen kaupungin päätöksenteon sisällä, kun uuteen, toivon mukaan suurempaan lautakuntaan/johtokuntaan saadaan poliittisesti vahvempi luottamushenkilöedustus kuin kahteen pienempään johtokuntaan. Toisaalta asiantuntijuus pirstoutuu. Molempien museoiden johtokunnat ovat elimiä, joissa nk. hiljainen tieto kehittyy ajan myötä omalta erikoisalalta. Yhteinen museolautakunta/johtokunta on tietysti aina parempi kuin erilliset museojaostot yhteisen lautakunnan sisällä, jota selvityksessä ei pidetä hyvänä.

Erillisiä johtokuntia eli nykyistä järjestelmää voi puolustaa sillä, että taidemuseon ja kaupunginmuseon ydintoiminnat ovat selvästi erilaisia. Taidemuseo on nykytaiteen aktiivinen kehittäjä, jonka johtokunnan keskeinen tehtävä on kaupungin kuvataidepolitiikan johtaminen. Kaupunginmuseo on selkeästi muistin organisaatio jolla ei ole vastaavaa taideprofiilia. Sen johtokunta on toiminut pitkään omalla alallaan. Kuvataiteita varten oli aikanaan oma jaosto. Selvityksen mukaan nykyisessä mallissa poliittinen päätöksenteko on keskittynyt luontevasti kummankin museon erityisalaan ja päättäjille kehittyy valtuustokauden aikana vankka asiantuntemus johtamiensa virastojen toimintaan.

Nykyinen eriytetty toimintamalli turvaa parhaiten sisältöjen joustavuuden ja toiminnan korkean laadun. Johtokuntien yhdistämisellä ei saavuteta merkittäviä säästöjä, mutta yhdistäminen uhkasi trivialisoida molempien toimintoja. Helsingin Taidemuseolla ja Kaupunginmuseolla olisi hyvä jatkossakin olla omat johtokuntansa. Kolmesta vaihtoehdosta johtokuntien yhdistäminen on silti parempi vaihtoehto kuin kokonaan yhteinen kulttuurihallinnon lautakunta.

(jatkuisi) Esittelijä toteaa...

Kannattajat: Jaana Alaja

Vastaehdotus:

Johanna Sumuvuori: Lisäys päätösesitykseen:

Lautakunta katsoo, että Helsingin kulttuuritoiminnan kokonaisnäkemys vahvistamiseksi on tarpeen käynnistää organisaatiouudistus yhden lautakunnan mallin pohjalta. Tällöin kulttuurilautakunnan alaisuudessa olisivat kulttuurikeskus, kaupunginkirjasto, kaupunginmuseo, taidemuseo, kaupunginorkesteri ja mahdollisesti myös kaupunginteatteri. Tällöin erilliset lauta- ja

johtokunnat lakkautettaisiin. Nuorisotoimi säilyy oman lautakuntansa alaisuudessa.

Kannattajat: Johanna Sydänmaa

Vastaehdotus:

Juha-Pekka Väisänen: Helsingin kulttuuripolitiikan suuntana tulee olla osallistuvan kulttuurin ja helsinkiläisten roolia tulee kehittää aktiivisen kansalaisen suuntaan. Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan tulee edistää myös omassa organisaatiossa toimia joilla niin kulttuurityöntekijöitä, taiteilijoita, vähemmistöjä ja asukkaita mahdollistetaan ottamaan aktiivista roolia oman kulttuurin tekijänä ja osallisuutta kulttuurista päättämässä. Tämä edellyttää päätösvallan jakamista ja dynaamisempaa dialogisuhdetta viraston, kulttuuritoimijoiden, päättäjien ja kaupunkilaisten välillä.

Nyt esitetty yhteisen lautakunnan superlautakunnan tai kahden lautakunnan perustaminen, jossa aikaisemmat kaupunginorkesterin, kaupunginmuseon ja taidemuseon johtokuntien sulautetaan pienempään tai kokonaan yhteen on luonteeltaan päätösvaltaa keskittävä ja virkamiesvaltaa lisäävä.

Vastustan yhteisen lautakunnan ja kunnallisen päätösvallan kaventamista koska esitys on epädemokraattinen ja kaupungin kulttuuristrategian hengen vastainen. Esitän, että johtokunnat ja lautakunta säilytetään nykymuotoisina. Tästä johtuen muutos kohtaan 5

Ehdotukseen yhteisen lautakunnan perustamiseksi kaupunginorkesterin, kaupunginmuseon ja taidemuseon johtokuntien kannat olivat kielteisiä ja kulttuuri- ja kirjastolautakunnan kielteinen.

Kannattajat: Sami Muttilainen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisäys päätösesitykseen: Lautakunta katsoo, että Helsingin kulttuuritoiminnan kokonaisnäkömyksen vahvistamiseksi on tarpeen käynnistää organisaatiouudistus yhden lautakunnan mallin pohjalta. Tällöin kulttuurilautakunnan alaisuudessa olisivat kulttuurikeskus, kaupunginkirjasto, kaupunginmuseo, taidemuseo, kaupunginorkesteri ja mahdollisesti myös kaupunginteatteri. Tällöin erilliset lauta- ja johtokunnat lakkautettaisiin. Nuorisotoimi säilyy oman lautakuntansa alaisuudessa.

Jaa-äännet: 4

Jaana Alaja, Risto Kolanen, Sami Mutttilainen, Juha-Pekka Väisänen

Ei-äännet: 4

Jukka Relander, Johanna Sumuvuori, Johanna Sydänmaa, Timo Vuori

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Päivi Storgård

Puheenjohtajan ääni ratkaisi EI-ehdotuksen puolesta.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Helsingin kulttuuripolitiikan suuntana tulee olla osallistuvan kulttuurin ja helsinkiläisten roolia tulee kehittää aktiivisen kansalaisen suuntaan. Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan tulee edistää myös omassa organisaatiossa toimia joilla niin kulttuurityöntekijöitä, taiteilijoita, vähemmistöjä ja asukkaita mahdollistetaan ottamaan aktiivista roolia oman kulttuurin tekijänä ja osallisuutta kulttuurista päättämässä. Tämä edellyttää päätösvallan jakamista ja dynaamisempaa dialogisuhdetta viraston, kulttuuritoimijoiden, päättäjien ja kaupunkilaisten välillä. Nyt esitetty yhteisen lautakunnan superlautakunnan tai kahden lautakunnan perustaminen, jossa aikaisemmat kaupunginorkesterin, kaupunginmuseon ja taidemuseon johtokuntien sulautetaan pienempään tai kokonaan yhteen on luonteeltaan päätösvaltaa keskittävä ja virkamiesvaltaa lisäävä. Vastusta yhteisen lautakunnan ja kunnallisen päätösvallan kaventamista koska esitys on epädemokraattinen ja kaupungin kulttuuristrategian hengen vastainen. Esitän, että johtokunnat ja lautakunta säilytetään nykymuotoisina. Tästä johtuen muutos kohtaan 5. Ehdotukseen yhteisen lautakunnan perustamiseksi kaupunginorkesterin, kaupunginmuseon ja taidemuseon johtokuntien kannat olivat kielteisiä ja kulttuuri- ja kirjastolautakunnan kielteinen.

Jaa-äännet: 4

Jukka Relander, Johanna Sumuvuori, Johanna Sydänmaa, Timo Vuori

Ei-äännet: 4

Jaana Alaja, Risto Kolanen, Sami Mutttilainen, Juha-Pekka Väisänen

Tyhjä: 0

Poissa: 1
Päivi Storgård

Puheenjohtajan ääni ratkaisi JAA-ehdotuksen puolesta.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 16.9.2014

Kulttuuripolitiikka 1.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausunto kulttuuritoimen organisaatiota koskevasta loppuraportista Risto Kolanen: 1. Vastaesitys

(Lisäyksiä tekstin sisään lausuntoon, lautakunta- ja johtokuntanäkökulmaa perusteleva) 1. lisäys väliotsikon tekstin perään:

Yhden lautakunnan malli Uusi kolmas, neljäs ja viides kpl (2 nykyisen kpl jälkeen) Luottamushenkilöiden näkökulmasta päähuoleksi jää kysymys. Kasvattaako päätettävien asioiden etäisyys ja monilukuisuus sellaista kehitystä, jossa laaja kulttuuri-, kirjasto- ja museolautakunta olisi vaarassa muuttua etäiseksi "kumileimasimeksi", joka enemmän siunaa viiden viraston ratkaisuja kuin ohjaa kunnallisen kulttuuripolitiikan kokonaisuutta, mikä on organisaatioselvityksen varsinainen tarkoitus? Kun luottamushenkilöillä on jo nyt täysi tekeminen asiakokonaisuuksien hallitsemisessa, olisi uusi hallintoelin entistä enemmän virkamiesvalmistelun kahlehtima.

Kuntalaisten laaja osallistuminen ja vaikutuskanavien runsaus ovat periaatteita, joita kaupungin demokratiaraportti on korostanut. Kaupungin asioiden valmistelu saa suuren lisäpanoksen siitä, että on olemassa vapaaehtoisia ihmisiä, jotka paneutuvat kulttuurin asiakysymyksiin ja antavat oman maallikkopanoksensa, joka usein voi perustua myös syvään asiantuntemukseen kulttuurin erityisalueilta. Kulttuurisektorilla osaamista myös luottamuselimissä on hyvä jakaa, jotta erilaiset asukkaat tavoitetaan parhaalla mahdollisella tavalla. Helsinki-mallissa osallistuva kulttuurinen aluetyö korostuu. Näin varmistetaan, että taide- ja kulttuuripalvelut ulottuvat koko Helsingin alueelle ja kaikkiin kaupunkilaisiin. Asukaslähtöistä toimintaa kehitetään yhdessä.

Yhden lautakunnan malli olisi vaihtoehtoista huonoin sekä kulttuurielinten asiantuntemuksen kaventumisen että alhaalta nousevan kansalaisvaikuttamisen ja aluetyön näkökulmasta. Se ei ota riittävästi huomioon sitä, että Helsinki on maan pääkaupunki, jossa toimivat kulttuurin hallintokunnat ovat alallaan valtakunnallisia lippulaivoja. Helsingin kokoisessa kaupungissa on tärkeää, että voidaan tarjota kansalaisille mahdollisuuksia osallistua merkittäviin luottamustehtäviin, jotka he kokevat omikseen. Päätöksenteon keskittäminen yhdelle ylätasolle kaventaisi kunnallista demokratiaa ja kaupungin

demokratiaprojektissa korostettua kansalaisten osallistumisen ja aloitteellisuuden lisäämistä.

Jaa-äännet: 4

Jukka Relander, Johanna Sumuvuori, Johanna Sydänmaa, Timo Vuori

Ei-äännet: 4

Jaana Alaja, Risto Kolanen, Sami Muttilainen, Juha-Pekka Väisänen

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Päivi Storgård

Puheenjohtajan ääni ratkaisi JAA-ehdotuksen puolesta.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 16.9.2014

Kulttuuripolitiikka 1.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausunto kulttuuritoimen organisaatiota koskevasta loppuraportista Risto Kolanen: 2. Vastaesitys (Lisäyksiä tekstin sisään lausuntoon, lautakunta- ja johtokuntanäkökulmaa perusteleva)

Lisäys väliotsikon sisään:

Kahden lautakunnan malli: museolautakunta ja kulttuuri- ja kirjastolautakunta Uusi toinen, kolmas ja neljäs kpl tekstin väliin:

Museoiden johtokuntien yhdistämistä voisi puoltaa museoiden yleisen aseman mahdollinen vahvistuminen kaupungin päätöksenteon sisällä, kun uuteen, toivon mukaan suurempaan lautakuntaan/johtokuntaan saadaan poliittisesti vahvempi luottamushenkilöedustus kuin kahteen pienempään johtokuntaan. Toisaalta asiantuntijuus pirstoutuu.

Molempien museoiden johtokunnat ovat elimiä, joissa nk. hiljainen tieto kehittyä ajan myötä omalta erikoisalalta. Yhteinen museolautakunta/johtokunta on tietysti aina parempi kuin erilliset museojaostot yhteisen lautakunnan sisällä, jota selvityksessä ei pidetä hyvänä.

Erillisiä johtokuntia eli nykyistä järjestelmää voi puolustaa sillä, että taidemuseon ja kaupunginmuseon ydintoiminnat ovat selvästi erilaisia. Taidemuseo on nykytaiteen aktiivinen kehittäjä, jonka johtokunnan keskeinen tehtävä on kaupungin kuvataidepolitiikan johtaminen. Kaupunginmuseo on selkeästi muistin organisaatio jolla ei ole vastaavaa taideprofiilia. Sen johtokunta on toiminut pitkään omalla alallaan. Kuvataiteita varten oli aikanaan oma jaosto. Selvityksen mukaan nykyisessä mallissa poliittinen päätöksenteko on keskittynyt

luontevasti kummankin museon erityisalaan ja päättäjille kehittyä valtuustokauden aikana vankka asiantuntemus johtamiensa virastojen toimintaan.

Nykyinen eriytetty toimintamalli turvaa parhaiten sisältöjen joustavuuden ja toiminnan korkean laadun. Johtokuntien yhdistämisellä ei saavuteta merkittäviä säästöjä, mutta yhdistäminen uhkasi trivialisoida molempien toimintoja. Helsingin Taidemuseolla ja Kaupunginmuseolla olisi hyvä jatkossakin olla omat johtokuntansa. Kolmesta vaihtoehdosta johtokuntien yhdistäminen on silti parempi vaihtoehto kuin kokonaan yhteinen kulttuurihallinnon lautakunta. (jatkuisi) Esittelijä toteaa...

Jaa-äännet: 4

Jukka Relander, Johanna Sumuvuori, Johanna Sydänmaa, Timo Vuori

Ei-äännet: 4

Jaana Alaja, Risto Kolanen, Sami Muttilainen, Juha-Pekka Väisänen

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Päivi Storgård

Puheenjohtajan ääni ratkaisi JAA-ehdotuksen puolesta.

Eriävät mielipiteet:

Sami Muttilainen:

Lautakunnat ja johtokunnat tulisi säilyttää ennallaan. Kunnallisvaaleissa äänestettyjä luottamushenkilöiden paikkoja katoaa, virkamiesvalta lisääntyy. Mutkat vedetään aikaisempaa suuremmaksi, jo nyt on ollut vääntöä mitkä henkilövalinnat ja avustusalueet kuuluu lautakunnalle mitkä virkamiehille. Riittäisikö uuden lautakunnan energia ja asiantuntemus, vai suuntautuuko intohimo enemmän kokoussämpylään ja kumileimasin käy. Tämä ei tarkoittaisi merkittäviä kuluista säästämistä, vaikka luottamushenkilöiden paikkoja vähennettäisiin, kokousten määrää tulisi joka tapauksessa lisätä. Muut johtokunnat ovat olleet yhdistämistä vastaan. Ennallaan oleva malli on hyvä, muussa tapauksessa demokratialla pyyhitään takapuolta.

Juha-Pekka Väisänen:

Helsingin kulttuuripolitiikan suuntana tulee olla osallistuvan kulttuurin ja helsinkiläisten roolia tulee kehittää aktiivisen kansalaisen suuntaan. Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan tulee edistää myös omassa organisaatiossa toimia joilla niin kulttuurityöntekijöitä, taiteilijoita,

vähemmistöjä ja asukkaita mahdollistetaan ottamaan aktiivista roolia oman kulttuurin tekijänä ja osallisuutta kulttuurista päättämisessä. Tämä edellyttää päätösvallan jakamista ja dynaamisempaa dialogisuhdetta viraston, kulttuuritoimijoiden, päättäjien ja kaupunkilaisten välillä.

Nyt esitetty yhteisen lautakunnan superlautakunnan tai kahden lautakunnan perustaminen, jossa aikaisemmat kaupunginorkesterin, kaupunginmuseon ja taidemuseon johtokuntien sulautetaan pienempään tai kokonaan yhteen on luonteeltaan päätösvaltaa keskittävä ja virkamiesvaltaa lisäävä.

Vastustan yhteisen lautakunnan ja kunnallisen päätösvallan kaventamista koska esitys on epädemokraattinen ja kaupungin kulttuuristrategian hengen vastainen.

Uusi helsinkiläinen kulttuuri voimistuu monialaisesta, kulttuurienvälisestä ja osallistavasta toiminnasta. Kulttuuripäättäminen ei ole erillinen saareke, jota pitäisi tiivistää kauemmaksi kuntalaisten toiminnasta vaan päinvastoin. Päätösvaltaa kulttuurin kentän asioista tulee keskittämisen sijaan jakaa ja nykyiset johtokunnat säilyttää. Lisäksi esitän pilottihanketta kaupunkikulttuuriavustusten jakamisen yhteydessä, jossa yhden tai useamman alueellisen kulttuuritalon ympärille perustetaan vuonna 2016 alueellisesta taide ja kulttuuriosaamisesta koostuva raati, joka kulttuuritoimen kanssa yhdessä hallinnoisi osaa avustuksista.

Jaana Alaja:

Jos kulttuurihallintokuntien johtokunnat yhdistetään yhden lautakunnan alaisuuteen, tulisi samalla myös tutkia sekä virastojen että kaikkien kaupungin alaisuudessa olevien kulttuuritoimijoiden yhdistämistä tai tiiviimpää yhteistyötä.

Risto Kolanen:

Lautakunnan puheenjohtajan äänellä, 4-4 äänestysluvuin, päätetty suositus lausuntoon, esittelijän ehdotuksesta poiketen, käynnistää organisaatiouudistus yhden lautakunnan mallin pohjalta on mielestäni kunnallisdemokratiaa ja osallistumista kaventava, virkamiesvaltaa luottamushenkilöiden yli lisäävä ja Helsingin erityisroolin maan pääkaupunkina sivuuttava harha-askele, jota ei harkittu riittävästi. Se oli mahdollista myös siksi, että virkamiesesittely oli eri malleja pohtiva ja pyörittävä, mutta ei selkeästi suosittanut mitään.

Luottamushenkilöiden näkökulmasta päähuoleksi yhden lautakunnan mallissa jää kysymys: Kasvattaako päätettävien asioiden etäisyys ja

monilukuisuus sellaista kehitystä, jossa laaja kulttuuri-, kirjasto- ja museolautakunta olisi vaarassa muuttua etäiseksi ”kumileimasimeksi”, joka enemmän siunaa viiden viraston ratkaisuja kuin ohjaa kunnallisen kulttuuripolitiikan kokonaisuutta, mikä on organisaatioselvityksen varsinainen tarkoitus. Kun luottamushenkilöillä on jo nyt täysi tekeminen kahden viraston lautakuntana asiakokonaisuuksien hallitsemisessa, olisi uusi hallintoelin entistä enemmän virkamiesvalmistelun kahlehtima. Tämä ei ole kommentti nykyisiä luottamushenkilöitä kohtaan, vaan rakenteellisen, tällaisen mallin kiireen ja valmisteltavien asioiden erilaisuuden synnyttämä huoli. Kokousrytmityksellä asioiden vuorojärjestyksellä, kokousten lukumäärän lisäämisellä ja erilaisten jaostojen perustamisella haittaa voi yrittää rajata.

Kuntalaisten laaja osallistuminen ja vaikutuskanavien runsaus ovat periaatteita, joita kaupungin demokratia-raportti on korostanut. Kaupungin asioiden valmistelu saa suuren lisäpanoksen siitä, että on olemassa vapaaehtoisia ihmisiä, jotka paneutuvat kulttuurin asiakysymyksiin ja antavat oman maallikkopanoksensa, joka usein voi perustua myös syvään asiantuntemukseen kulttuurin erityisalueilta. Kulttuurisektorilla osaamista myös luottamuselimissä on hyvä jakaa, jotta erilaiset asukkaat tavoitetaan parhaalla mahdollisella tavalla. Helsinki-mallissa osallistuva kulttuurinen aluetyö korostuu. Näin varmistetaan, että taide- ja kulttuuripalvelut ulottuvat koko Helsingin alueelle ja kaikkiin kaupunkilaisiin.

Yhden lautakunnan malli on vaihtoehtoista huonoin sekä kulttuurielinten asiantuntemuksen kaventumisen että alhaalta nousevan kansalaisvaikuttamisen ja aluetyön näkökulmasta. Se ei ota riittävästi huomioon sitä, että Helsinki on maan pääkaupunki, jossa toimivat kulttuurin hallintokunnat ovat alallaan valtakunnallisia lippulaivoja. Helsingin kokoisessa kaupungissa on tärkeää, että voidaan tarjota kansalaisille mahdollisuuksia osallistua merkittäviin luottamustehtäviin. Päätöksenteon keskittäminen yhdelle ylätasolle kaventaisi kunnallista demokratiaa ja kaupungin demokratia-projektissa korostettua kansalaisten osallistumisen ja aloitteellisuuden lisäämistä.

Erillisiä museojohtokuntia eli nykyistä järjestelmää voi puolustaa sillä, että taidemuseon ja kaupunginmuseon ydintoiminnat ovat selvästi erilaisia. Taidemuseo on nykytaiteen aktiivinen kehittäjä, jonka johtokunnan keskeinen tehtävä on kaupungin kuvataidepolitiikan johtaminen. Kaupunginmuseo on selkeästi muistin organisaatio jolla ei ole vastaavaa taideprofiilia. Sen johtokunta on toiminut pitkään omalla alallaan. Kuvataiteita varten oli aikanaan oma kulttuurilautakunnan jaosto. Selvityksen mukaan nykyisessä mallissa poliittinen päätöksenteko on keskittynyt luontevasti kummankin museon

erityisalaan ja päättäjille kehittyä valtuustokauden aikana vankka asiantuntemus johtamiensa virastojen toimintaan.

Nykyinen eriytetty toimintamalli turvaa parhaiten sisältöjen joustavuuden ja toiminnan korkean laadun. Johtokuntien yhdistämisellä ei saavuteta merkittäviä säästöjä, mutta yhdistäminen uhkasi trivialisoida molempien toimintoja, Taidemuseon johtokunnassa 4.9. melko laajalla enemmistöllä on lausuttu samasta asiasta. Helsingin Taidemuseolla ja Kaupunginmuseolla olisi hyvä jatkossakin olla omat johtokuntansa. Kolmesta vaihtoehdosta johtokuntien yhdistäminen on silti parempi vaihtoehto kuin kokonaan yhteinen kulttuurihallinnon lautakunta. Yhteinen museolautakunta/johtokunta on myös aina parempi kuin erilliset museojohtokunnat yhteisen lautakunnan sisällä, jota selvityksessä ei pidetä hyvänä.

Yhteisen lautakunnan alle haluttaisiin, 4-4 äänin voittaneessa lausuntolinjauksessa, paitsi ”kulttuurikeskus, kaupunginkirjasto, kaupunginmuseo, taidemuseo, kaupunginorkesteri ja mahdollisesti myös kaupunginteatteri. Tällöin erilliset lauta- ja johtokunnat lakkautettaisiin. Nuorisotoimi säilyy oman lautakuntansa alaisuudessa.” Linjaus on täysin hihasta vedetty siltä osin, että kaupunginteatteri ei ollut edes tämän selvityksen kohteena, josta lausunto annettiin. Se toimii kaupungin sopimalla tavalla Helsingin Teatterisäätiön muodossa, jolla on oma hallitus ja edustajisto. Rationaaliseen päätöksentekoon kuuluu, että tällainen siirto selvitetään, ennen kuin siitä lausutaan mielivaltaisesti. Samalla virke paljastaa pyrkimyksen valtapoliittisen tarkoituksenmukaisuuden.

26.08.2014 Pöydälle

10.06.2014 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Stuba Nikula

Lisätiedot

Stuba Nikula, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 37000
stuba.nikula(a)hel.fi
Tuula Haavisto, kirjastotoimen johtaja, puhelin: 310 85500
tuula.haavisto(a)hel.fi
Reetta Sariola, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 37949
reetta.sariola(a)hel.fi

Taidemuseon johtokunta 04.09.2014 § 47

HEL 2013-012085 T 00 00 02

Lausunto

Taidemuseon johtokunta antoi asiasta seuraavan kokouksessa muutetun lausunnon:

Taidemuseon johtokunta arvostaa sitä, että Helsingin kaupunki ymmärtää kulttuurin moniulotteisen merkityksen hyvinvoinnin ja taloudellisen elinvoimaisuuden tuottajana. Merkillepantavaa on myös se, että asiaa lähestytään raportissa sekä yksilötasolla että yhteiskunnallisesti.

Selvitysryhmän tehtävä oli selvittää, millaiset päätöksenteko- ja organisaatorakenteet sekä toimintamallit palvelisivat parhaiten asiakkaita, olisivat kustannustehokkaita ja turvaisivat palvelujen kehittämisen ja laajentamisen. Työryhmän ehdotusten tarkoituksena on lisätä kulttuurin vaikuttavuutta, parantaa kulttuurin kokonaisnäkemysten muodostumista sekä vahvistaa kulttuurin strategista ohjattavuutta.

Selvityksessä on lisäksi kartoitettu perusteellisesti kaupungin omat kulttuuritoimijat ja niiden nykyinen rakenne. Selvitykseen on haettu hyviä vertailukohteita muiden maiden vastaavista malleista.

Uudet toimintamallit:

Taidemuseon johtokunta kannattaa selvityksessä esitettyjä uusia ja toteuttamiskelpoisia toimintamalleja ja yhteistyömuotoja, jotka lisäävät merkittävästi kulttuurin vaikuttavuutta. Nämä ovat selvityksen mukaan helposti toteutettavissa nykyisen toimintarakenteen sisällä.

Valtuustostrategiaa valmistellaan, toteutetaan ja seurataan yhteistyössä. Työnjakoa kulttuuritoimijoiden kesken selkeytetään. Päällekkäisyyksiä myös muiden kaupungin toimijoiden kanssa kartoitetaan ja poistetaan ja mahdolliset puuttuvat toiminnot huomioidaan tulevan suunnittelussa.

Kulttuurisektorin osaamista jaetaan, jotta asiakasryhmät tavoitetaan parhaalla mahdollisella tavalla. Asiakasryhmille tuotetaan yhdessä kohdennettuja palveluita. Nuoriso otetaan toiminnassa erityiseksi kohderyhmäksi ja yhteistyötä nuorisoasiainkeskuksen kanssa lisätään.

Helsinki-mallissa osallistuvaa kulttuurista aluetyötä korostetaan. Näin varmistetaan, että taide- ja kulttuuripalvelut ulottuvat koko Helsingin alueelle ja kaikkiin kaupunkilaisiin. Asukaslähtöistä toimintaa kehitetään yhdessä. Avoimien data-aineistojen verkkopalveluita edistetään. Yhteisiä asiakaspalveluiden kehittämishankkeita toteutetaan. Jatkossa toteutetaan yhdessä palveluverkkosuunnittelua ja yhteistyötä

kaupunkisuunnitteluviraston kanssa voimistetaan. Kulttuurivirastot alkavat tehdä yhteistyötä kaupunginhallinnon edellyttämissä selvityksissä ja suunnitelmissa. Lisäksi yhteistä selvitystyötä jatketaan eri osa-alueista tehtävillä jatkoselvityksillä.

Organisaatorakenne ja päätöksenteko:

Taidemuseon johtokunta kannattaa selvityksessä esitettyä ehdotusta siitä, että kulttuurin virastorakenteeseen ei tehdä muutoksia. Organisaatioiden yhdistämisellä ei saavuteta kulttuurivirastojen operatiivisessa toiminnassa sellaisia etuja, että ne ylittäisivät yhdistämisestä aiheutuvat haitat. Nykyinen eriytetty toimintamalli turvaa parhaiten sisältöjen strategisen notkeuden ja toiminnan laadukkuuden.

Operatiivisella tasolla voidaan museoiden yhteistyötä lisätä nykyisen organisaatiomallin puitteissa ja luoda myös uusia toimintamalleja. Selvitys sisältää tästä useita konkreettisia ehdotuksia.

Kaupungin kulttuuriorganisaatioilla on jo nyt käynnissä useita yhteistyöhankkeita, joista merkittävin on yhteisen kokoelmakeskuksen suunnittelu.

Taidemuseo katsoo, että kaupunginmuseolla ja taidemuseolla on mahdollisuus yhteistyöhön erityisesti hallinnollisissa sekä palvelujen kehittämiseen liittyvissä hankkeissa, mikä poistaa päällekkäisyyksiä ja tehostaa toimintaa.

Selvityksen työryhmä esittää päätöksenteon osalta kahden museon johtokunnan yhdistämistä museojohtokunnaksi. Nyt museot toimivat omien johtokuntiensa alaisuudessa. Selvityksen mukaan nykyisessä mallissa poliittinen päätöksenteko on keskittynyt luontevasti kummankin museon erityisalaan ja päättäjille kehittyy valtuustokauden aikana vankka asiantuntemus johtamiensa virastojen toimintaan.

Taidemuseon ja kaupunginmuseon ydintoiminnat ovat selvästi erilaisia. Taidemuseo on nykytaiteen aktiivinen kehittäjä, jonka johtokunnan keskeinen tehtävä on kaupungin kuvataidepolitiikan johtaminen.

Taidemuseon johtokunta katsoo, ettei johtokuntien yhdistämisellä saavuteta merkittäviä säästöjä, mutta yhdistäminen uhkasi trivialisoida molempien toimintoja. Helsingin Taidemuseolla ja Kaupunginmuseolla tulee jatkossakin olla omat johtokuntansa. Taidemuseo pitää kuitenkin hyödyllisenä ajatusta itsenäisten johtokuntien rinnalla kehittää Helsingin kulttuuritoimintojen yleistä tarkastelua ja arviointia.

Käsittely

04.09.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Thomas Wallgren teki lausuntoon seuraavan vastaehdotuksen:
Lausunnon alku säilytetään ennallaan, tekstiosa muutetaan seuraavaksi alkaen kohdasta Organisaatorakenne ja päätöksenteko:

Taidemuseon johtokunta kannattaa selvityksessä esitettyä ehdotusta siitä, että kulttuurin virastorakenteeseen ei tehdä muutoksia. Organisaatioiden yhdistämisellä ei saavuteta kulttuurivirastojen operatiivisessa toiminnassa sellaisia etuja, että ne ylittäisivät yhdistämisestä aiheutuvat haitat. Nykyinen eriytetty toimintamalli turvaa parhaiten sisältöjen strategisen notkeuden ja toiminnan laadukkuuden.

Operatiivisella tasolla voidaan museoiden yhteistyötä lisätä nykyisen organisaatiomallin puitteissa ja luoda myös uusia toimintamalleja. Selvitys sisältää tästä useita konkreettisia ehdotuksia.

Kaupungin kulttuuriorganisaatioilla on jo nyt käynnissä useita yhteistyöhankkeita, joista merkittävin on yhteisen kokoelmakeskuksen suunnittelu.

Taidemuseo katsoo, että kaupunginmuseolla ja taidemuseolla on mahdollisuus yhteistyöhön erityisesti hallinnollisissa sekä palvelujen kehittämiseen liittyvissä hankkeissa, mikä poistaa päällekkäisyyksiä ja tehostaa toimintaa.

Selvityksen työryhmä esittää päätöksenteon osalta kahden museon johtokunnan yhdistämistä museojohtokunnaksi. Nyt museot toimivat omien johtokuntiensa alaisuudessa. Selvityksen mukaan nykyisessä mallissa poliittinen päätöksenteko on keskittynyt luontevasti kummankin museon erityisalaan ja päättäjille kehittyy valtuustokauden aikana vankka asiantuntemus johtamiensa virastojen toimintaan.

Taidemuseon ja kaupunginmuseon ydintoiminnat ovat selvästi erilaisia. Taidemuseo on nykytaiteen aktiivinen kehittäjä, jonka johtokunnan keskeinen tehtävä on kaupungin kuvataidepolitiikan johtaminen.

Taidemuseon johtokunta katsoo, ettei johtokuntien yhdistämisellä saavuteta merkittäviä säästöjä, mutta yhdistäminen uhkasi trivialisoida molempien toimintoja. Helsingin Taidemuseolla ja Kaupunginmuseolla tulee jatkossakin olla omat johtokuntansa. Taidemuseo pitää kuitenkin hyödyllisenä ajatusta itsenäisten johtokuntien rinnalla kehittää Helsingin kulttuuritoimintojen yleistä tarkastelua ja arviointia.

12.01.2015

Sj/1

Kannattajat: Jukka Seppinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus: Thomas Wallgrenin tekemä vastaehdotus lausunnon muuttamisesta alkaen kohdasta Organisaatorakenne ja päätöksenteko.

Jaa-äännet: 1

Valentina Ahlavo

Ei-äännet: 5

Kirsikka Moring, Saija Salonen, Kimmo Sarje, Jukka Seppinen, Thomas Wallgren

Tyhjä: 1

Jussi Salonranta

Poissa: 2

Elisa Koponen, Pauli Waroma

19.08.2014 Pöydälle

Esittelijä

taidemuseon johtaja
Maija Tanninen-Mattila

Lisätiedot

Maija Tanninen-Mattila, taidemuseon johtaja: 310 87008
maija.tanninen(a)hel.fi

Nuorisolautakunta 28.08.2014 § 68

HEL 2013-012085 T 00 00 02

Lausunto

Nuorisolautakunta antoi seuraavan lausunnon kulttuuritoimen selvitysryhmän raportista:

Yleiset periaatteet

Nuorisoasiainkeskus pitää tärkeänä, että selvitystyöryhmä lähestyy kulttuuria laaja-alaisesti. Nuorisoasiainkeskuksen mielestä kaupungin kulttuurityön tulee osaltaan vähentää alueellisia hyvinvointieroja sekä lisätä kaupunginosien vetovoimaisuutta.

Nuorisoasiainkeskus näkee toimintansa osana kaupungin sivistyksellistä tehtävää. Nuorisotyö, kuten muu selvityksen piirissä ollut toiminta, tuottavat kuntalaisille tilaisuuksia ja välineitä oman elämän ja muiden elämän hahmottamiseen. Sivistyksellisten palveluiden vahvistama kyky empatiaan itsestä toisenlaisia kohtaan on elinehto demokratian toiminnalle. Sen merkitys vain korostuu tulevaisuuden Helsingissä, joka on monikulttuurisempi, moniarvoisempi ja moniulotteisempi kuin se kaupunki johon olemme tottuneet. Juuri kulttuurin avulla vahvistetaan merkittävällä tavalla kuntalaisten omia toimintavalmiuksia vastuulliseen ja elämisen arvoiseen elämään.

Nuorisoasiainkeskuksella ei ole huomauttamista yleisellä tasolla selvitystyöryhmän esittämiin periaatteisiin ja ehdotuksiin. Nuorisoasiainkeskus ei ota kantaa ehdotukseen museoiden yhteisestä johtokunnasta tai laajemmasta kulttuurihallinnon uudistamisesta. Koska kulttuurinen työ on vain yksi osa nuorisotyötä, nuorisoasiainkeskus pitää tärkeänä, että nuorisolautakunta säilyy itsenäisenä lautakuntana, joka käsittelee nuorten asioita laaja-alaisesti. Omaa lautakuntaa – sekä omaa virastoa – puolustaa myös strategiaohjelman voimakas painotus nuorten hyvinvointiin.

Ehdotukset yhteistyöstä ovat kannatettavia. Erityisesti tämä koskee johdon yhteistyötä valtuustostrategian valmistelussa.

Asukaslähtöisyys ja paikallisuus ovat tärkeitä lähtökohtia. Nuorisoasiainkeskus kehittää alueellista nuorisotyötä yhä vahvemmin juuri eri alueiden omista tarpeista käsin. Osallistavan kulttuurisen aluetyön Helsingin malli on kannatettava. Mallia toteutettaessa tulee varmistaa, että asukkaiden ja alueiden tarpeet aidosti määrittelevät tekemistä. Yhteisiä ponnistuksia tulee erityisesti lisätä sosioekonomisesti heikommilla alueilla.

Nuorisoasiainkeskusta koskevat ehdotukset

Selvitysryhmän raportissa on ehdotuksia, jotka koskevat erityisesti nuorisoasiainkeskusta. Selvitysryhmä ehdottaa muun muassa, että

- nuorisoasiainkeskuksen kulttuurisen nuorisotyön toimisto koordinoi jatkossa nuorille suunnattuja kulttuuri- ja taideprojekteja sekä tarjoaa kulttuurin ammattilaisille nuorisotyöllistä apua, koulutusta, yhteistä viestintää ja tuotantotukea. Kulttuurisen nuorisotyön toimisto toimii välittäjänä ja tulkkina ammattitaitelijoiden (taidelaitosten) sekä nuorisotyön tekijöiden tai muiden nuorten ryhmiä vetävien tahojen välillä. Kulttuurinen nuorisotyö koordinoi nuorten kanssa toteutettavia taideprojekteja kaupungin kulttuurilinjausten pohjalta.

Nuorisoasiainkeskus pitää ehdotusta erinomaisena avauksena suuntaan, jossa kuntalaisten ja kulttuuritoimijoiden on helpompi löytää itseään kiinnostavaa ja hyödyttävää tekemistä sekä hyviä yhteistyökumppaneita. Nuorisoasiainkeskus hakee vastaavaa mallia myös kesä- ja lomatoimintaan, jota nyt järjestävät ja avustavat monet hallintokunnat.

Esitetty ehdotus tukee kulttuurisen nuorisotyön kehittämisenäkemyksiä. Nuorisoasiainkeskuksen tavoitteena on lisätä eri kulttuuri- ja taidetoimijoiden roolia kulttuurisen nuorisotyön palvelujen tuottamisessa. Onnistuneet nuorten kulttuuriset projektit syntyvät osallistuvien nuorten, taiteen ammattilaisten ja nuorisotyöntekijöiden yhteistyönä. Esitetty malli edellyttää viestintää, ihmisten tutustumista ja yhteisiä pelisääntöjä. Nuorisoasiainkeskus näkee, että koordinaatorooli on toteutettavissa nykyisten budjettivarojen puitteissa.

Nuorisoasiainkeskuksen kokemuksen perusteella nuorten, ammattitaiteilijoiden ja nuorisotyöntekijöiden tulisi päästä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa yhteiseen keskusteluun ja näkemykseen toteutettavasta taideprojektista. Esimerkiksi katutaiteen, tanssin, kuvataiteiden ja teatterin alueella voitaisiin merkittävästi lisätä kuntalaisia hyödyttävää yhteistyötä jopa nykyisten budjettivarojen puitteissa. Nuorisoasiainkeskuksen ja Helsingin juhlatuokkien yhteiset kesätyöprojektit ovat esimerkki tavoista, joilla kulttuuritoimijoiden yhteistyö toteuttaa laajemminkin kaupungin strategiaohjelman tavoitteita.

- kulttuurivirastojen alueelliset toimipisteet, kuten kirjastot ja nuorisotalot, voivat toimia alueellisina yhteistyökumppaneina taidelaitoksille.
- kulttuuritoimijoille tarjotaan mahdollisuutta esimerkiksi kumminuorisotaloon. Kulttuurivirastojen tiloja voidaan lisäksi hyödyntää esimerkiksi loma-aikoina pop-up -nuorisotiloina.
- kirjasto ja nuorisoasiainkeskus tekevät jatkossa yhteistyötä aluehankkeiden suunnittelussa. Yhteistyö on jo aloitettu Maunula-talossa. Lisäksi tulevina vuosina suunnitellaan yhdessä Herttoniemen ja Laajasalon palveluita.

Juuri yhteisillä tilahankkeilla ja nykyisten tilojen yhteiskäytöllä voidaan saavuttaa kaupunkilaisten kokonaisuutena edistävää tuottavuutta. Uusien tilojen suunnittelussa nuorisoasiainkeskuksen keskeisenä periaatteena on tilojen yhteiskäyttö. Tämä on yhä tärkeämpää nykyisessä kaupungin taloudellisessa tilanteessa. Rakentamalla tilat siten, että osa tiloista on

niin sanottuja yhteiskäyttötiloja, syntyy säästöjä ja toimijat saavat käyttöönsä enemmän tiloja.

Nuorisoasiainkeskus näkee, että sen laaja alueellisten toimintapaikkojen verkosto toimii erinomaisesti alustana myös muiden toteuttaman kulttuurityön jalkauttamiseen alueille.

Nuorisoasiainkeskus pitää viisaana, että alueellisen Pulssi-toiminnan kaltaista yhteistyötä jatketaan. Nuorisoasiainkeskus pitää tärkeänä, että virastot yhä parantavat yhteistyötään yhteisissä tiloissa kuten kulttuuritaloissa tai nuorisotalojen ja kirjaston yhteisrakennuksissa. Osallistavan budjetoinnin käytännöt voivat auttaa tunnistamaan kuntalaisten toiveita ja tarpeita entistä paremmin.

Nuorisoasiainkeskus katsoo, että on tarpeen tehdä selvitysryhmän esittämät jatkoselvitykset. Tapahtumatuottajia on useassa eri virastossa, myös nuorisoasiainkeskuksessa. On tarpeen selvittää onko nykyinen hajautettu järjestelmä toimiva, tarkoituksenmukainen ja kustannustehokas.

Esittelijä

osastopäällikkö
Mikko Vatka

Lisätiedot

Pekka Sihvonen, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 89034
pekka.sihvonen(a)hel.fi

Kaupunginorkesterin johtokunta 13.05.2014 § 13

HEL 2013-012085 T 00 00 02

Lausunto

Kaupunginorkesterin johtokunta antoi lausunnon:

Johtokunnalla ei ole lisättävää Kulttuuritoimen selvitysryhmän raporttiin. Orkesterin johtokunta näkee ehdotuksen lisätä kulttuurin vaikuttavuutta, parantaa kulttuurin kokonaisnäkömyksen muodostumista ja lisätä kulttuurin strategista ohjattavuutta ehdotuksessa nimettyjä toimintamalleja käyttäen hyväksi.

Orkesterin johtokunta näkee ehdotuksen mukaan kulttuurin virastorakenteen muutokset tarpeettomina ja kaupunginorkesterin nykyisen päätöksentekomallin asiakkaiden kannalta toimivimmaksi ja tehokkaimmaksi. Myös johtokunnan ja orkesterin yhteistyö on tässä mallissa tehokasta ja toimivaa.

Esittelijä

Intendentti
Gita Kadambi

Lisätiedot

Virpi Tahvanainen, Viestintäassistentti, puhelin: 310 22710
virpi.tahvanainen(a)hel.fi
Gita Kadambi, Intendentti, puhelin: 310 22701
gita.kadambi(a)hel.fi

Kaupunginjohtaja/J 30.04.2014 § 44

HEL 2013-012085 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginjohtaja päätti johtajistokäsittelyssä merkitä tiedoksi kulttuuritoimen organisointia sekä yhteistyön malleja ja prosesseja selvittäneen työryhmän raportin.

Samalla kaupunginjohtaja päätti kehottaa sivistystointia johtavaa apulaiskaupunginjohtajaa lähettämään raportin lausunnonle kulttuuri- ja kirjastolautakuntaan ja nuorisolautakuntaan sekä kaupunginmuseon, taidemuseon ja kaupunginorkesterin johtokuntiin.

Päätöksen perustelut

Kaupungin strategiassa on yhtenä toimenpiteenä kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatorakenteen uudistaminen niin, että kulttuurialan hallinnointi kokonaisuutena paranee. Kaupunginhallitus kehotti 20.5.2013 kulttuurikeskusta yhteistyössä kaupunginkirjaston, kaupunginmuseon, taidemuseon, kaupunginorkesterin ja talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa valmistelemaan ehdotuksen asiassa. Täytäntöönpanopäätöksen mukaan ehdotuksen on oltava valmiina toukokuun 2014 loppuun mennessä.

Sivistys- ja henkilöstötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja asetti 10.10.2013 kulttuuritoimen organisointia sekä yhteistyön malleja ja prosesseja selvittävän työryhmän. Täytäntöönpanopäätöksessä mainittujen tahojen lisäksi työryhmässä nimettiin edustajat nuorisoasiainkeskuksesta, ja silloisesta hallintokeskuksesta. Lisäksi työryhmässä oli kaksi asiantuntijaa. Työryhmän työ alkoi selvitysosiolla, jossa ryhmä selvitti mm. kulttuuritoimijoiden asiakkuuksia ja prosesseja tietoja sekä keräsi tietoja vastaavista koti- ja ulkomaisista päätöksenteko- ja organisaatiomalleista. Toisessa vaiheessa työryhmä valmisteli ehdotusta kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatorakenteen uudistamiseksi. Työryhmän työssä oli keskiössä myös uusien toimintamallien ja -tapojen hakeminen ja yhteistyön kehittäminen eri toimijoiden välillä.

Työryhmän 31.3.2014 päivätty raportti on liitteenä. Kyseisen raportin liitteenä on myös ensimmäisestä työvaiheesta tehty kooste. Työryhmän raportti on perusteltua lähettää lausunnoille työhön osallistuneiden virastojen lauta- ja johtokuntiin, jonka jälkeen asia on tarkoitus viedä kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Sivistys- ja henkilöstötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja 10.10.2013 § 21

HEL 2013-012085 T 00 00 02

Päätös

Sivistys- ja henkilöstötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päätti asettaa toimialansa kulttuuritoimen organisointia sekä yhteistyön malleja ja prosesseja selvittävän työryhmän. Työryhmän nimenä on Kulttuuritoimen selvitysryhmä.

Kulttuuritoimen selvitysryhmän tehtävänä on selvittää, millaiset kulttuurin päätöksenteko-, organisaatorakenteet ja toimintamallit palvelevat nykyistä paremmin asiakkaita, ovat kustannustehokkaita ja turvaavat osaltaan kulttuuripalvelujen kehittämisen ja laajentamisen. Selvitysryhmä kartoittaa ja arvioi ensimmäisessä vaiheessa kaupungin kulttuuritoimijoiden toimintatapoja ja asiakkuuksia uusien yhteistyömuotojen ja toimintatapojen löytämiseksi. Selvitystyö kohdentuu seuraaville alueille:

- kulttuuritoimijoiden asiakkuuksien määrittely ja sen selvittäminen, miten asiakkaiden toiveet ja tarpeet otetaan huomioon palvelujen suunnittelussa ja kohdentamisessa, alueellinen näkökulma ja kaupungin monimuotoisuus huomioon ottaen
- kulttuuripalvelujen tuottamisen prosessien läpikäynti ja sen arviointi, onko saman tyyppisten toimintojen prosesseja mahdollista kehittää toimijoiden yhteistyönä
- yhteistyömahdollisuudet henkilöstön työpanoksen hyödyntämisessä, esimerkiksi henkilöstökiertoa kehittämällä tai yhteishankkeissa
- yhteistyön mahdollisuudet viestinnässä
- mahdollisuudet käyttää yhteisiä tiloja tai muuten kehittää yhteistyötä tilojen käytössä

Tämän selvitystyön rinnalla selvitysryhmä kerää tietoja vastaavista koti- ja ulkomaisista päätöksenteko- ja organisaatiomalleista sekä kokoaa

tarvittavat vertailutiedot selvityksen piirissä olevien kulttuuritoimintojen taloudesta ja toiminnasta. Selvitystyössä otetaan huomioon kaupunginkirjaston velvoitteet yleisten kirjastojen keskuskirjastona ja vastaavasti museoiden alueelliseen toimintaan liittyvät velvoitteet. Selvitys- ja koontityön valmistuttua selvitysryhmä valmistelee ehdotuksen kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatorakenteen uudistamiseksi. Selvitystyössä ja ehdotusta laadittaessa on otettava huomioon kaupunginhallituksen yhteyteen perustettavassa johtamisjaostossa käynnistyvä valmistelu, jonka pohjalta kaupungissa otetaan käyttöön uusi johtamisjärjestelmä vuoden 2017 alusta.

Työryhmän puheenjohtajana toimii kulttuurijohtaja ja sen jäsenenä ovat kirjastotoimen johtaja, museonjohtaja, taidemuseon johtaja, nuorisotoimenjohtaja, kaupunginorkesterin intendentti ja kulttuuritoimesta sivistystoimessa vastaava kaupunginsihteerin. Lisäksi työryhmään on kutsuttu asiantuntijoiksi toiminnanjohtaja Erik Söderblom Helsinki-viikon säätiöstä ja erikoistutkija Pasi Saukkonen Cuporesta. Erytysuunnittelija Tero Niininen talous- ja suunnittelukeskuksesta toimii yhtenä asiantuntijana työryhmässä.

Samalla sivistys- ja henkilöstötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja toteaa, että henkilöstöjärjestöjen edustajat ovat ilmoittaneet seuraavansa työryhmän työtä henkilöstöpoliittisessa työryhmässä. Lisäksi työryhmä tulee työn molemmissa vaiheissa kuulemaan työryhmässä mukana olevien virastojen henkilöstöjärjestöjen edustajia.

Kulttuurikeskus vastaa työryhmän sihteerin tehtävien hoitamisesta.

Työryhmä voi kuulla asiantuntijoita tarvittaessa.

Työryhmän on jätettävä ehdotuksensa sivistys- ja henkilöstötointa johtavalle apulaiskaupunginjohtajalle viimeistään 31.3.2014 kuitenkin niin, että ensimmäisen vaihteen kartoitukset on jätettävä viimeistään 31.1.2014. Työryhmä raportoi työnsä edistymisestä sivistys- ja henkilöstötointa johtavalle apulaiskaupunginjohtajalle sekä kulttuuriverkostolle aina verkoston kokoontuessa.

Työryhmän on toiminnassaan noudatettava kaupunginhallituksen 10.5.2010 antamaa ohjetta tilapäisistä toimielimistä.

Päätöksen perustelut

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä kulttuuristrategiassa asetetaan tavoitteeksi, että Helsinki on monimuotoinen ja omaleimainen taiteen, luovuuden ja kulttuurin keskus sekä kansainvälisesti kiinnostava kulttuurin edelläkävijä Itämeren alueella. Kulttuurilla on keskeinen rooli

myös kaupunginvaltuuston hyväksymässä strategiassa vuosille 2013 - 2016.

Kaupunginhallitus kehotti valtuustostrategian toimeenpanopäätöksessään 20.5.2013 kulttuurikeskusta yhdessä muiden päätöksessä mainittujen virastojen kanssa valmistelemaan ehdotuksen kulttuurialojen päätöksenteko- ja organisaatorakenteen uudistamiseksi siten, että kulttuurialan hallinnointi kokonaisuutena paranee. Päätöksessä todettiin vielä, että kaupunginteatteri säilytetään itsenäisenä.

Kulttuuritoiminnoille asetettujen tavoitteiden toteuttaminen ja kulttuuripalvelujen kehittäminen ja laajentaminen edellyttävät, että kulttuuritoimijoiden hallinto- ja päätöksenteko on järjestetty mahdollisimman tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti, kulttuurialan ominaispiirteet huomioon ottaen. Päätöksenteko- ja organisaatorakennetta arvioitaessa ytimessä ovat kaupungin omat kulttuuritoimijat, kulttuurikeskus, kaupunginkirjasto, kaupunginmuseo, taidemuseo ja orkesteri. Niiden rinnalla on otettava huomioon kaupungin muut kulttuuritoiminnot kuten nuorisoasiainkeskuksen kulttuurinen nuorisotyö, Virkagalleria ja tapahtumayksikkö. Lisäksi tulevat kaupunkikonserniin kuuluvat toimijat kuten Helsingin juhlaviikot ja UMO.

Organisoinnin tavat ja päätöksentekojärjestelmät heijastuvat monin tavoin siihen, miten kulttuuripalveluja järjestetään ja tarjotaan. Asetettavan työryhmän tehtävänä onkin ensimmäisessä vaiheessa tarkastella kulttuuripalveluita ja niiden järjestämisen tapaa sekä asiakkaiden että prosessien näkökulmasta. Yhtenä näkökulmana on kulttuuripalveluiden saavutettavuus, sekä alueellinen että tosiasiallinen, kaupungin monimuotoisuuden huomioon ottava palvelujen saavutettavuus. Vastaavasti työryhmän tehtävänä on tarkastella kulttuuritoimijoiden palvelutuotannon prosesseja ja toimijoiden yhteistyön mahdollisuuksia. Näiden selvitysten valmistuttua käynnistyy varsinaisen organisaatio- ja päätöksentekorakenteen uudistamista koskevan ehdotuksen valmistelu. Tässä valmistelussa on otettava huomioon se työ, jota tehdään kaupunginhallituksen alaisessa johtamisen jaostossa, joka on lähdössä valmistelemaan koko kaupungin johtamisjärjestelmien uudistamista. Tämän vuoksi työryhmän ehdotuksessa on perusteltua tuoda erityisesti esille niitä kulttuuritoimijoiden yhteishankkeita ja yhteistyön muotoja, jotka ovat toteutettavissa myös nykyisen organisaatio- ja päätöksentekorakenteen sisällä.

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

12.01.2015

Sj/2

§ 53

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 2 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta
opetuslautakunta
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämispalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
museojohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- rehtori
- apulaisrehtori
- osastopäällikkö (asiakaspalveluosasto)
- osastopäällikkö (hallinto-osasto)
taidemuseon johtaja
tietokeskus:
- johtaja
- tutkimuspäällikkö
- tietohuoltopäällikkö
- kehittämispäällikkö
työterveysjohtaja
Henkilöstön kehittämispalvelut
- toimitusjohtaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

12.01.2015

Sj/2

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

12.01.2015

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 37 - 40, 42 - 46, 48 ja 50 - 53 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 41 ja 47 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

12.01.2015

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)
(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)
(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)
(09) 310 13703 (Sivistystoimi)
(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 49 §.

Tähän päätökseen saa hakea muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alvno FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

12.01.2015

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Nähtäville asettamispäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluijuhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä päivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos

12.01.2015

valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, joko alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 97 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: 09 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13

Puhelinnumero: 09 310 13701

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

12.01.2015

Kaupunginhallitus

Tatu Rauhamäki
puheenjohtaja

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Hannu Oskala

Juha Hakola

Arja Karhuvaara

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 20.01.2015.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566